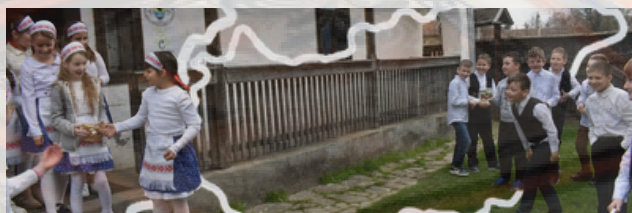
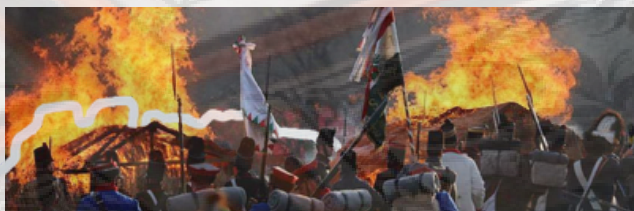
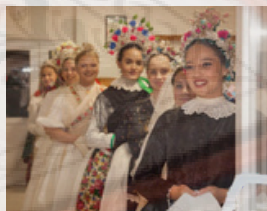

LÁTÓPONTOK

HÁLÓZATA

A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

**A MAGYAR KÖZÖSSÉGÉPÍTŐK ÉRTÉKSZÖVETSÉGE EGYESÜLET
KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉSBN ELINDÍTOTT PROGRAMJA
2020 – 2025.**

LÁTÓPONTOK HÁLÓZATA A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A MAGYAR KÖZÖSSÉGÉPÍTŐK ÉRTÉKSZÖVETSÉGE
EGYESÜLET KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉSBN
ELINDÍTOTT PROGRAMJA
2020 – 2025.

ISBN 978-615-02-4654-3

Köszönjük a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Nemzeti Kulturális Alap támogatását!

Veszprém
2025.

TARTALOM

Bevezetők

I. Út a „LÁTÁS” módszertana felé. A Látópont Hálózat szakmai innovációjának létrehozása

I.1. Beke Pál öröksége

I.2. „Jól és jól” a Nemzeti Múvelődési Intézet mintaprogramja

I.3. A látóutaktól a Látópont Hálózathoz

I.4. Látóutak szervezése

I.5. Eredmények, hozadék, vélemények

I.6. A továbbfejlesztés lehetőségei

II. Módszertani ajánlások látóút szervezéséhez

III. Látópont címbirtokos szervezetek bemutatása

IV. Mellékletek

„A közösségfejlesztés egyrészt szelíd technika az elérhető lehetőségek, a szükséges képességek és a toleráns együttműködési készség fejlesztésére. Másrészt alkalmazható eljárás arra, hogy a lakóközösség meghatározott együttműködési hajlamot és valóságos együttműködést szorgalmazzon. Harmadrészt pedig alkalmas arra, hogy a település fejlesztésének motorja, kiindulópontja legyen. Ez már abból is egyszerűen érthető, hogy sok helyütt nincs is más erőforrás, mint a helyben élő ember.”

Beke Pál, a közösségi művelődés megújítását és szemléletváltását elindító népművelő, közösségfejlesztő szakember Méltóságkereső című művéből származnak az idézett szavak, melyek mindannyiunk számára sorvezetők voltak az elmúlt évek, évtizedek alatt.

A „terepen” történő tapasztalatszerzés, az „éles” helyzetekben való tanulási folyamatok semmihez sem fogható élménye, az emberi és szakmai kapcsolatok lendületet adó szövevényei jelentették az alapját mindannak, amit ma immár egy kiteljesedett reformfolyamat sikereként könyvelhetünk el. Az elgondolás mind szakmailag, mind emberileg evidens és zseniálisan egyszerű volt: Pali buszba ültette a falubeli vezetőket, szakembereket, pályakezdő fiatalokat és elrobogtak olyan településekre, ahol szívesen fogadták a lelkes, kíváncsi társaságot.

A közösen eltöltött idő jó hangulatú, tartalmas beszélgetésekkel telt - melyek lényege a tanulás, egymás megismerése volt. Ezek a beszélgetések mérföldkő-jelentőségűnek bizonyultak a közösségi művelődés szemléletformálása szempontjából, mert hitelesek, keresetlenek és lényegre törők voltak.

Az elmúlt öt esztendő sorsdöntőnek bizonyult az utánpótlás-nevelés és kapcsolatépítés megújítása terén - mintegy megkoronázva az elméleti-módszertani kutató-elemző munka, valamint a jó gyakorlatok közelítésének folyamatát.

Aki eljut a jó gyakorlat megvalósításáig, annak egyúttal igénye van arra, hogy még tovább csiszolja, tökéletesítse saját eredményeit, valamint sikereivel kiléphessen egy közös szakmai platformra. A mérvadó szakmai platform nem más, mint a hálózat maga: az immár 125 Látópontot számláló tudás- és tapasztalatbázis ereje az elgondolás egyszerűségében rejlik.

Mindig abban hittünk, hogy a közösségépítésben nem körmönfont tézisekre, könyvtáryai elméletre van szükség, hanem egyszerű, ősi tapasztalatok alapján szervezett cselekvésre.

Pali módszertanát tovább csiszoltuk: nem elég látni, látszani is kell. Azért dolgozunk, hogy az inspiráló értékeremtő munka, hagyományaink minőségi megőrzése és újraértelmezése, kulturális örökségünk megbecsülése és a remek ötletek tárháza ne maradjon elszigetelt, láthatatlan.

A közösségi művelődési szektor megújulási folyamatában kulcsszerepet játszik a felismerés, hogy munkánk során elsősorban nem a kulturális javakat passzívan befogadó, bizonytalanul tapogatózó embereket szeretnénk látni - hanem olyan tevékeny, gyarapodó közösségeket, melyek élnek, alakítják a kultúrát és saját identitásukat.

A 125 Látópont a megragadható bizonyíték rá, hogy hatalmas erőforrás van a közösségi művelődési tevékenységet végző szervezeteknél - ennek társadalom- és gazdaságfejlesztő hatása pedig immár jól megfogható.

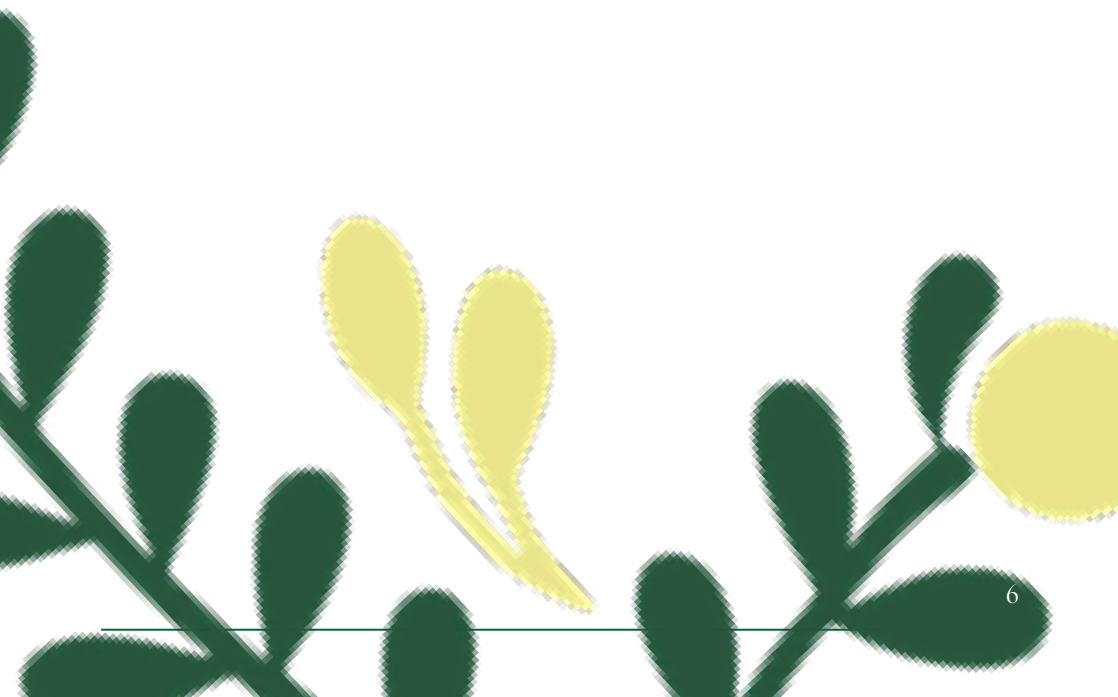
A Látópontok példaképek és útjelzők - példaképnek lenni pedig igen nagy felelősség. E felelősség azonban közel sem nyomasztó teher, ellenkezőleg: további megfeszített, ám örömteli munkára ösztönző kihívás.

Forgassátok érdeklődve és haszonnal ezt a kiadványt kedves Kollégák, elemezzétek tartalmát, illessétek kritikával, fogalmazzatok meg ötleteket, osszátok meg egymással gondolataitokat - de mindenkifelett szeressétek ezt a csodálatos hivatást, az embereket és a kultúrát. Akkor sem lesz könnyű az út, de biztosan inspiráló és megerősítő lesz, hogy jó úton járunk.

*Nemzetépítő munkátokhoz a reményteli jövőbe vetett hittel
kívánok erőt, kitartást és jó egészséget!*

Závogyán Magdolna kultúráért felelős államtitkár

az Egyesület alapító tagja

„Van-e jobb szemléltető eszköze a társadalmi szolidaritásnak, mint a kar? Sokan egyesülnek valaminek a megvalósítására, amit egyes ember, ha mégoly tehetős, egymaga nem tud megvalósítani. Ahol mindenkinek a munkája egyaránt fontos, s ahol egyetlen ember hibája mindent elronthat.”
(Kodály Zoltán)

A közművelődési szakember munkája mindig is az együttműködésről, a közösségekről szól: munkájának célja, lényege a közösségek kialakítása, támogatása, fejlesztése, de szakemberként is csak közösségekkel együttműködve lehet sikeres. Legyen bármilyen kiemelkedő szakmaiságú és munkabírásu egy közösségszervező, nem tud egyedül csodát tenni egy településen: aktív közösségeket generálni, bevonni fiatalokat, időseket egyaránt, közösségi kezdeményezéseket támogatni, programokat szervezni, és mindezeknek a hátterét megteremteni. Ehhez csapatmunka szükséges, annak minden örömeivel és nehézségeivel. De micsoda hozadéka van, ha sikerül megtalálni a megfelelő partnereket, akik örömmel dolgoznak egy jó ügy érdekében! Milyen boldog az az önkéntes, akinek éjszaka sütött pogácsáját a rendezvényen nem győzik dicsérni a résztvevők! És bizony életre szóló élményt szerez az a diák, aki közösségi szolgálatát úgy tölti, hogy gyermek bábcsoportok fellépéseit segíti egy fesztiválon. Mindenki azt érzi, jó ügyet szolgál, fontos része a közös munkának, együtt élhetőbb egy település, így vészelünk át könnyebben nehéz időszakokat.

A megvalósítás kulcsai pedig mi, közművelődési szakemberek vagyunk, akik mindezt képesek vagyunk generálni és összetartani, a jó kezdeményezéseket megfelelő mederbe terelni, a résztvevőket lelkesíteni. Azt pedig, hogy mindezt hogyan lehet sikerre vinni, egész szakmai pályafutásunk során tanuljuk, gyűjtjük hozzá az ötleteket, tapasztalatokat, folyamatosan megújulunk, mindig nyitottan, új inspirációk befogadására készen. Sok szakértelmet, bölcsességet kívánó, összetett hivatás a miénk, amellel pedig valódi kreatív szakma, amely jelentős társadalomfejlesztő erővel bír.

Ettől válhat igazán vonzóvá a fiatalok számára is a közösségi művelődés, hiszen ebben a munkában garantáltan soha nem fognak unatkozni! Mindig új és új kihívásokkal találkozhatnak, rengeteg színes egyéniséggel, sokféle közösséggel dolgozhatnak, izgalmas rendezvények szervezése, azok háttér munkái adnak számukra változatos feladatokat. És persze mindenki bele tudja vinni a közösségi munkába, a rendezvényszervezésbe, a projektek kialakításába a maga tehetségét, kreativitását, elképzeléseit is. Szeretnénk, ha fiatalok minél többen éreznék kedvet arra, hogy a közösségi művelődéssel foglalkozzanak, és folytassák, továbbfejlesztik az előző generációk munkáját.

Ezt a folyamatot, a fiatalok bevonását, a tapasztalt tudásátadását segítik a Magyar Közösségépítők Értékszövetsége szakmai innovációi: a Látópontok Hálózatának kialakítása, a látóutak megvalósítása, a jó gyakorlatok átadására szolgáló kezdeményezésünk. A projektekről, a látóutak módszertanáról, a megszerzett tapasztalatokról, a Látópontok bemutatásáról szól kiadványunk.

*Nyerjétek belőlük ötleteket, motivációt, tudást,
kamatoztassátok közösségépítő munkátok során!*

Baloghné Uracs Marianna
az Egyesület elnöke

Tisztelt érdeklődők, kedves fiatal és „régebb óta fiatal” kollégák!

Nem kell ahhoz varázsgömb, hogy megállapíthassuk: nehéz idők előtt állunk mindannyian. Nem csak a szakmákra igaz ez, hanem az egész magyarságra szerte a Kárpát-medencében.

Minden, a világban lejátszódó, földrengésszerű változás egyben lehetőség is számunkra, hogy felismerjük és felismertethessük másokkal is, mi fontos valójában az életünk, a jövőnk, a magyarul beszélő közösségeink fennmaradása érdekében, és mi nem az. Minden nép vagy nemzet létezésének alapja a saját kultúrája. Nálunk sincsen másképpen. Jövőnk ennek megtartásától, megerősítésétől függ, tehát létünk

a kultúránkon nyugszik. Önazonosságunk, 'identitásunk' kultúrája meghatározza gondolkodásunkat, összes cselekedetünk minőségét, így például a munkához való viszonyunkat, annak hatékonyságát, tehát még a teljesítőképeségünk határait, lehetőségeit is. Ebből kiindulva elmondható, hogy a mi szakmánk, a közösségi művelődés, s benne a fiatal szakemberek utánpótlásának biztosítása, jelen pillanatban az összes szakma közül az egyik legfontosabb, hiszen a mi szakmánk lényege és célja éppen e kultúra hordozóinak – a magyar közösségeknek – a megerősítése!

Egyesületünk egyik feladata az, hogy erre a fontos tényre ráirányítsuk a szakma és a döntéshozók figyelmét. (Nagyon reméljük, sőt hisszük, hogy nem eredménytelenül!)

Ennek a nemes célnak egyik példa- és modellértékű eszköze a Látóutak és Látópontok rendszerének kiépítése a Kárpát-medencében, amelyet annak idején szintén nehéz időszakban, éppen a pandémia idején álmodtunk meg. A megvalósítása az elmúlt időszakban sikeresen el is kezdődött. Az egyesület web-oldalán részletesen követhető az egész fejlesztői folyamat, s megismerhetőek programunk partnerei, a Látópontok.

Erről a programról még sokan és sokat fognak beszélni. Amit szakmai szempontból szeretnék kiemelni röviden a leszűrhető tanulságokból, azok a következők:

1. A Látópontok hálózatának létrejöttével és további bővítésével lehetővé válik, hogy a cselekvő kulturális közösségek – a saját rendkívül gazdag és színes kínálatukkal – megismerhessék egymást.
2. Összekapcsolódhat a hasonlóval, ezzel esélyt teremthetünk egy organikus közösségi kulturális fejlődéshez, amire társadalmunknak hatalmas szüksége van.
3. A programban nem csak közművelődési és civil szakemberek, egyetemisták, hanem sok döntéshozó is részt vesz. Fontos az ő bevonásuk, hiszen megértve és átélve a program élményeit, könnyen a kulturális közösségi élet támogatóivá, nem egyszer motorjaivá válhatnak.
4. S hát végül, kedves jövőendő kulturális szakembereink! Ez a program igazi gyakorlat! Ennek élet szaga van! Meg kell mondanom, régebben végzett Kossuth-os bölcsészhallgatóként, hogy az ilyen programban tanulhat igazán az ember! Itt érezheted meg ugyanis igazán, mi is a szakma varázslata és szépsége! Ez olyan, amit ki kell próbálni!

Jantyk Zsolt alapító,
a Látópont munkacsoport elnöke

„Aki szolgál, az kész az odaadásra, aki szeret, az odaadja magát, aki áldoz, magából ad a másoknak, és ezt a másik el tudja fogadni.”
/Karácsony Sándor/

I.1. BEKE PÁL ÖRÖKSÉGE

A magyar közművelődés történetében a 70-es évek végétől indult el hazánkban az ún. „közösségi művelődés” fogalmával jellemezhető folyamat, amit Beke Pál és társai munkássága fémjelez. A fogalom az évtizedek során formát öltött. A közösségi művelődés a társadalmi kihívásoknak megfelelően, a lassan felbomló régi társadalmi struktúrákból megmaradt és az azokból kialakuló új közösségekre koncentrált. A cél az volt és ma is: a közösségi művelődés a kultúra sajátos eszközrendszere segítségével erősítse és kösse össze ezeket a közösségeket, a számtalan közösség megerősödésével pedig elősegítse a mindenkor magyar társadalom kohézióját.

Beke Pál, Balipap Ferenc, Makovecz Imre közösségi művelődéshez kapcsolódó munkássága a magyar közművelődés meghatározó mérföldköve. A bekei örökség legfontosabb üzenete az, hogy a közösségi művelődés szakít a szocializmus évtizedei alatt kialakított, ellenőrző – befolyásoló funkciókra épülő közművelődéssel. Céljai ugyanis teljesen mások. Visszatér a gyökerekhez, hogy a társadalmi hasznosságból kiindulva újra a jövőhöz kapcsolódhasson. Létezésének értelme tehát a közösségek megerősítése, s ezen keresztül társadalmunk rehabilitációja, annak megerősítése, amire a XX. századból kiindulva, a XXI. században is feltétlen szükségünk volt és lesz.

I.2. „JÓT S JÓL” A NEMZETI MŰVELŐDÉSI INTÉZET MINTAPROGRAMJA

A Nemzeti Művelődési Intézet 2014-ben indította el a „Jót s jól” látóutak elnevezésű programot, melynek célja a helyi jó gyakorlatok, a közösségi kezdeményezések megismerése, értékelése és adaptálása volt. 2018-ban lezárult az első ciklus. Ahhoz, hogy megértsük a látóutak jelentőségét, röviden meg kell ismernünk a ma használt módszer kialakulásának történetét. Ebben segít a SZÍN 2018 júniusi számából a Jantyk Jzolt és Katona Mária által jegyzett „Jót s jól”: látóutak társadalom- és kulturális gazdaságfejlesztő hatása című írás kivonata.

Öt év 12 alkalma alatt 48 – a települését és annak jó gyakorlatait bemutató – méltán büszke polgármester, 63 útkereső település polgármestere, 37 közművelődési intézmény, 39 civil szervezeti vezető, az országos hálózatban dolgozó 85 munkatárs részvétele, 36 meglátogatott település, számtalan megismert településfejlesztési és közösségi jó gyakorlat, felbecsülhetetlen értékű közvetlen tapasztalat és kapcsolat – nagyjából ez a mérlege a Nemzeti Művelődési Intézet által 2014 és 2018 között szervezett látóút-sorozatnak. A tapasztalati tanulásra építő programok, látóutak célja a helyi jó gyakorlatok mélyebb megismerése, az adaptálhatóság elősegítése volt. A programok másfél naposak, résztvevői körüket polgármesterek, önkormányzati képviselők, kulturális, közművelődési és civil szervezetek és intézmények képviselői, önkormányzati kollégák, valamint az Intézet munkatársai adták. A településeken jellemzően maga a polgármester kalauzolta a látóutak résztvevőit.

Szólnunk kell magáról a módszerről, a tapasztalati tanulás e formájáról, de mindenekelőtt arról, hogy milyen előzményeket követően, és milyen környezetben kezdte meg újjáéleszteni az Intézet a közösségi művelődés fogalmkörét? Mi készítette arra, hogy szemléletformálás céljából a látóutak megszervezését kiemelt feladatnak tekintse?

Ugorjunk vissza kicsit az időben!

56' után vagyunk. Bebizonyosodott, hogy a kultúrában sem működnek a szovjetrendszerből egy az egyben átvett erőszakos módszerek. A közművelődés, vagy akkori használattal a népművelés, mint az akkori hatalom kultúráján belüli speciális operatív rendszere, fontos szerepet játszott Magyarország teljes népessége életében. Jelen volt a nagyvárosokban, a falvakban, a gyárakban, üzemekben és a szovjet típusú termelőszövetkezetekben is. A pályájuk elején lévő szakmabeliek számára talán már nehezen elképzelhető, de a táncos rendezvényektől a teadélutánokon át a táboroztatásig, a színházi estéktől a mozivetítésekig volt egy fölülről irányított rendszer, központi programok segítségével, az ehhez kapcsolódó technikákkal és eszközrendszerrel. Ideológiai célja is volt: „A mindenoldalúan fejlett szocialista embertípus létrehozása” (sic!). Nem véletlen terjedt el szakmán belül az a humoros mondas, hogy „azé a nép, aki megműveli” - amely egyébként egy régebbi politikai szlogent „fordított át” - magának. Tagadhatatlan ugyanis, hogy ez a központosított kulturális hálózat komoly sikereket ért el mindaddig, amíg a hatalomnak szüksége volt rá, s a településeken a népművelő olyan népszerű ember volt, hogy a 80-as évek elejétől már érezhető folyamatos forráskivonások ellenére, az első szabad választások idején megválasztott országgyűlési képviselők majdnem fele rendelkezett népművelői végzettséggel – de ne szaladjunk ennyire előre!

A 70-es évek második felében ebben a szakmában is elindult egy erjedés, egy útkeresés. Voltak olyan szakmai műhelyek, melyek a helyi közösségek kulturális igényeit, szükségleteit fontosabbnak érezték a mindennapok bevett népművelői gyakorlatánál. Részen önkéntelenül is visszanyúltak a hazánkban már egyszer szervesült kulturális közösségi gyakorlatokhoz és a még itt-ott fellelhető régi közösségi formákhoz, olyanokhoz, mint például az olvasókörök és a dalárdák, de felkaroltak olyan ifjúsági „mozgalmakat” is, mint a beat- és a tánccházmozgalom.

A Makovecz Imre, Balipap Ferenc és Beke Pál nevei által fémjelzett „Nyitott Ház” mozgalom is ilyen szakmai alapokon állt. A 80-as években már folyamatos forrongásba, változásba került a szakma. Hasznos és olykor hangos vitákon keresztül, lassan kristályosodott ki – elsősorban Beke Pál munkásságának és személyiségének is köszönhetően –, a közösségi művelődés fogalma, mely egyre gyakrabban merült fel a szakma gondolkodásában. Jött a rendszerváltás, és a szakmánk látszólag szinte lubickolt a változásokban, ám valójában válságba került. Régi szerepét elveszítve, talán nem tudatosan, de széles szakmai spektrumon nyitott. Egyszerűen életben akart maradni. A szakmánknak rövidesen már annyi neve lett, mint annak a bizonyos „harminchárom nevű” embernek. Minden felsőoktatási intézményben volt képzés, ám mindenütt mást oktattak más néven, más tankönyvekből: a végzett diákok pedig lettek művelődésszervezők, közművelődési előadók, kulturális menedzserek, művelődési menedzserek, közösségfejlesztők, rendezvényszervezők... ugyanabba a szakmába igyekezvén. Ennek is köszönhetően történhetett, hogy sem a társadalom, sem a döntéshozók többsége nem tudta és bizonyos értelemben ma sem tudja már értelmezni ezt a professziót. Ebben az időben szakmai háttérintézményünk a Magyar Művelődési Intézet, a mi „Mamink” élére Beke Pál került. Nehéz időkből, mégis jókor volt jó helyen, ahogy szokták mondani. Beke Pál igazgatósága alatt sikerült sokunkkal megértetnie a közösségi művelődés általa elképzelt szerepét és lehetséges fontosságát. Az egész életével szűrte át azt a felismerést, amely szerint a jövő „népművelőjének” legfontosabb feladata a helyi kulturális közösségek megerősíté-

se, segítése lehet. Munkájának kiindulópontja a társadalmi hasznosság, célja pedig az ön maga értékét felismerő, ezért magára büszke és energikus közösségek megteremtése, összekapcsolása, amely révén, a kultúra sajátos eszközrendszere segítségével, akár egyfajta társadalmi rehabilitáció is elérhető. Számunkra ő, Beke Pál, a „Méltóságkereső”, – hogy egyik legfontosabb munkáját idézzük –, hozta el a közösségi művelődés, mint szakma megértéséhez szükséges talán legjobb gyakorlatot, a „látóutat”. A Látóút, mint kifejezés és módszer a szabadművelődés jeles képviselőjétől, Karácsony Sándortól ered sokak szerint, ám Beke Pál vezette be újra és honosította meg a 90-es években a közművelődés területén.

Mi is az a látóút? – hallani gyakran e kérdést, és rá a bizonytalan választ, hogy az egyfajta tanulmányút. E tévhitek elosztatására érdemesnek látjuk először is a látóút fogalmát a tapasztalatcsere és a tanulmányút fogalmától megkülönböztetni.

A tapasztalatcsere, eszmecsere vagy megbeszélés mindig egy elméleti és gyakorlati tapasztalat egybevetésére törekszik, minden esetben jelen van egy tapasztalat-megosztás, és a saját tudásanyag felülvizsgálatának belső folyamata. Előnye, hogy könnyen transzformálható tudást közvetít, jelentős ismeretbővüléssel jár, hozzáadéka a személyes kapcsolatok gazdagodása.

A tanulmányút valamilyen ismeret, eljárás mély megismerésére irányul, a résztvevők valamennyien érintettek és érdekeltek a tárggyal kapcsolatban. Eredménye: új, mélyebb tudás, új ötletek, a tárggyal kapcsolatban kritikai észrevételek megfogalmazása.

Ezen ismérvekkel szemben **a látóút** olyan tanulási folyamat, amikor is a résztvevők, (akiket valamilyen közös érdek, érdeklődés köt össze) egy-egy jó gyakorlat megismerésén keresztül szereznek új ismereteket, tapasztalatokat, kapcsolatokat. Maga a tudás- és tapasztaltszerzés cselekvésen alapul. Elutazik, helybe megy, meghallgatja, megtekinti, megtapintja, kipróbálja, elgondolkodik, kérdéseket fogalmaz meg akár ön maga, akár a települése számára arra vonatkozóan, ha gyakorlatba ültetnék a látóút tanulságait. Valamennyi látóút célja a szervezők részéről a látottak, tapasztaltak alapján a későbbi, saját tevékenységbe illeszkedő adaptálási folyamat ösztönzése, támogatása. Tehát a látóút egy tapasztalati vagy cselekvő tanulási folyamat a résztvevő aspektusából, mely folyamatban újfajta tudást, készségeket sajátít el, valamint a közvetlen a tapasztalatra építve értékeket közvetít. A látóút résztvevője, a „tanuló”, a tanulási folyamatba sokkal inkább bevonódik, mint szemlélődik. A látóutak esetében a jó gyakorlatoknak kitüntetett szerepük van, hiszen a résztvevők az út során azt járják körül, azt tanulmányozzák, hogy egy adott problémára adott válasz milyen módszer segítségével vált sikeressé.

Jó gyakorlat minden olyan, szakmai kritériumoknak megfelelő innovatív folyamat, módszer, cselekvés és eszközhasználat együttese, mely a helyi közösségek aktivizálását segíti elő és a helyi érdekek megfogalmazására alkalmas, és amelyet legalább két éve tudatosan, sikeresen és hatékonyan alkalmaznak. A tapasztalati tanulás segíti a kreatív problémamegoldást, a szemléletformálást, a látóút résztvevőinek ismeretbővítését, az arra fogékony, tenni akarókat ösztönzi, a már valamit felmutatni tudókat megerősíti. Ezáltal szakmafejlesztői szerepet tölt be, bővíti a kapcsolati hálókat.

Az öt év során meglátogatott településekben egyvalami közös: településfejlesztési, a település megtartó képességét javító, közösségi kezdeményezéssel létrejövő jó gyakorlatokkal rendelkeztek. Olyan települések, melyek az önellátás, önfenntartás tekintetében, valamint az aktív civil közösségi élet és a település értékeinek megtartásában, jövőnek történő átöröklésében értékes tapasztalatokkal rendelkeztek, és mely tapasztalatok, gyakorlatok jó példaként szolgálnak mások számára.

Az utakon döntéshozók, (polgármesterek, képviselők), kulturális és közművelődési szakemberek, valamint civilek vettek részt. Ez azért fontos, mert a települések vezetői, döntéshozói sok esetben nem veszik észre, hogy milyen értékeik vannak az adott településnek, általában csak a problémákat látják. Ez a kezdeményezés sokakat ráébresztett arra, hogy mennyire más szemmel kell figyelni környezetünket, mennyi földrajzi, tárgyi és szellemi gazdagság vesz körül bennünket mikro- és makro-környezetünkben. Követhető mintát, gyakorlatot, vagy akár „csak” ihletet adhat a résztvevők számára legyenek azok döntéshozók, kulturális szakemberek, lakálpatrióta civilek.

I.3. A LÁTÓÚTAKTÓL A LÁTÓPONT HÁLÓZATIG

A Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesület annak érdekében jött létre, hogy a közösségi művelődés szakmai utánpótlását segítse. Minél több fiatal számára szeretnénk vonzóvá tenni a szakmát, ennek érdekében kívánjuk nekik megmutatni annak szépségeit, értékeit, társadalomformáló erejét. Emellett arra törekszünk, hogy motivációt nyerjenek, elsősorban a terepen működő jó gyakorlatok megismerésével, a tapasztalt, elhivatott szakemberek példáin keresztül. Ehhez a munkához kerestük a megfelelő alkalmakat, helyzeteket, metodikákat, amelyek hitelesek a fiatalok felé, és lehetőséget biztosítanak az élményszerű tanulásra.

Remek lehetőségként kínálkozott az az út, melyet **Beke Pál öröksége** és a **Nemzeti Művelődési Intézet** által elindított látóutak tapasztalatai számunkra kijelöltek. A Beke Pál által fémjelzett Nyitott Ház koncepció, a látóút egyszerűségében is nagyszerű metodikája, valamint az Intézet gyakorlatban megvalósított látóút sorozata adta az alapot az Egyesületünk által kifejlesztett Látópont Hálózat koncepciójához.

De hogyan is jöttek létre a Látópontok és a Látópont Hálózat?

Egyesületünk alapítója, Jantyk Zsolt volt ötletgazdája ennek az innovációnak, aki úgy gondolta, számos olyan hely, település, szervezet található a Kárpát-medencében, amely kiemelkedő a helyi közösségekkel való munkában, a helyi értékekre, hagyományokra épülő településfejlesztésben, és ezt szívesen bemutatja másoknak is. Fontos, hogy az ott folyó pozitív szakmai folyamatok közkinccsé váljanak, olyan példákat mutassanak, amelyek hozzájárulnak a helyi identitás erősítéséhez, az értékalapú közösségépítéshez. Ezeket a - jó gyakorlataikat élményszerű, tapasztalati tudásátadásként **látóutakon** megosztó - szervezeteket nevezhetjük **Látópontoknak**, a belőlük kialakított erős kapcsolati szövet a **Látópont Hálózat**.

A Látópontokra szervezett látóutak a fiatal szakemberek mentorálásán, motiválásán túl segítik a közösségi művelődés egészének fejlődését, a szakemberek és településvezetők munkáját is, valamint hozzájárulnak egy széleskörű szakmai háló kiépítéséhez, fejlesztéséhez. **Ezzel elősegítjük, hogy a**

szakmai és társadalmi kihívásokra válaszként megtalált új megoldásokat széles körben megismertessük a szakemberekkel, és az adaptációval lehetőséget adjunk a továbbfejlesztésükre. Megismerhetővé és adaptálhatóvá válik például, hogyan érik el a szakemberek, hogy a településen élő fiatalokat érdekeljék a helyi értékek, hagyományok, ezáltal erősödjön identitásuk. Vagy miként lehet megszólítani a helyi közösségeket, velük együttműködve sikeres programokat szervezni, mellyel élhetőbbé válhat a település, de arra is találunk példát, működő és eltanulható metodikát, hogy a betelepülőket aktívan bekapcsolják a helyi közösség életébe.

Ezáltal a Látópont Hálózat a Beke Pál által megkezdett munkát folytatja és fejleszt tovább, a modern kor kihívásaira válaszolva.

A Látópont Hálózat létrehozásának folyamatát az alábbiakban mutatjuk be lépésről lépésre.

I.3.1. Pályázati rendszer Látópont Cím elnyerésére

A Látópontok kialakítását és hálózatuk kiépítését az Egyesület pályázatok útján biztosítja.

A program célja: olyan szervezetek megtalálása és stabilizálása, amelyek képesek és felkészültek arra, hogy a közösségi művelődés terén jó gyakorlataikat, kezdeményezéseiket rendszeresen megismertessék látóutak formájában az érdeklődőkkel. Az általuk végzett jó gyakorlatok adaptálását segítik azzal, hogy bemutatják társadalom- és gazdaságfejlesztő tevékenységük eredményeit is. Emellett kapcsolatokat építenek, segítik a cselekvésen alapuló tudás- és tapasztalatszerzést. Ők válhatnak Látópontokká.

Annak érdekében, hogy ezeket a szervezeteket megtaláljuk, kialakítottunk egy pályázati rendszert. 2020-tól indulóan **minden év őszén kiírtuk a pályázatot Látópont Cím elnyerésére**, melyen minden olyan szervezet indulhatott a Kárpát-medencében, amely megfelelt a szakmai és szervezeti kritériumoknak. Arra törekedtünk, hogy minél egyszerűbb, könnyen kezelhető legyen a pályázat, ugyanakkor tegye lehetővé, hogy a pályázó tevékenységük, közművelődésben működő jó gyakorlatát alaposan megismerhessük. Ehhez egyszerű űrlapokat készítettünk, felhasználóbarát, rövid kérdésekkel, érthető, a kitöltést segítő útmutatóval. (1., 2. számú mellékletek)

Az évek során a tapasztalatok alapján fejlesztettük tovább a rendszert, 2025-ben már online lehetett benyújtani a pályázatokat.

Több fórumon, egyesületi szakmai napokon, műhelymunkákon népszerűsítettük a lehetőséget, évről évre egyre több pályázat érkezett. Szakmai segítséget is biztosítottunk a pályázatok elkészítéséhez és benyújtásához.

A beérkezett pályamunkákat a Látópont Munkacsoport tagjai bírálták el. Célunk az volt, hogy **a Látópont Cím rangot jelentsen**, ezért szigorú szakmai mérlegelést követően nyerhették el az arra érdemes pályázók. Akiknek nem sikerült, azok számára további mentorálási lehetőséget kínáltunk.

Ugyancsak a tapasztalatok alapján döntöttünk arról, hogy **a Cím 3 évre legyen elnyerhető**, azt követően szükséges legyen megújítani azt egy újabb pályázattal – erre elsőként 2026-ban kerül majd sor.

I.3.2. Szakmai és szervezeti elvárások a pályázókkal kapcsolatosan

Pályázhatnak: a 1997. évi CLX. tv. 77. § (5), valamint 78/H. § (1) hatálya alá eső közösségi szinterek, közművelődési intézmények, szervezetek vagy fenntartójuk; illetve olyan civil szervezetek, amelyek rendelkeznek közművelődési megállapodással. További feltétel, hogy pályázó szervezet legalább egy képviselője legyen tagja a Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesületnek, valamint a pályázó szervezet igazolja, hogy a pályázat benyújtását megelőző évről benyújtotta az OSAP 1438 közművelődési statisztikát (határon túli szervezetek esetében nem releváns).

A Látópont Címet olyan települések, közösségi szinterek, közművelődési intézmények, civil szervezetek kaphatják meg, ahol bemutatható, megérthető és eltanulható valamely közösségi jó gyakorlat. Ahol a helyiek tapasztalataikat szívesen megosztják az érdeklődőkkel, inspirálva, motiválva őket. Alkalmasak megláttatni a helyi közösség értékeit, tevékenységének egyediségét, valamint bemutatják azokat a módszereket, amelyekkel egy-egy közművelődési alapszolgáltatást tevékenységet, fejlesztést sikerre vittek az adott településen.

A Látópont Cím elnyerése rangot jelent, amely tudatosítja a helyben végzett munka innovativitását, eredményeit, megerősíti a jól dolgozó szakembereket, szervezeteket, építi kapcsolati hálójukat, ismertté teszi őket.

A Látópontok kritériumai:

- A település vagy az ott élő közösségek vezetője, vezetői felvállalják jó gyakorlataikat a közösségi művelődésben, és azok átadását szívesen gyakorolják.
- A helyi jó gyakorlatok, tapasztalatok átadása határozottságot, átgondoltságot és felelős gondolkodást feltételez.
- Példamutató közösségi összefogást, szakmát alakító, formáló folyamatot mutat be.
- Felkészültséget jelent kisebb-nagyobb csoportok fogadására, az igény szerinti – az átadást segítő – programok szervezésére.

A közösségi jó gyakorlat kritériumai:

- Legyen sikeres, tudjon pozitív eredményeket bemutatni.
- Legyen innovatív, kínáljon újszerű megoldásokat.
- Legyen adaptálható, alkalmazható más településen, más közösségekben is.
- Legyen fenntartható, szolgálja a helyi társadalom fejlesztését.

I.3.3. Látópont Címbirtokos szervezetek száma 2020-2025

A program 2020-ban indult útjára, 2025 tavaszán ötödik alkalommal kerültek átadásra a Látópont Címek. A nyertes szervezetek száma így alakult:

2020: 24 látópont

2021: 23 látópont

2022: 26 látópont

2023: 28 látópont

2024: 24 látópont

2025-re összesen 125 látópont, ebből Erdélyben 8, Vajdaságban 3, Kárpátalján 1

A Címek átadására minden évben ünnepélyes keretek között kerül sor, nagy örömeinkre gyakran érkeznek polgármesterek, a kitüntetett szervezetek vezetői.

Olyan helyszíneket választunk, melyek maguk is Cím-birtokossá válnak az adott évben. 2022-ben Taliándörögdön és Noszvajon, 2023-ban Martfűn, 2024-ben Dabason, 2025-ben Tatán került megrendezésre az ünnepség, amelyre az ország érintett vármegyéiből, a határon túli szervezetektől érkeztek átvenni a díjakat településvezetők, intézményvezetők, közművelődési szakemberek, civil szervezetek képviselői.

A Látópont Cím elnyerését oklevéllel erősítjük meg, és egy fából készült, a Látópont logóját tartalmazó tábla is átadásra kerül. (4. számú melléklet)

A nap során nemcsak az ünnepélyes átadásra került sor, de a helyszínt biztosító friss Látópont rövid látóutat is szervezett a résztvevőknek. Emellett alkalmanként műhelymunkák keretében foglalkoztak azzal, ki hogyan tudja megmutatni jó gyakorlatait, milyen módszerek szolgálják legjobban az élményszerű tanulást, hogyan érdemes egy látóút programját összeállítani, mire kell figyelni, hogy segítsük a résztvevők adaptációját, a szemléletformálást.

I.3.4. Látópont Hálózat kialakítása

A Látópont Címet elnyert települések alkotják a **Látópontok Hálózatát**, amelynek bővítése az évről-évre rendszeresen kiírásra kerülő pályázati lehetőséggel biztosított.

A Hálózat tagjai, a Cím-birtokos szervezetek, települések rövid szakmai ismertetővel, fotóval az **Egyesület honlapján** (<https://kozoseretek.hu/latopontok>) nyilvánosan elérhetőek, ezen a felületen, a Youtube-on, a Facebook-on találhatóak azok a szakmai anyagok, információk, fotók és filmek, melyek a program népszerűsítését szolgálják, illetve hírt adnak a megvalósult látóutakról.

A **Látópontok között lévő kapcsolódásokat, egymás jobb megismerését** nemcsak a nyilvános felületek szolgálják, de számos szakmai program is. Ilyenek az Egyesület által szervezett szakmai napok, műhelymunkák, amelyeken rendszeresen bemutatkoznak Látópontok, de számos esetben a Nemzeti Művelődési Intézet vagy más szakmai szervezetek által szervezett konferenciákon is bemutatják a Látópontokat.

Emellett nagyon fontosak a **rendszeresen szervezett látóutak** is. A Látópontok felkészítését ún. „Minta-látóutak” szervezésével is támogatjuk. Olyan Látópontokra szervezzük ezeket az utakat, amelyek a legjobban tudják megmutatni a gyakorlatban, hogyan lehet sikeres tevékenységüket egy delegáció számára lépésről lépésre bemutatni, élményekkel feltölteni. Ezek a tapasztalatok mindenkinek segítenek abban, hogy sikeres látóutakat szervezhessenek.

Hiszen **a legfontosabb tevékenység maga a látóút, ennek érdekében hoztuk létre a Hálózatot, ezek megvalósításával tudjuk segíteni a korábban felvázolt célokat.** A Látópont Hálózat tagjai látóutak formájában fogadhatnak delegációkat a Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesület koordinációja keretében, meghatározott feltételek alapján, ahogy ezt a későbbiekben még részletezzük.

I.3.5. Látópont Munkacsoport létrehozása

Az Egyesület legizgalmasabb szakmai innovációja a Látópont Program, amelynek kifejlesztése több év munkája, és reményeink szerint számos további kezdeményezés fakadhat még ebből. Az Egyesület Elnöksége mellett működő Látópont Munkacsoport kiváló, tapasztalt szakembereket tömörít, akik a Program kifejlesztésében, kommunikációjában, a pályázatok kezelésében, a Látópontokkal történő kapcsolattartásban, fejlesztésükben, a látóutak megvalósításában dolgoznak fáradhatatlanul. Tudásuk, tapasztalataik, a közös munka során egymást inspiráló gondolataik mind hozzájárultak ahhoz, hogy a kezdeményezés mára ilyen sikereket tudhat maga mögött, és garancia az innovatív folytatásra is.

Elnök: Jantyk Zsolt

Társelnök: Fróna Katalin

Tagok: Czinkéné Szűcs Krisztina, Kovács Norbert Cimbí

I.3.6. Látóutak megvalósítása

Egyesületünk kezdettől arra törekedett, hogy minél több látóút megvalósítására legyen mód, hiszen ezért építettük fel hálózatunkat. Noha források csak korlátozottan álltak rendelkezésre, úgy gondoltuk, a résztvevő Látópontokkal közösen olyan konstrukciókat tudunk kialakítani, amelyek minimális támogatás mellett is működhetnek. Azt azonban nagyon fontosnak tartottuk, hogy szakmailag minden Látópont alaposan felkészüljön, gondolja végig, mit szeretne bemutatni és milyen módszereket kíván használni ehhez.

Elsőként szükséges volt megfogalmazni, mi a látóút célja általánosságban, illetve egy-egy adott Látópont esetében.

- **Jó gyakorlatok megismerése és átadása**
 - A látóutak lényege, hogy olyan helyeket, közösségeket, intézményeket látogassanak meg a résztvevők, ahol valamilyen területen (pl. közösségépítés, kultúraközvetítés, kulturális alapú gazdaságfejlesztés) kiemelkedő, példaértékű munkát végeznek.
 - A cél, hogy a résztvevők megismerjék ezeket a jó gyakorlatokat, tanuljanak belőlük és inspirációt merítsenek saját tevékenységükhöz.
- **Szemléletformálás**
 - A látóutak segítenek a résztvevőknek abban, hogy új perspektívából lássák a saját munkájukat és új ötleteket merítsenek.
 - A sikeres példák megismerése motiválóan hat, és ösztönzi a résztvevőket a saját tevékenységük fejlesztésére.
- **Tudásbővítés és kapcsolatépítés**
 - A látóutak során a résztvevők új ismereteket szereznek és bővítik a szakmai tudásukat.
 - A találkozások lehetőséget teremtenek a kapcsolatépítésre, a tapasztalatcserére és a szakmai hálózat bővítésére.

- **Közösségfejlesztés:**

- A látóutak során megismerhető jó gyakorlatok hozzájárulnak a közösségek fejlesztéséhez és a helyi értékek megőrzéséhez.
- A látóutak egyik fontos célja, hogy a résztvevők felismerjék a helyi értékeket, és lehetőséget kapjanak ezek megőrzésére és továbbadására.

- **Helyi értékek felmutatása:**

- A látóutak lehetővé teszik a helyi értékek, kezdeményezések bemutatását, népszerűsítését.
- A helyi kulturális, közösségi értékeket megismertetik más településekkel.

A látópontok, látóutak módszerének megismerése, alkalmazása nagyszerű lehetőség a pályakezdő fiatal szakemberek számára is. Lehetőség nyílik arra, hogy tapasztalatokat szerezzenek, kapcsolatokat építsenek, jó gyakorlatokat ismerjenek meg a közösségi művelődés területén. Terepgyakorlatként biztosítja, hogy szakmailag fejlődjenek, továbbá megismerhessék a Látópont Címbertokos szervezetek tevékenységét.

I.4. LÁTÓUTAK SZERVEZÉSE

I.4.1. Látóutak az Egyesület koordinációjában

A Látópont Címbertokos szervezetek pályázatok útján, az Egyesület által támogatott szakmai kritériumok alapján jelezhetnék részvételi szándékukat delegációk fogadására. Ezzel azt vállalták, hogy olyan innovációt, adaptálható jó gyakorlatokat mutatnak be, amelyek példaértékűek, egyediek, pozitív mintát közvetítenek más szervezetek vezetői számára.

Mintalátóutak lebonyolítása 2022. márciusában

Elsőként mintalátóutak valósultak meg Abony, Bárdudvarnok, Martfű és Kiscsász településeken. Ezeken a programokon azok a Látópontok vehettek részt, amelyek szerették volna megtapasztalni, milyen egy sikeres látóút. Olyan helyszínekre szerveztük, ahol a programok mellett tudatosítani is tudtuk a szervezés részleteit: milyen szempontok szerint állították össze a programot, milyen módon mutatták be jó gyakorlataikat, mire kellett odafigyelni a szervezésnél, hogyan vált élményszerűvé stb. Ez a pilot program adta meg azt a muníciót, amely lehetőséget biztosított az országosan meghirdetett és igen nagy érdeklődést kiváltó eseménysorozat lebonyolításához.

Látóutak 2022. március 1 - 2022. június 20.

A látóutak szervezése és lebonyolítása 2022-ben kezdődött. Ekkor 26 Látópont Címbertokos szervezet volt tagja a hálózatnak. Nagy kihívás volt az alapok lefektetése, a fogalmak tisztázása, értelmezése. A következő kérdések merültek fel:

- Mit nevezünk közösségi értékeknek?
- Mit nevezünk jó gyakorlatnak?
- A jó gyakorlatokat hogyan mutatjuk be?
- Milyen módszereket, eszközöket alkalmazunk annak érdekében, hogy ezek bemutathatóak legyenek?
- Milyen célokat akarunk elérni?

- A célokat hogyan valósítjuk meg, kikkel és miből?
- Milyen eredményekre számítunk?
- Hogyan lehetséges fenntartani, fejleszteni a programot?

Elsősorban szemléletformálásra, érzékenyítésre, műhelymunkákra volt szükség. A Látópont Munkacsoport tagjai segítettek abban, hogy a Látópontok tudatosítsák jó gyakorlataik módszertanát és az általa elért eredményeket, kiváltott hatásokat.

Kitartó és elkötelezett munkának lett a következménye az, hogy **2022-ben 40 alkalommal 22 szervezet közreműködésével 888 fő vett részt látóúton.**

A programban résztvevőknek vállalniuk kellett a következőket:

- A Látópontok nyilatkoztak arról, hogy vállalják az Egyesület által rögzített feltételeket.
- Beküldik a tervezett programot, amelyet a Látópont munkacsoport tagjai ellenőriztek.
- Fotókat, lehetőség szerint videókat készítettek, médiamegjelenési alkalmakat teremtettek.

Ezek az alkalmak teremtették meg a program fejlesztési irányait, a résztvevők bevonását a tanulási folyamatba, az utókövetés részleteit, valamint ezekre a tapasztalatokra épült a folytatás.

Az elégedettségmérés, visszajelzések eredményeit külön fejezetben ismertetjük.

Indikátorok:

Megnevezés	Program lebonyolításában résztvevő szervezetek száma	Megvalósult alkalmak száma	Résztvevők száma
Mintalátóutak	4	4	52
Látóutak	40	22	888
Összesen	44	26	940

1.4.2. Látóutak a Nemzeti Művelődési Intézettel együttműködve

A Nemzeti Művelődési Intézet az Egyesülettel szorosan együttműködve - a Közösségépítő Kultúránk (KÉK) programsorozatának bővítésével lehetőséget biztosított a Hálózat tagjai számára. A program „**KÉK LÁTÓUTAK**” címen kétnapos szakmai tapasztalatcserét, gyakorlati tudásátadást kínált látópontokra, elsősorban közművelődési szakemberek, településvezetők, felsőoktatásban résztvevő hallgatók, civil szervezetek képviselői részére.

A látóutak 2 naposak voltak, lehetőséget adva két település, szervezet közösségi munkájának megismerésére, valamint esti beszélgetésre, kapcsolatépítésre.

Az esemény célja az volt, hogy a résztvevők megismerjék a közművelődés kultúráközvetítő, közösségépítő szerepét, helyi értékeit, megtapasztalják a települések közösségmegtartó erejét, jó gyakorlatait, amelyek mintaként szolgálnak és adaptálhatóak mások számára.

Látóutak: 2023. október 1 - 2023. december 6.

Ekkor indultak útjára az első kétnapos események, kezdetben kísérleti jelleggel.

Noszvaj, Jásd, Taliándörögd, Vasvár, Bérbaltavár, Szászvár, Alsómocsolád, Panyola, Kiskunmajsa településeken szerveződtek ezek az utak abból a célból, hogy a partnerek visszajelzéseire reagálva azonnal szülessenek meg azok az operatív feladatok kezelésére szolgáló döntések, amelyek nélkülözhetetlenek az események további sikeres lebonyolítása érdekében.

Látóutak: 2024. május 1 - 2024. november 30.

A **KÉK 2 napos programok** alkalmanként két település kiválóságainak, eredményeinek bemutatására, egymás közösségi munkájának megismerésére, valamint a kapcsolatokat erősítő szakmai közösségi együttlétek átélésére adott lehetőséget.

A **látóutak szervezésére és lebonyolítására** egy újabb felhívás keretében jelentkezhettek a címbirtokos szervezetek, meghatározott szakmai szempontok alapján.

A **programokon való részvételre** pedig az erre a célra kialakított elektronikus felületen lehetett regisztrálni azon szervezeteknek, egyéneknek, akik fontosnak tartották, hogy éljenek a lehetőséggel.

Elvárások, feltételek Címbirtokos szervezetek részéről

- Nyilatkozat arról, hogy az adott szervezetben a szakmai feltételek adottak a programban való részvétel minőségi elvárásainak biztosításához.
- Konkrét, a kiválasztott jó gyakorlatot bemutató programtervet, valamint annak módszertanának bemutatását vállalják.
- Részt vesznek a Nemzeti Művelődési Intézet által szervezett felkészítő műhelymunkán, amely a szakmai irányelveket pontosítja.

Elvárások, feltételek a résztvevői oldalról

- Jelentkezés a Nemzeti Művelődési Intézet által kezelt Google Forms űrlapon.
- A programon való részvétel (szállás, étkezés, szakmai program) térítésmentes, de 3.000,- Ft-os regisztrációs díjhoz kötött, melyet díjbekérő alapján kellett utalni az NMI számlájára.
- A jelentkezés az utalás befogadása után vált érvényessé.
- A látóutak minimum 10 fő jelentkezése esetén indulhattak.
- A szervezetek bemutatkozó anyagai megtekinthetők: <https://kozosertek.hu/> oldalon.
- A látóutakra való oda és visszautazás egyénileg történt, ennek költsége a résztvevőket terhelte.

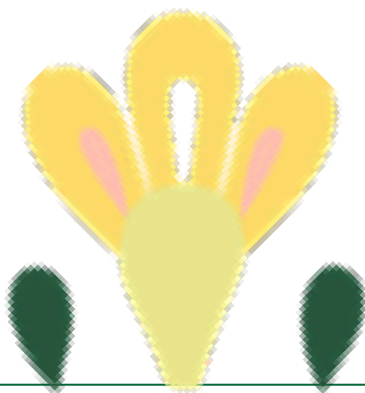
Indikátorok:

Megnevezés	Program lebonyolításában résztvevő szervezetek száma	Megvalósult alkalmak száma	Résztvevők száma
Mintalátóutak 2022.	4	4	52
Látóutak 2022.	40	22	888
Látóutak 2023.	9	9	119
Látóutak 2024.	71	36	800
Mindösszesen	124	71	1859

I.5. A PROGRAM EREDMÉNYEI, VÉLEMÉNYEK

Kiemelt feladat a lebonyolított látóutak hatásának, eredményeinek vizsgálata. A felmérés 2022. áprilistól 2024. november 30-ig tartott. Erre a célra egy Google Forms elektronikus felület került kialakításra, amelyet a résztvevők a program befejezése után töltöttek ki.

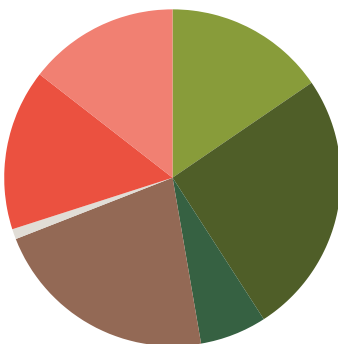
A két programban összesen 124 szervezet 71 alkalommal 1859 fő településvezetőt, intézményvezetőt, közművelődési szakembert, civil szervezet képviselőit, fiatal pályakezdőt, felsőoktatásban résztvevő hallgatót fogadott.

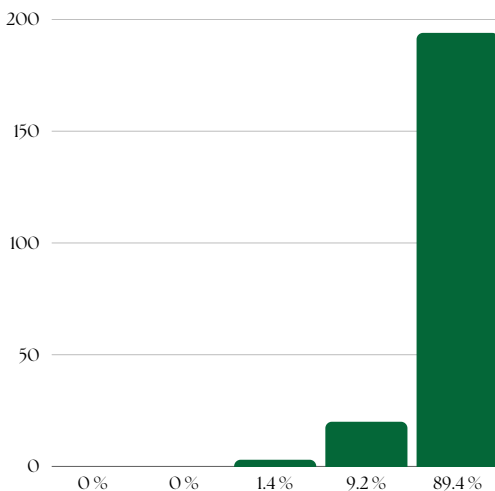
Milyen szerepkörben érkezett a látóútra?

217 válasz

- Látópont címbirtokos szerveze...
- Közművelődési szakember (ne...
- Településvezető
- Vármegyei NMI munkatárs
- Felsőoktatási képzésben résztv...
- Civil szervezet képviselője
- Egyéb

Kérjük, értékelje a látóút program szervezését az alábbi skálán!
(1 - nagyon elégedetlen, 5 - teljesen elégedett)

Mit jelent a program a látópontoknak, résztvevőknek, szakembereknek?

Látópont munkacsoport tag: Czinkéné Szűcs Krisztina (Közösségi színtér, Noszvaj):

Számomra a látóút-program azt jelenti, hogy lehetőséget kapok a helyi közösség számára hasznos, inspiráló és jól működő módszerek megismerésére. Ezáltal új ötletekhez, eszközökhöz és tapasztalatokhoz juthatok, amelyek segítik munkámat, a közösség fejlesztését és összetartását. A látóutak során olyan sikeres példákat láthatok, amelyek nemcsak elméleti tudást adnak, hanem gyakorlati megoldásokat is kínálnak a mindennapi munkához. Ezen programok segítenek abban, hogy bővítssem a látókörömet, és olyan új módszereket találjak, amelyek hozzájárulnak a fenntartható közösségépítéshez, a helyi identitás erősítéséhez és a közművelődés hatékony támogatásához.

A látóutak alkalmával való találkozás a kollégák számára rendkívül fontos, mivel lehetőséget biztosít a tapasztalatok, ötletek és jó gyakorlatok közvetlen megosztására. Ezáltal nemcsak szakmai kapcsolatok építhetők, hanem közvetlenül is tanulhatnak egymástól, ami segíti a munkánk minőségi fejlesztését. A közvetlen interakciók során a kollégák új perspektívákat és megoldásokat találhatnak, amelyek a helyi közösségek fejlesztésében és a közművelődés hatékonyabb előmozdításában alkalmazhatóak. Továbbá, a közös élmények és tapasztalatok erősítik a szakmai közösséget, ösztönözve az együttműködést és a további szakmai fejlődést. A látóutak tehát nemcsak a szakmai tudás bővítésére szolgálnak, hanem a kollegiális kapcsolatok elmélyítésére is. Külön öröm számomra, hogy Noszvajon több jó gyakorlatot is bemutatathatunk, főként a kulturális alapú gazdaságfejlesztés területéről, és ezek iránt nagy az érdeklődés.

Látópont munkacsoport tag: Kovács Norbert (Cimbi), (Közösségi színtér, Kiscsösz):

A program számomra új kapukat nyitott a társadalom felső, elsősorban értelmiségi rétegeit képviselő szereplőkkel való ismerkedési lehetőségek terén. Az ismerkedés szintjéről a legtöbb esetben az élő, viszonzásos alapú kapcsolat szintjére emelkedtünk, többen visszatértek, mások a saját vidékükre, településükre hívták Kiscsösz közösségét. A kultúra gondozását, értékalapú megközelítését célzó előadásaink alapján sokan érdeklődnek a Közelítés Program iránt, sőt, már csatlakozási nyilatkozatok is érkeztek.

Kiscsöszt sikerült felhelyezni a közösségi alapú vidékfejlesztők országos térképére és ez hosszabb távon a forrásszerzési lehetőségeinket is javítani fogja. Nagyon szerencsés, hogy Kiscsösön van a Nemzeti Művelődési Intézet kis-régiós irodája is, így a munkatársak közvetlenül kapcsolódhatnak az egyes alkalmakba, nagyban segíthetjük egymást a hálózatos fejlődés terén is.

Jó gyakorlataink bemutatásának kiváló fóruma a program. Nemrégiben Kiscsösz nyerte a TÖOSZ legjobb önkormányzati gyakorlatok kapcsán kiírt versenyét. A siker nagyban köszönhető a Látópont-vállalásoknak és az ezzel megerősödő szemléletnek.

A program fejlődése önmagától megtörténhet, ha a sikeres kezdeményezések mintáján egy idő után a "látópont" szellemiségű szomszédolások, kirándulások önműködően, támogatásoktól és háttérszervezőktől függetlenül is megvalósulnak.

A program hozadéka:

- A projekt során bizonyítást nyert, hogy a közösség erejével milyen módon lehet hitet adni a kultúrának, szeretetet adni a kollégáknak, az embereknek, hogyan lehet pályázatok nélkül is a semmiből csodát csinálni.
- Lehetőség arra, hogy a közösségek, a munkatársak tanulhassanak egymástól, az információk eljuttathassanak az érintettekhez.
- Az egyszemélyes közösségi szinterek szakemberei is részesei lehetnek a programnak, a hálózat tagjaiként élvezhetik annak előnyeit, meg tapasztalhatják a program építő folyamatait.

A hálózati kapcsolódás eredményei:

- Nem „én szervezem meg”, hanem a helyiekre bízom. Ezáltal szeretetteljes fogadtatásban van részünk, vendégül látnak bennünket, és útravalóul telepokolják tarisznyáinkat mindenféle jóval. Szeretettel, szívvel, lélekkel, barátsággal, élményekkel, innovációval, kreativitással, de főleg sok mosollyal.
- A résztvevők ezeken az utakon egy csokorban komplex szolgáltatást kapnak, olyan jó gyakorlatokat ismerhetnek meg, amelyek mások számára is adaptálhatóak. Sok kistépülés számára kitérés lehetőséget teremt.

Adunk és kapunk! Hogyan?

- Adunk élményt úgy, hogy az mindenkinek élmény legyen! Megosztjuk, vegyék, vigyék, nem kérünk érte pénzt, hiszen a Tiétek!

Mit kapunk?

- Lelki feltöltődést, szakmai innovációt, fejlődési lehetőséget, amelynek csak azok lehetnek a részesei, akik bekapcsolódnak a programba.
- Szükség van a programra nem csak a közösségi művelődés szakmai fenntartásának, fejlesztésének tükrében, hanem a nemzeti értékek, a nemzeti összetartozás jegyében tanúsított, hazánkért és a magyar nemzet egészéért folytatott tevékenységünk érdekében.

Résztvevők véleményei:

- Élményteli programok során tapasztaltuk meg, hogy a helyiek összefogása révén közösségi térré válhat az egész település. Meggyőző, jó példákat láttunk arra, hogy a helyi adottságok maximális kiaknázására épülő településfejlesztés hogyan motiválja a helyi lakosságot, ösztönzi az innovációt. Esetünkben ez a tapasztalat azért is hasznosulhat jól, mert a Közkincs műhely keretében 9 Kecskemét térségi település közművelődési, településfejlesztéssel foglalkozó szakemberei vettek részt a látóúton. *(Józsa Katalin, Kecskemét)*
- Szeretetteljes fogadtatás és törődés jellemezte egész napos közös programunkat. Vendéglátónk bizalmasan osztotta meg velünk jógyakorlatát, tapasztalatait, elláttak bennünket hasznos tanácsokkal! Mintha haza érkeztünk volna jóbarátokhoz. Kiváló szakmai közegben dolgozhattunk együtt, amely építőleg hatott ránk. A velünk együtt szintén látóúton résztvevő Gáborján település tapasztalatait is örömmel hallgattuk. Ötletekkel telve, lendületesen, kellemesen elfáradva (és talán túl jóllakva is) érkeztünk haza. *(Tóth Ilona Márta, Nádudvar)*

- A programon való részvétel erős szemlélet- és közösségformáló erővel bírt. A településünkön lévő egyesületek jól működnek, azonban a jövőre nézve egy jó fejlődési irány képét tapasztalhatták meg. A néphagyományokkal foglalkozó egyesületünk inspirációt kapott saját táborai programkínálatához, fellépési lehetőségekről is esett szó, ami szintén nagyon jó lenne a csoportok fejlődése szempontjából. A látott installációs lehetőségek, térkihasználási megoldások is megragadták figyelmünket, mellyel saját kulturális tereinket is vonzóbbá tehetjük. A területen látott eredmények megerősítettek minket a közösség erejében és közös munkában. *(Benkő Gabriella, Márkó)*

I.6. A LÁTÓPONT PROGRAM HOZADÉKA, A TOVÁBBFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI

Erősségek:

- A közművelődési szakma innovációjaként a Látópont Hálózat és a látóutak nagyon hamar rendkívül kedvelt lehetőségként jelentek meg, mind a Látópontok, mind a résztvevők részéről nagyon pozitív visszajelzések érkeztek.
- A Látópont Cím elnyerése minden közösség életében rangot jelent, kitüntetésként értékelték az elismerést a címbirtokos szervezetek, büszkén tették közzé kommunikációs felületeiken, épületeiken.
- A Látópontok a látóút program összeállítása miatt módszertanilag is tudatosabban fogalmazták meg, mi az, amit jól csinálnak, és pontosan mit kell ebből átadni a vendégeknek, hogy adaptálni tudják a jó gyakorlatot.
- A fogadó szervezetek helyi elismertsége jelentősen nőtt. A települések vezetői pozitívan értékelték azt, hogy szakmai delegációk (köztük zömmel polgármesterek, intézményvezetők, szakemberek) érkeztek, elismerték a település, a kulturális szervezet munkáját, kíváncsiak voltak rá olyanok is, akik több 100 km-t tettek meg azért, hogy ezt a mintát láthassák!
- A lakosság számára is fontos, hiszen büszkén like-olták a közösségi médiában megjelent eseményt. Figyelték a programra, még akkor is, ha ez számukra újdonságként hatott, hiszen nem minden információ jutott el hozzájuk a helyi Látóponttól.
- Sok olyan fejlesztés történt helyi szinten, mely konkrétan erre az alkalomra jött létre, de hosszabb távon a szervezet szolgáltatásainak bővítését szolgálta, erősítve ezzel a hosszabb távú fejlődést (pl. szakmai munkát bemutató kiadvány, ppt, roll up)
- Településvezetők figyeltek fel arra, miről szól a program, hogyan lehet csatlakozni, miért érdemes tartozni a hálózathoz. Szemléletükben is alakultak, látva, mit lehet elérni egy olyan településen, ahol aktív és összetartó a közösség.
- Ez a folyamat a továbbiakban még jobban összekovácsolja a szakembereket, erősítve ezáltal a közösségi folyamatok sikereit, a tapasztalati tudásátadás lehetőségét, az egymástól való tanulás módszereinek megalapozását, terjesztését.
- Többek között a legnagyobb erénye a programnak az a kapcsolati tőke, mely a találkozások alkalmával kialakult, létrejött. Sok együttműködés is elindult a hasonlóan gondolkodó szervezetek, települések között.
- A legnépszerűbb jó gyakorlatok akár saját hálózatot építettek ki az adaptációs partnereikkel (pl. a Noszvajról induló Meseút, az Abonyból

-
- induló szabadulószoja).
- Sok fiatal figyelmét sikerült ráirányítani a közművelődésre, a Látópontok munkája, a terepen való élmények, a lelkes és magával ragadó szakemberek, a kiváltott hatások, elért eredmények okán.

Fejlesztendő területek:

- Az Egyesület és leginnovatívabb programja, a Látópont Hálózat ismertségének, szakmai beágyazásának mélyítése.
- Mivel a program sikeres, egyre több település, szervezet szeretne kapcsolódni a Hálózathoz, ezért szükséges a kapcsolódási feltételek finomítása.
- Minőségfejlesztés: csak az arra érdemes szervezetek kerülhetnek be a Hálózatba, amelyek innovatív jó gyakorlatot tudnak megmutatni, és fontos ezt három évente megújítani.
- Kommunikáció erősítése, az eredmények és lehetőségek erőteljesebb népszerűsítése.
- A program tapasztalatainak értékelése után a szakmai és módszertani folyamatok erősítése, valamint a partnerszervezetek szakmai munkájának mérése, értékelése, fejlesztése
- Módszertani anyag elkészítése és terjesztése, a kevésbé felkészült, de aktív és lelkes szervezetek fejlesztése, mentorálása érdekében.
- Folyamatos felkészítő műhelyek szervezése, melyek kötelezőek azon szervezetek képviselőinek, akik frissen kapcsolódnak be a programba.
- Rendszeres és differenciált látóutak indítása: egy vagy kétnapos, célcsoportonként és tematikusan differenciált programkínálat, hasonló témát kínálókát összefűzni.
- Külhoni Látópontok számára külön programok kialakítása, hogy oda is mehessenek látóutak, és ők is részt vehessenek látóúton.

Pályakezdő fiatal szakemberek bevonása a programba

A látóutak módszerének alkalmazása számos segítséget nyújthat a pályakezdő fiatal szakemberek számára, különösen a közösségi művelődés területén.

Lehetőségek:

A látóutak módszerének alkalmazása értékes lehetőség a pályakezdő fiatal szakemberek számára, hogy tapasztalatot szerezzenek, kapcsolatokat építsenek, szakmailag fejlődjenek, és sikeresen elhelyezkedjenek a közösségi művelődés területén.

1. Tapasztalatszerzés és tanulás:

- A látóutak során a fiatal szakemberek valós közösségi művelődési projekteket és jó gyakorlatokat láthatnak működés közben. Ezáltal betekintést nyerhetnek a szakma gyakorlati oldalába, és tanulhatnak a tapasztalt szakemberektől.
- A programok során különböző helyszíneket és projekteket látogathatnak meg, ami segít nekik megismerni a közösségi művelődés sokszínűségét és a különböző megközelítéseket.
- Ezeken az alkalmakon találkozhatnak olyan projekkel és kezdeményezésekkel, amelyek inspirációt nyújthatnak számukra saját munkájukhoz.

2. Kapcsolatépítés:

- A látóutak lehetőséget adnak a fiatal szakembereknek, hogy kapcsolatba lépjenek tapasztalt szakemberekkel, más pályakezdőkkel és a közösségi művelődés különböző szereplőivel. Ezáltal bővíthetik szakmai hálózataikat, ami segíthet karrierjük építésében.

-
- A látóutak során kialakíthatnak mentori kapcsolatokat tapasztalt szakemberekkel, akik segíthetnek nekik a szakmai fejlődésben.

3. Szakmai fejlődés:

- A látóutak segíthetnek a fiatal szakembereknek abban, hogy jobban megismerjék saját erősségeiket és gyengeségeiket, valamint azt, hogy milyen területen szeretnének elmélyülni a közösségi művelődésen belül.
- A látóutak során új készségeket és kompetenciákat sajátíthatnak el, például projektmenedzsment, kommunikáció, csapatmunka stb.
- A látóutak segíthetnek a fiatal szakembereknek abban, hogy kialakítsák saját szakmai terveiket.

II. MÓDSZERTANI AJÁNLÁSOK LÁTÓÚT SZERVEZÉSÉHEZ

A látóút egy olyan módszer, amely a közösségi művelődésben, a jó gyakorlatok terjesztésében és a szakmai fejlődésben játszik fontos szerepet. Lényegében egy szervezett tanulmányút, melynek során a résztvevők olyan helyszíneket látogatnak meg, ahol sikeres közösségi projektek valósultak meg, vagy ahol valamilyen szempontból értékes, tanulságos tevékenységek folynak.

Ebben a fejezetben szeretnénk segítséget nyújtani abban, hogy a látóutak szervezői, a címbirtokos szervezetek hogyan kezdjék el a program összeállítását, szervezését. Jól használható ötleteket kívánunk adni, milyen módon mutassák be azt a gyakorlatot, amelyet szeretnének széles körben megismertetni, adaptálhatóvá tenni.

Arra törekszünk, hogy a tapasztalatok gyűjtéséből, rendszerezéséből épüljön fel egy módszertár, amely hozzájárul a szakma fejlődéséhez, megújulásához is.

Fontos kiemelni, hogy a látóút nem kirándulás, hanem egy komplex szakmai tudásátadó program!

Eszközök:

Belső kommunikáció, információ a Látópont szervezeteken belül, valamint az együttműködő partnerekkel, a település lakosaival

- A látóút egy olyan módszer, amely a közösségi művelődésben, a jó gyakorlatok terjesztésében és a szakmai fejlődésben játszik fontos szerepet. Lényegében egy szervezett tanulmányút, melynek során a résztvevők olyan helyszíneket látogatnak meg, ahol sikeres közösségi projektek valósultak meg, vagy ahol valamilyen szempontból értékes, tanulságos tevékenységek folynak.
- Ebben a fejezetben szeretnénk segítséget nyújtani abban, hogy a látóutak szervezői, a címbirtokos szervezetek, hogyan kezdjék el a program összeállítását, szervezését. Jól használható ötleteket kívánunk adni, milyen módon mutassák be azt a gyakorlatot, amelyet szeretnének széles körben megismertetni, adaptálhatóvá tenni.
- Arra törekszünk, hogy a tapasztalatok gyűjtéséből, rendszerezéséből épüljön fel egy módszertár, amely hozzájárul a szakma fejlődéséhez, megújulásához is.
- Fontos kiemelni, hogy a látóút nem kirándulás, hanem egy komplex szakmai tudásátadó program!
- Eszközök:
- Belső kommunikáció, információ a Látópont szervezeteken belül, valamint az együttműködő partnerekkel, a település lakosaival

Helyi erőforrások bevonása

- Cél, hogy településvezetők, intézményvezetők, közművelődési szakemberek, civil szervezetek képviselői, felsőoktatásban résztvevő hallgatók legyenek bevonva a programba.

- Fontos a lakosság megnyerése, bevonása megfelelő kommunikációval, motivációval.
- Helyi közösségek aktív részvétele, közös ötletelés velük is, már a program tervezésekor.
- „Helyi hősök, kovászemberek” véleményvezérek, hiteles emberek legyenek a partnerek.
- Helyi vállalkozók, szolgáltatók érdekeltté tétele fontos a siker érdekében.

Alapelvek

- Öndefiníció: határozzuk meg magunkat, kik vagyunk, hol vagyunk, mire vagyunk büszkék?
- Kiindulópont: mit akarunk mi magunk elérni a Látópont Címmel, (azaz: mit kommunikálunk magunkról).
- Előkészítés: fel kell készülni a csoportok fogadására, mert tudnunk kell, hogy aktuálisan éppen ki(k)nek szánjuk a bemutatkozásunkat.
- Az előzetes információkat meg kell szerezni, mint pl. létszám, korosztály, a delegációk összetétele, érdeklődési kör, nálunk töltött idő.
- Ne valakikért, hanem valakikkel tervezzünk! A bevonás fontos része a programunknak.
- Határozzuk meg a célcsoportot! Már az adatlapon jelezzük, kiknek és mit szeretnénk bemutatni (településvezetők, szakemberek, civil szervezetek, fiatalok), a jó gyakorlatunk milyen innovációt tartalmaz.
- Tudatosan tervezzünk, legyen pontos menetrend (napirend) a program céljainak megfelelően.
- Aki eljön hozzánk, vendégként érezze magát: azaz élvezze a házigazdák figyelmességét, odafigyelését, szeretetét!
- Együttal érezze otthon magát: azaz teremtsünk oldott, kötetlen, őszinte légkört.
- Ahol annak helye van, pálinkával, ahol másnak van helye, üdítővel, pogácsával, apró ajándékkal köszöntsük a résztvevőket. Olyannal, ami helyi!
- Legyen idő az ismerkedésre, a házigazdák és a vendégek kölcsönös bemutatkozására!
- Már a program elején legyen tisztázva, ki honnan jött, mit hozott magával, mire számít a nap folyamán.
- Nagyon fontos az esti közös együttlét, ahol kötetlenül, egy pohár bor mellett biztosítsuk a szakmai beszélgetés lehetőségét, amely a későbbiek folyamán megteremti az összetartozás élményét, erősíti a résztvevők kapcsolati hálóját.

Programgerinc

- A program lényegi, leghangsúlyosabb része saját tevékenység bemutatása.
- A Látóponthoz nem a település általános bemutatására érkeznek a látogatók! Ez csak kiegészítő program lehet, amely színesíti a szervezet munkáját, és megmutathatja, miként veszi ki a részét a település életéből.
- Legyen elég idő a saját tevékenységének, Látópont-sajátosságainak bemutatására.
- Hiteles előadók legyenek, olyan szakemberek, akik megélték az adott programot vezetőként vagy résztvevőként. Mindenképpen kellő információkkal rendelkezzenek, az átélt élményeiket őszintén és érdekesen tudják átadni.
- A közösségi munka prezentálása leghatékonyabban a közösségek és a szakmai folyamatok gyakorlati bemutatásával biztosítható.
- Megfelelő infrastruktúra legyen a helyi beszélgetéshez, a vendéglátáshoz, az előadásokhoz pedig megfelelő technikai eszközök álljanak rendelkezésre.
- Nagyon fontos, hogy élményekkel menjenek haza! Az eltöltött idő ne legyen haszontalan, legyen hozadéka a programnak.
- A forgatókönyv legyen rugalmas, azonnal lehessen más megoldást találni, ha valami nem úgy történik, ahogyan az előre eltervezésre került.
- A forgatókönyvben minden programelem után külön oszlopban legyen megjelölve, hogy annak mi a célja, küldetése.
- Minden programelem esetén tájékozzódjanak a vendégek arról, mit, miért szükséges bemutatni, az miért fontos, melyek az adaptálható elemek. „Ne csak mi legyünk tisztában azzal, hogy mit akarunk elérni, ezt közvetítsük a vendégek felé is!”
- Legyen a program élményszerű, kalandos!
- Legyen benne játék, interaktivitás, akár a sikeres teljesítésért jutalom.
- Az élménycsomag legyen felépítve, „Ezt szeretném otthon, ezért megérte a fáradtságot” érzéssel térjenek haza a látóút résztvevői.
- Elköszönéskor valami apró emlék átadása emlékeztetéssé teheti a látogatást.
- A nap végén legyen összegzés, visszacsatolás!

Programterv javaslat (5. számú melléklet)

III. LÁTÓPONT CÍMBIRTOKOS SZERVEZETEK BEMUTATÁSA

A címbirtokos szervezet neve:

Aba-Novák Agóra Kulturális Központ Nonprofit Kft.

Címe:
5000 Szolnok, Hild tér 1.

Szervezet vezetője:
Molnár Lajos Milán
ügyvezető igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:
titkarsag@ankk.hu

A szervezet tevékenysége:
<https://agoraszolnok.hu/>

Instagram:
<https://www.instagram.com/agoraszolnok/>

Szolnok megyei jogú város,
Jász-Nagykun-Szolnok
vármegye és a Szolnoki járás
székhelye

A lakosság száma:
66 500 fő

Facebook:
<https://www.facebook.com/agoraszolnok/>

Tik-tok:
<https://www.tiktok.com/@agoraszolnok>

A jó gyakorlat bemutatása

Az Aba-Novák Agóra Kulturális Központ kötelező feladatai között szerepel a kulturális alapú gazdaságfejlesztés, amelynek kiváló példája a Helyi Termékek Vására. Szolnokon a kultúra házában és annak közvetlen közelében valósul meg egy olyan rendezvény, melyen a megyeszékhelyről és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye 25 településéről érkezett őstermelő, kistermelő és kézműves kínálja a saját családi gazdálkodásában előállított termékeit. Jelenleg 100 termelővel tartunk kapcsolatot, hónapról-hónapra 70-80 árusítja itt termékeit, akik közül 50 termelőnek állandó helye van a vásáron. Évente 12 vásárt tartunk. Látogatóink száma havonta 1000 és 3000 fő között mozog vásáronként.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Az Agora jó gyakorlata azt mutatja be, a jelenlegi piaci viszonyok között az egyedül nehezen érvényesülni képes termelők és gyártók piachoz jutását, a kereslet és kínálat találkozását és megjelenési lehetőségét hogyan tudja segíteni egy közművelődési intézmény. Projektükben olyan gyártók és termelők bemutatkozási és értékesítési lehetőségét teremtték meg egy supermarket kategóriájú üzletben, akiknek egyébként saját erejükből erre nem lett volna esélyük. Hozzájárultak az esélyegyenlőség és társadalmi felzárkóztatás lehetőségének erősítéséhez, valós társadalmi szükségletet céloztak meg, és egy nagyon szoros termelői közösség kialakulását, építését generálták. A Helyi Termék Vásár a COOP Zrt. együttműködésével elnyerte az „Inno d'Or – Év Innovációja 2021” díját, majd 2022-ben az Emberi Erőforrások Minisztériuma által adott „A 2021. év Társadalmi Innovációja” címet. A vásárukkal az Agrárminisztérium „Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért” (KDHT) díjpályázaton első helyezést ért el az intézmény, 2023-ban pedig megkapta a Településfejlesztési Díj-at.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Olyan településvezetőknek, közművelődési szakembereknek, akik a kulturális alapú gazdaságfejlesztési tevékenységüket szeretnék erősíteni.

A címbirtokos szervezet neve:

Abonyi Lajos Művelődési Ház, Könyvtár és Múzeumi Kiállítóhely

Címe:
2740 Abony, Kálvin u. 1.
Szervezet vezetője:
Simon Szabina igazgató
Kapcsolattartó e-mail címe:
jandacsik.pal@gmail.com

A szervezet tevékenysége:
<http://www.mukomu.lapunk.hu/>

Abony város Pest
vármegyében, a Ceglédi
járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:
közel 15 000 fő

Facebook:
**[https://www.facebook.com/
profile.php?
id=100064861742851](https://www.facebook.com/profile.php?id=100064861742851)**

A jó gyakorlat bemutatása

Az Abonyi Művelődési Ház 2017 óta szervez időszakai szabadulós játékokat, amelyek a hagyományos szabadulósobáktól eltérően nem feltétlenül egyetlen helyiségben, hanem egy épületkomplexumban játszódnak – adott esetben a művelődési ház, könyvtár, falumúzeum terein, illetve városi sétákra, biciklitúrákra szabva köztereken. A program keveri a játékok logikai feladványokból álló nyomozós metódikáját az interaktív színház programelemeivel, hiszen szereplők (animátorok) teszik még teljesebbé az élményt. A jó gyakorlat célja, hogy a játszva tanulás elve mentén egy páratlan közösségi élményt adjon, és a „szabadulós módszertan” segítségével bemutassa a települési értékeket vagy fejlessze a csapatdinamikát, problémamegoldást. Az intézmény készített egytermes, többtermes, asztali, városi, könyvtáros játékokat is. A szabadulós játékok nem feltétlenül a bezártságról szólnak, ezért aposztrofálhatóak történetvezérelt kalandjátékokként is, amelyek a játékosokat teszik meg szereplőkké. A legkomplexebb program a „horror” szabadulós játék, amely az esetleges előítéletekkel ellentétben egy rendkívüli

közösségépítő erővel bíró, intenzív játékélmény, amely nem csupán a csapatokat kovácsolja össze, hanem a szervezői oldalt is erősíti, hiszen önkéntes alapon fiatalok, színjátszók is részt vesznek benne, akik később a művelődési ház több programjába ugyancsak bevonódnak.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A szakemberek a gyakorlatban is kipróbálhatnak többféle szabadulós játékot, majd egy kötetlen élménybeszámoló, beszélgetés során megismerhetik a tervezés alapelveit, illetve a szükséges anyagi és személyi feltételeket. A várostúrás szabadulós játék alkalmas arra is, hogy a látogatók megnézhessék magát a városközpontot, hiszen Abony főterén, illetve közvetlen környezetében számtalan intézmény működik, emlékmű található. Ezeket játékos formában is meglátogathatják a szakemberek. A szabadulós játékok módszertanára rá lehet vetíteni egy helyi népszokást, legendát, történelmi eseményt is akár – mindez a szakemberek egyéni látásmódján múlik.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Elsősorban olyan közművelődési, kulturális, turisztikai szakembereknek ajánljuk, akik nyitottak az új módszertanokra, és szeretnék alternatív módon megmozgatni településük lakosait.

A címbirtokos szervezet neve:

Ady Endre Művelődési Központ

Címe:

24340 (Vajdaság)

Bácskossuthfalva,

Iskola utca 2.

Szervezet vezetője:

Tímár Gabriella elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

adyendreme@gmail.com

A szervezet tevékenysége:

<https://www.facebook.com/mk.adyendre.1>

Bácskossuthfalva Szerbiában, a Vajdaságban, az Észak-bácskai körzetben található, Topolya község legnagyobb falva. Jórészt magyarok lakta település.

A lakosság száma:

3800 fő

A jó gyakorlat bemutatása

A település gazdag társadalmi élettel rendelkezik, 24 civil szervezet működik a faluban, ezeket a Civil Tanács fogja össze, szorosan együttműködve a Helyi Közsséggel és a Községi Önkormányzattal, a helyi általános iskolával, óvodával. A megmaradás alappillére vált a civil mozgalom és a szervezetek, intézmények közötti szoros együttműködés, egymás segítése. A civil szervezetek gyerekekkel és felnőttekkel egyaránt foglalkoznak, megtalálható a néphagyomány (néptánc, népzene, népi kézművesség stb.), a sport (labdarúgás, teke, sakk, hagyományos íjászat), cserkészek, tűzoltóság, nyugdíjasok, környezetvédők, szőlészek és borászok, vadászok, horgászok, helytörténészek stb. Ez a fajta együttműködés legjobban a Gyöngyösbokréta és Durindó országos néptáncos és népzenei fesztivál (két nap alatt közel 3000 résztvevő) alkalmával mutatkozott meg, ahol egy emberként állt helyt 300 önkéntes, különböző civil szervezeteink tagságából, intézményeinkből,

de egy-egy Föld napi munkaakción a falu szépítésén több esetben 200 fő is részt vesz. A 9+1 Nemzetközi Művésztelep több mint négy évtizede gazdagítja a közösség kulturális életét. A világ minden tájáról jártak itt festőművészek és hagytak a gyűjteménybe egy-egy alkotást. A Települési Értéktár bizottságot a Művelődési Központ, a Helytörténeti Egyesület és a helyi vezetőség tagjai alkotják. A Vajdasági Értéktár megalakulása után az elsők között kezdtünk ezen a téren dolgozni, és ennek eredményeként létrehoztuk a Helytörténeti gyűjteményt.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóút alkalmával bemutatják azt a gazdag közösségi életet, a magyar kultúra és a nyelv megtartásának és továbbadásának számtalan módját, amelyet a számos civil szervezettel, közösséggel közösen szerveznek – nehéz körülmények között, példaértékű önkéntes munkával. Így próbálják megtartani magyarságukat és csökkenteni a fiatalok elvándorlását.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Civil szervezetek képviselőinek, közművelődési szakembereknek

A címbirtokos szervezet neve:

Ady Endre Művelődési Központ és Városi Könyvtár

Címe:

4181 Nádudvar, Ady tér 10.

Szervezet vezetője:

Szücs-Varga Zsuzsanna
igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

varga.zsuzsi@mknadudvar.hu

Nádudvar város Hajdú-Bihar
vármegyében, a
Hajdúszoboszlói járásban
található

A lakosság száma:

több mint 8000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.mknadudvar.hu ,
**[https://www.facebook.com/
muvelodesikozpont.nadudvar](https://www.facebook.com/muvelodesikozpont.nadudvar)**

A jó gyakorlat bemutatása

Szívügyünk a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése: tevékenységünkkel paraszti- és pásztorkultúránk sokszínűségét reprezentáljuk. Jó gyakorlatként tekintünk Hungarikum kiállítóterünkre: az Értéktár Bizottság munkáját a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztését elősegítve, nemzeti értékeinket népszerűsítő események, ünnepek, rendhagyó hon- és népismeret órák, vetélkedők, termelői vásárok, hagyományőrző, értékfeltáró és gyűjtő gyermek- és ifjúsági táborokkal tudjuk támogatni. Az innováció abban rejlik, hogy kézzel foghatóvá, tapasztalhatóvá tesszük az ősi tudást. Nem csupán ápoljuk, hanem élővé és befogadhatóvá tesszük a néphagyományt, népi kézművességet mind az egyén, mind a közösség számára, korostálytól függetlenül.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóúton résztvevők megismerkednek a művelődési központban található Hungarikum kiállítóterben folyó szakmai munkával, a Nádudvari Látogatóközpont állandó kiállításával és az ott folyó tevékenységekkel, igény szerint betekintést nyújtunk együttműködő partnereink munkájába: választható a Nádudvari Kincsház (Közgyűjteményi Alapítvány: helytörténeti gyűjtemény) vagy a Nádudvari Népi Kézműves Szakgimnázium, ahol a népi kézműves szakmák iskolarendszerű oktatása érdekében dolgoznak, s ezzel egyedülállóak a magyar közoktatási palettán.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Mindazok számára, akik érdeklődnek népi kultúránk iránt.

A címbirtokos szervezet neve:

Agóra Veszprém Kulturális Központ

Címe:

**8200 Veszprém,
Táborállás Park 1.**

Szervezet vezetője:

Neveda Amália igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

info@agoraveszprem.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/agoraveszprem>

Instagram:

<https://www.instagram.com/agoraveszprem/>

Veszprém megyei jogú város,
Veszprém vármegye székhelye.

A lakosság száma:

56 000 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://agoraveszprem.hu/>

A jó gyakorlat bemutatása

Az Agóra Veszprém legnagyobb lakótelepének szívében található. Céljuk, hogy komplex, kultúraközvetítő, élményprogramokat szervező, közösségfejlesztő, tehetségtámogató intézményként működjenek és szolgálják a város és a térség fejlődését. Az Agórában létrehozott Életmód konyha gasztronómiai programjaik és nyári táboraik fontos helyszíne. A két terület kombinációjából egyedi, innovatív projektek születtek. A konyhaművészet segítségével elérték egy olyan célcsoportot, akiket a hagyományos események nem vonzanak. A látványkonyha és a táborok sikeres működése hosszútávon a kollégák hatékony együttműködésén és a helyi szakemberek bevonásán alapul. Mindennek fontos része az általuk nyújtott szolgáltatások kiértékelése, a tapasztalatok átadása.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Egy Látóút során bemutatják, hogy működik egy Agóra típusú kulturális intézmény a lakótelep közepén. Intézménybejárást követően prezentálják jó gyakorlataikat: konyhai rendezvények, kulturális alapú gazdaságfejlesztés. Élmény alapú programot is kínálnak a látványkonyhában, ahol a résztvevők aktívan közreműködhetnek egy-egy fogás elkészítésében, a bonbon öntés különösen nagy népszerűségnek örvend. A nyári napközis táboraitak is bemutatják. Kötetlen beszélgetésre is sor kerül, melyhez a szakmai munkatársak mellé csatlakoznak a műszaki, üzemeltetési dolgozók is. Ez az alkalom lehetőséget ad arra, hogy kölcsönösen tanuljanak egymástól.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

A látóutat azon kulturális területen dolgozó kollégáinknak ajánljuk, akik szeretnék új ötleteket, motivációt nyerni a munkájukhoz.

A címbirtokos szervezet neve:

A Művelődés Háza Esztergom Nonprofit Kft.

Címe:

**2500 Esztergom,
Imaház utca 2/A.**

Szervezet vezetője:

Maronka Csilla igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

info@muvelodeshaza

esztergom.hu

Facebook:

Esztergomi Művelődési Ház

Esztergom megyei jogú város,
Komárom-Esztergom
vármegyében, az Esztergomi
járás székhelye.

A lakosság száma:

közel 29 000 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://egomkultur.hu>

A jó gyakorlat bemutatása

Esztergom történelmi hagyományú kulturális életének öt jógyakorlatát mutatjuk be:

1. Egy helyi identitást erősítő verseny és tehetséggondozás folyamatát
2. A városi programok facebook csoportban történő közös terjesztésének kifejlesztését
3. Várszínházunk műfaji sokszínűségének szervezési fogásait és bábos táborát
4. A Hídünnepet, Esztergom és Párkány közös programját
5. Az évente hat hétig tartó, egész várost megmozgató Szerelmi Kalandtúrát.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A hozzájuk érkező szakembereknek a bemutatandó jó gyakorlataikon keresztül Esztergom mély történelmi gyökeréből táplálkozó, művészet, vallás és tudomány szintézisét hordozó közösségi kultúráját szeretnék átéreztetni, megtapasztaltatni. Városi fenntartású kulturális intézményeik öt városrészben alkotnak szorosan együttműködő, önálló intézményláncolatot. A helyi civil szervezetekkel közösen biztosítják a Kulturális Törvényben meghatározott alapszolgáltatásokat. Pár éve a turisztika is részt vállal a helyi kultúra fejlesztésében. Azt mutatják be jó példáikkal, hogy mind a hét alapszolgáltatás valahol megjelenik a város közművelődésében: hol a Művelődés Háza és kapcsolódó csoportjai, hol a Várszínház, a Városi Könyvtár vagy éppen egy civil szervezet szervezésében.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, helyi közművelődési, kulturális, turisztikai szakembereknek, civil szervezetek vezetőinek és fiataloknak.

A címbirtokos szervezet neve:

A Vértess Agorája

Címe:

2800 Tatabánya,
Szent Borbála tér 1.

Szervezet vezetője:

Lukács Zoltán ügyvezető
igazgató, Seffer Edina szakmai
igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

info@avertesagoraja.hu

Tatabánya megyei jogú város,
Komárom-Esztergom
vármegye székhelye

A lakosság száma:

több mint 65 000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.avertesagoraja.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/avertesagoraja.hu>

A szervezet tevékenysége:

<https://www.instagram.com/avertesagoraja.tatabanya>

A jó gyakorlat bemutatása

A helyi identitás erősítése különösen fontos egy olyan fiatal és gyorsan változó demográfiai összetételű település esetében, mint Tatabánya. A Vértess Agorája innovációja az a két élményprogram, amelyek szórakoztató formában, egyidejűleg valósítják meg a közösségépítést és a helyi identitás erősítését. A Barangolónap és a Kincsesbánya igazi lokálpatrióta események, kulturális települési összefogások, amelyek az ország bármely pontján létrehozhatók. A programok keretében a települések régi lakói mellett az újonnan betelepült családok is könnyen bevonhatók a város kulturális vérkeringésébe.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóút során a közművelődési szakemberek betekintést nyerhetnek A Vértes Agorája projektszemléletű működésébe. Az intézmény két kiemelt rendezvénye a Kincsesbánya és a Barangolónap, amelynek egy-egy élményelemét élőben is kipróbálhatják a résztvevők. Megismerhetik pl. Tatabánya híres-neves cukrászdáját, vagy csillét tolhatnak a Bányászati és Ipari Skanzen területén. Megmutatják, hogy milyen eszközökkel erősítik a helyi közösséget, milyen programelemekből tevődnek össze a rendezvények, amelyek az ország bármely más városában is megvalósíthatók. A rendezvényszervezők bemutatják a programkialakítási szempontokat, felhívják a figyelmet a forgatókönyv és költségterv alapjaira, buktatóira. Kulcsfontosságú segítséget nyújtanak, egészen az alapoktól kezdve a program lebonyolításáig, így bárki számára könnyen adaptálhatók jógyakorlataik.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakembereknek, településvezetőknek, kulturális szervezetek vezetőinek

A címbirtokos szervezet neve:

AGORA Savaria Kulturális és Médiaközpont Nonprofit Kft.

Címe:

**9700 Szombathely,
Március 15. tér 5.**

Szervezet vezetője:

Horváth Zoltán

ügyvezető igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

info@agora-savaria.hu

Instagram:

<https://www.instagram.com/agorasavaria/>

Facebook:

<https://www.facebook.com/agora.savaria>

Szombathely megyei jogú város, Vas vármegye székhelye.

A lakosság száma:

közel 78 000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.agorasavaria.hu

A jó gyakorlat bemutatása

A cég a város egyik legjelentősebb kulturális szervezete, a közművelődési-közösségi művelődési tevékenység erős bástyája. Számos tevékenységéből három területen mutat be adaptálható jó gyakorlatokat.

1. Interaktív tanulási terek működtetése-Víztorony, KRESZ Park: Az innováció a tudás játékos, gyakorlati úton való megszerzésében, az interaktivitásban mutatkozik meg. Több generáció számára szól, a kiállítás anyagát feldolgozó módszertani füzet bemutatásával, mely támogatja a fiatalok nonformális tanulását, de segíti az idősebbek művelődését is.

2. Robotika és digitális technológia a közművelődési tudásátadásban-Roboklub: Jó gyakorlatuk a korszerű technológiákra, és a közművelődési területen újnak számító

digitális eszközök használatára építve oly módon segíti a digitális kultúra elterjedését, hogy közben hozzájárul a város gazdaságfejlesztéséhez is, naprakész digitális készségekre való felkészítéssel.

3. *Art mozi és közművelődés-AGORA-Savaria Filmszínház*: A jó gyakorlat innovatív eleme, hogy egy moziként funkcionáló kulturális tér miként bővül közösségi, közművelődési szakmai munkával multikulturális térré.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóút megvalósításának menete:

1. Roboklub elnevezésű projekt és jó gyakorlat bemutatása (1,5 óra): A jó gyakorlata alapja, hogy olyan értékeket, tudásokat közvetítenek, amelyek az újszerű kihívásokra épülnek, a robotizáció, a digitalizáció, az automatizáció témakörében. A rendelkezésükre álló digitális eszközök (Humanoid robot, LEGO robotok, LEGO szumo asztal) és az életkori sajátosságokra épülő, kidolgozott tematika felhasználásával olyan újszerű ismeretterjesztő alkalmat, műhelymunkát mutatnak be, mely alkalmas a fiatalokon túl a felnőtt korosztály érdeklődésének felkeltésére, tudásuk ez irányú fejlesztésére.
2. Gyalogos séta Szombathely belvárosán át a látóút következő helyszíneire, érintve az AGORA-Savaria Filmszínház épületét, melynek során a mozi szakmai vezetője beszél az alkalmazott innovációs módszerekről és azok adaptálható lehetőségeiről. A séta további részében a Savaria Polgárai című városismereti játék módszertanának megismertetése zajlik, beszélgetés formájában, melynek során a látóút résztvevői kitölthetik, kipróbálhatják a játékra kidolgozott foglalkoztató füzetet.
3. Utolsó látóút helyszín az AGORA – Víztorony és KRESZ Park. A programon az interaktív tanulási tér jó gyakorlatának bemutatása zajlik, melynek keretében 45 perces tárlatvezetést tartanak az interaktív kiállításon (táblagépek, 3 dimenziós, körbejárható grafikonok és épületek, zenei és videó bejátszások stb.) és a három szintes toronyban. Végül rövid sétát tesznek a KRESZ Park-ban, szemlélítve a kölcsönözhető járműparkot és a rendszer működését. A helyszínek gyakorlata jól alkalmazható a szakemberek számára bármely funkció nélküli, üresen álló épület esetén.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Elsősorban többfunkciós közművelődési intézményeknek, kulturális központoknak, ahol ipartörténeti emlékekre építve közművelődési innováció is létrehozható.

A címbirtokos szervezet neve:

Békás Község Önkormányzata

Címe:

8515 Békás, Rákóczi u. 17.

Szervezet vezetője:

Farkasné Csendes

Tímea polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

[onkormanyzatbekas](mailto:onkormanyzatbekas@ gmail.com)

[@gmail.com](mailto:onkormanyzatbekas@ gmail.com)

Békás község Veszprém vármegyében, a Pápai járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:

200 fő

A szervezet tevékenysége:

www.bekas.hu

A jó gyakorlat bemutatása

Mire képes a közösség ereje, miért a legfontosabb értékünk a közösség, hogyan lehet fejleszteni a helyi közösségi életet? Békás csapata több jó gyakorlaton keresztül kívánja bemutatni az idelátogatóknak, hogy hogy működik egy egységesen gondolkodó közösség, élen a település húzó embereivel. Minden egységüknek megvan a közös és az önálló szerepe is a községben, de mégis egy csapatot alkotnak, együtt gondolkodnak, együtt szervezik, bonyolítják le a rendezvényeiket. Együtt hoztak létre számtalan maradandó fejlesztést, például a közösségi tér építést, emlékmű készitést, faültetést, parkosítást, a Békás című könyv elkészítését, játszótér építését. Rendezvényeikre a közösségből kerülnek ki, (nem sztárfellépőkkel dolgoznak), főzőnapon 12-15 fős csapattal 300 fő ebédjét készítik el úgy, hogy a csapatok önként ajánlják fel az alapanyagokat az ételük elkészítéséhez.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A jó gyakorlataikkal azt kívánják bemutatni, hogy minimális költséggel, de hatalmas közösségi erővel mire is lehet képes egy település. Okosan használják a pályázati lehetőségeket, melyeket a lakossági igényekre alapoznak, közös gondolkodás, fórumok keretében egyeztetve. Együttműködnek más szakmai szervezetekkel, építik kapcsolataikat. Minderre ad jó példát Békás, megismerhetik a látóúton.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Látóútunkat a hasonló aprófalvak vezetői, közművelődési szakemberei számára ajánljuk.

A címbirtokos szervezet neve:

Biatorbágyi Juhász Ferenc Művelődési Központ

Címe:

2051 Biatorbágy, Baross G.u.1.

Szervezet vezetője:

Szádvariné Kiss Mária

Kapcsolattartó e-mail címe:

info@jfmk.hu;

szolnoki.brigitta@jfmk.hu

A szervezet tevékenysége:

<https://juhaszferencmk.hu/>, <https://www.facebook.com/biatorbagyjfmk/>, YouTube: JFMK Biatorbágy

Biatorbágy város Pest
vármegyében, a Budakeszi
járásban, a budapesti
agglomerációban található.

A lakosság száma:

több mint 15 000 fő

A jó gyakorlat bemutatása

A pandémia idején az online térből indult a kezdeményezés a jelenléti és online térbeli szervezés egymást erősítő fejlesztésével. Az eszközhasználat oktatásával egy jól működő innovatív projekt jött létre, amely megtartja a célcsoport aktivitását, segíti a belső önszerveződését, s folyamatosan reagál a felmerülő igényekre. Lényeges eleme a generációk közti tudásátadás, ami a seniorok online-térre hangolásával indult, s már az oda-vissza tudásátadás folyamata zajlik. A jó gyakorlat könnyen adaptálható, ha az átvevő szervezet felméri a korosztályok közötti kapcsolatok lehetőségeit az adott településen, ha van a generációs kapcsolatok és a közösségfejlesztés mellett elkötelezett szakmai munkatársa.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Miként lett a szerényen indult előadássorozatból, majd a pandémia megakasztotta, jelenlét helyett az online térben szerveződő facebook csoportból egy erős, sokszínű, fejlődni képes, aktív közösség? Mit tanulnak és mit tanítanak? Miként kapcsolódnak a fiatal generációkkal? Hogyan formálódnak belső köreik? Az aktív idősor közösségformáló és egyént megtartó erejét lehet meglátni és magunkkal vinni. Megszólalnak a KÖZI (ifjúsági tér) és az Életrealók aktív tagjai, szó lesz a szervezés és közösségépítés tapasztalatairól, a tananyagfejlesztésről, a fejlődés irányairól.

A forma: résztvevők, szervezők saját élménymegosztása, mini szakmai előadás, közös beszélgetés, életképek-mozgóképek bemutatása, foglalkozáslátogatás.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Művelődésszervezők, szenior korosztállyal foglalkozó szakemberek számára.

A címbirtokos szervezet neve:

Cifra Műhely Közhasznú Kulturális Egyesület

Címe:

9083 Écs 1302 Hrsz.

Szervezet vezetője:

Deésy Gábor Ádám elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

ciframuhely@gmail.com

Écs község Győr-Moson-Sopron vármegyében, a Pannonthalmi járásban található.

A lakosság száma:

közel 2 300 fő

A szervezet tevékenysége:

www.ciframuhely.hu

A szervezet tevékenysége:

<https://www.facebook.com/ciframuhely.egyesulet>

Instagram:

<https://www.instagram.com/ciframuhely/>

A jó gyakorlat bemutatása

Az Egyesület egyedülálló kiállítási anyaga egy mérai család hagyatéka, amely 2010 óta, Cifra szoba Mérából címmel járja a hazai és a határon túli művelődési intézményeket. Programjuk célja a közösségi szemlélet erősítése kulturális és környezettudatos műhelyfoglalkozásokon, előadásokon keresztül. Szeretnék erősíteni a fiatalokban a közösséghez tartozást és kulturális értékeink fontosságát, a társadalmi szerepvállalást. Céljuk, hogy minél több iskolás számára mutassák be a magyar népi kultúra általuk ismert szeletét. A Múltidéző Műhelyben az interaktív beszélgetés során nem csak múltbéli, hanem mai aktuális társadalmi kérdések is előkerülnek. A beszélgetés a Cifra szobában zajlik. A Tánc Műhely betekintést enged a résztvevőknek a gyakorlatba, remek készség-, koordináció- és koncentrációt javító eszköz, emellett kreatív kézműves foglalkozást is tartanak - nem csak gyerekeknek.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóút keretében bemutatják a Cifra Udvart és annak kulturális szerepét, továbbá az udvarhoz tartozó területeken történő egyéb gazdálkodási tevékenységeket, emellett különböző műhelyfoglalkozásokat is tartanak.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakembereknek, közösségek vezetőinek

A címbirtokos szervezet neve:

Cserkeszölő Községi Önkormányzat

Címe:

**5465 Cserkeszölő
Köztársaság tér 1**

Szervezet vezetője:

Trabach Tibor polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

**[onkormanyzat@
cserkeszolo.hu](mailto:onkormanyzat@cserkeszolo.hu)**

Facebook:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61562096015340>

Ajó gyakorlat bemutatása

Az Önkormányzat fontos feladatának tekinti a hagyományok ápolását, a természeti és kulturális értékek megőrzését és széles körű megismertetését. Ennek érdekében együttműködik a helyi közösségekkel, vállalkozásokkal. Olyan innovatív programot szeretnének bemutatni, amely azt szemlélteti, hogy egy rendkívül magas vendégéjszakát prezentáló, kis lakosságszámú fürdőtelepülés hogyan fog össze annak érdekében, hogy megerősítsék a helyi közösségeket, aktivizálják az ott élőket. Hogyan alakít ki közösségi teret, milyen rendezvényeket csatol mellé, hogyan prezentálja az alulról jövő kezdeményezések eredményeit a közösségi folyamatok tükrében.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A kaland a Cserkeszölő Fürdő és Gyógyászati Központ bejáratánál veszi kezdetét, és átvezet az egész településen egy gumikerekű kisonnattal. A Kútháznál interaktív kiállítás keretein belül megtudhatjuk, miként találták meg Cserkeszölő „aranyát”, a víz kerül a középpontba. A következő állomás a Baghy-Szinyei Merse Kúria, ahol a múlt és az elegancia találkoznak, itt a boré a főszerep. Kapcsolódik néhány helyi termék bemutatása, amelyek kóstolásra és vásárlásra egyaránt alkalmasak (borkocsonya, cserkeszölői borok). A helyi értékek komplex megismertetése, az élményközpontúság, interaktivitás mellett bemutatják, hogyan dolgozik a település vezetése a civilekkel, közösségekkel közösen.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Elsősorban településvezetőknek, közművelődési, kulturális és turisztikai szakembereknek, civil szervezetek vezetőinek.

A címbirtokos szervezet neve:

Dévaványai Általános Művelődési Központ és Bölcsőde

Címe:

**5510 Dévaványa,
Gyöngy u. 6-8.**

Szervezet vezetője:

Bakó Bernadett főigazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

amkmuvhaz@gmail.com

Dévaványa város Békés
vármegyében, a Gyomaendrődi
járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:

7000 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://damk.hu/>

Ajó gyakorlat bemutatása

A gazdag kulturális kínálatot biztosító intézmény szervezeti sajátosságaiból fakadóan, programjaikon egyszerre vannak jelen a nevelési és a közművelődési absztrakciók, melyek harmonikusan hatnak egymásra, felerősítik egymást ezen területek és a bennük zajló közös folyamatok. Az oktatási intézményekkel való együttműködés eredményeként sok fiatal is látogatja az intézményt óvodás kortól a középiskolásig. Számos rendezvényük fő célja, hogy megőrizze, továbbadja városuk, tájegységük jellegzetes gasztronómiai és agrár kultúráját és összehozza a generációkat.

- Tojásfa állítás a húsvéti készülődés időszakában
- Hagyományos májusfaállítás, amely a város főterét díszíti színes szalagjaival
- A magyar népmese napjához kapcsolódva népmesei hétpróba, amelynek keretében a város különböző pontjait, nevezetességeit kell fejtörőként keresztül felkeresni, népmesei próbákat kiállni, hogy végül a kincset megtalálhassák a gyerekek.
- Helyi gasztronómiai hagyományokra épülő, azokat népszerűsítő, illetve a helyi termelőket bemutató őszi program.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóúton a településről, az intézmény jó gyakorlatairól kapnak képet az ide látogatók, majd a Bereczki Imre Helytörténeti gyűjtemény megtekintése, helytörténeti séta a városban QR kódokkal.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Civil szervezetek képviselőinek, közművelődési szakembereknek

A címbirtokos szervezet neve:

Dobozi Községi Ház és Könyvtár

Címe:

5624 Doboz Hunyadi tér 1.

Szervezet vezetője:

Óréné Szabó Erzsébet
megbízott igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

**[kozosseghaz5624@
gmail.com](mailto:kozosseghaz5624@gmail.com)**

Doboz nagyközség Békés vármegyében, a Békéscsabai járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:

3944 fő

A szervezet tevékenysége:

www.doboz.hu

A szervezet tevékenysége:

[https://www.facebook.com](https://www.facebook.com/DOKK01)
/DOKK01

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény korábbi és jelenlegi munkatársai mernek álmodni, hisznek a közösség erejében és alkotó közösséget teremtettek. Az évszakkokkal, a jeles napokkal harmóniában, hagyományait élvtelve szervezik természet- és családbarát kulturális programjaikat. "Kincses Dobozba" gyűjtötték össze azokat a közösségeket, helyi értékeket, épített és természeti örökséget, rendezvényeiket, melyeket vendégeiknek bemutatnak. Megmutatják, hogy a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése, a kulturális alapú gazdaságfejlesztés, a népi kézműves hagyományok örökségül hagyása, a jeles napokhoz kötődő szokások, népi gyógymódok, gyógynövények ismerete, az önkéntesség, a generációk közti kapcsolatok, kulturális turizmussal kapcsolatos programok, a helyi termelők és termékek hogyan jelennek meg programjaikban.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Nekünk Doboz a világ közepe! A látóút során megtapasztalhatják az érdeklődők, miért gondolják így a helyiek, miért szeretnek itt élni, „teremteni”! Megmutatják, hogy működnek közösségeik. Életükben jelen van a hagyomány átörökítése, a népi kézművesség, a természethez való vonzódás, a települési értékek szeretete. Megmutatják, hogy fűben, fában ott van-e még az orvosság, és hogy a játékos tanulásnak, a tartalmas és tudatos időeltöltésnek, a könyveknek, a meséknek egyre nagyobb a létjogosultsága. A látogatás során megismerhetik a vendégek értékeit, a csodálatos természeti környezetet, melyben élnek, betekintés nyerhetnek a közösségeket építő intézményeikbe, láthatják „Doboz Kincseit”, illetve megkóstolhatják a dobozi kamrák finomságait, a falusi vendégasztal étkeit is.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőket, kulturális, közművelődési és közgyűjteményi szakembereket, közösségek vezetőit várnak.

A címbirtokos szervezet neve:

Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) Szilágysomlyó és környéke Fiókszervezet

Címe:

455300 Szilágysomlyó

(Șimleu Silvaniei),

Argesului u. 8.sz.

Szervezet vezetője:

Széman Rózsa

Kapcsolattartó e-mail címe:

somlyoimagyarhaz@yahoo.com

Facebook:

<https://www.facebook.com/BathoryIstvanAlapitvany/>

A jó gyakorlat bemutatása

A kisváros fogó magyarságának az EMKE-ház az egyetlen világi kulturális otthona, ahol kortól függetlenül bárki társaságra találhat, programot szervezhet vagy azon részt vehet. A házat az EMKE Szilágysomlyó és környéke szervezet tartja fent pályázatok és adományok által. Itt kapnak helyet olyan civil szervezetek, mint a Báthory István Alapítvány, a Rákóczi Szövetség, a Pedagógus Szövetség, az Erdélyi Múzeum Egyesület szilágysomlyói fiókja, a Bíró Lajos Biológiai Társaság, az RMDSZ iroda. Rendszeresen szerveznek képzőművészeti tárlatokat, író-olvasó találkozókat, tudományos és kulturális előadásokat, ifjúsági és nyugdíjas programokat. A Báthory-Mártonfi emlékszbát és az udvaron felépített történelmi emlékfalat elődeik és a város múltjának tiszteletére, az utódok számára való átadásra hozták létre, ahol megfelelő alkalmakkor koszorúzási ünnepségeket tartanak.

Jógyakorlatukat az 1533-ban itt született, majd Erdély fejedelmévé és Lengyelország királyává választott Báthory István köré építették. Neki igyekeznek emléket állítani az évente megrendezésre kerülő Báthory napokkal, valamint a 2023-ban létrehozott Báthory szobával. Az udvaron emlékfalon állítanak emléket a városhoz kötődő kiemelkedő személyeknek és eseményeknek. Céljuk bemutatni a helyi kulturális értékeket, úgy a múlt, mint a jelen tükrében.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Bemutadják élénk kulturális-közösségi életük helyszíneit és az önkéntesek összefogásának eredményeit: magyar házukat a Báthory-szobával, az általuk kínált lehetőségekkel, a történelmi emlékfalat, a közelben lévő Báthory mellszobrot és a római katolikus templomot, a kazettás mennyezetű református templomot, valamint a nehezen kiharcolt magyar tannyelvű általános iskolát, amely ugyancsak Báthory István nevét viseli, és amellyel szoros kapcsolatban szervezik programjaik nagy részét.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési, kulturális vagy akár turisztikai szakemberek és civil szervezetek vezetőinek, akik érdeklődnek Erdély kevésbé ismert és látogatott vidékének kulturális múltja, élete, fennmaradásának küzdelmei iránt.

A címbirtokos szervezet neve:

Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeum Nonprofit Kft.

Címe:

5700 Gyula, Béke sgt. 35.

Szervezet vezetője:

Repisky Dániel ügyvezető

Kapcsolattartó e-mail címe:

muvhaz@gyulakult.hu

Gyula város Békés
vármegyében, a Gyulai járás
központja.

A lakosság száma:

közel 28 000 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://gyulakult.hu/>

Facebook:

<https://www.facebook.com/gyulaimuvhaz>

A jó gyakorlat bemutatása

Az Erkel Ferenc Nonprofit Kft. egyszerre kínálja a helybelieknek a közösségi művelődés lehetőségét és az ide látogató vendégeknek a kulturális, turisztikai programkínálatot, a művészeti élményeket. Két kiemelt programjuk módszertanát, sikereit, nehézségeit szeretnék bemutatni:

- Aktív, közös együttgondolkodás a művelődési központban működő közösségekkel (Székely Aladár Fotóklub, Illés Panna Népdalkör, Erkel Ferenc Vegyeskar, Ciróka-Maróka Baba-mama Klub, Gyulai Alkotók Baráti Köre, József Dezső Alkotókör)
- Nyári programkínálat bemutatása (Gyulai Nyári Korzó, Gyulai Végvári Napok)

Bemutatni kívánt tevékenység:

A gyulai látóút során céljuk az Erkel Ferenc Művelődési Központ tevékenységének prezentálása, majd két jó gyakorlatot mutatnak be. Elsőként a művelődő és alkotó közösségekkel való kapcsolatáról hallhatnak előadást a látogatók. Számos közösséggel van szoros együttműködésük és együtt gondolkodásuk, amelyeknek köszönhetően rengeteg rendezvényt és programot valósítanak meg. A második előadás azt a nyári programkínálatukat ismerteti, amellyel a város turisztikai vonzerejéhez járulnak hozzá. A Gyulai Nyári Korzó és a Gyulai Végvári Napok a legszínesebb kulturális programok kínálatával várja az érdeklődőket a város több pontján. A látóút végére azt szeretnék elérni, hogy a résztvevők betekintést kapjanak arról, hogy a megvalósításnak milyen folyamatai vannak, hogyan építették fel a programokat. Remélik, hogy vendégeik sok ötlettel és új elképzelésekkel térnek vissza saját intézményeikbe.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

A két fő irányvonal a művelődő és alkotó közösségekkel való kapcsolatot mutatja be, amely hasznos lehet közművelődési szakembereknek vagy akár a közösségek vezetőinek is. A nyári programbemutatóval pedig településvezetők mellett szintén turisztikai és kulturális szakemberek részére tudunk részletesebb ismertetőt tartani.

A címbirtokos szervezet neve:

Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület - Hunyor Népfőiskola

Címe:

8494 Kiscsősz,

Kossuth Lajos utca 47.

Szervezet vezetője:

Kovács Norbert polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

eloforras@iplus.hu

Kiscsősz község Veszprém
vármegyében, a Devecseri
járásban található

A lakosság száma:

110 fő

A szervezet tevékenysége:

www.hidakforum.hu

www.eloforras.eu

www.kozelitesprogram.hu

Facebook:

https://www.facebook.com/EloForrasHagyomanyorzoEgyesulet/?locale=hu_HU

A jó gyakorlat bemutatása

Az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület - Hunyor Népfőiskola több, mint húsz éve tevékenykedő, immár nemzetközi hatókörű civil szervezet, melynek fő tématerülete a magyar hagyomány és a köré épülő közösségek központú világ éltetése. A népi kultúra szerveségének megőrzése, generációkon át való megismertetése és a benne élés mai világban való lehetővé tétele kiemelt céljuk. Munkájuk központja a százlelkes település, Kiscsősz, ahol jelenleg 17 kisebb-nagyobb létszámú közösséget működtetnek, melyekből négy jogi személyiséggel is rendelkezik. Jógyakorlatuk lényege a civil közösség és a település együttműködéséből adódó társadalomfejlesztési folyamat. Ez a társadalmi változás lassan az egész kistérségre hatással van, Kiscsősz pedig kiemeli a falvak sorából. A rendszeres kulturális élet régóta nem tapasztalt társadalmi erősödést, helyi fejlődést eredményezett, nem csak az események, hanem az infrastruktúra terén is.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Vendégeik számára azt szeretnék bebizonyítani, hogy a kitartás és hittel való igyekezet bármilyen jó kezdeményezést sikerre juttathat, és nem érvényes a "nálunk ezt nem lehet megvalósítani", vagy a "mi vezetőink ilyesmiben nem partnerek" típusú gondolat. A jó ügy mentén vonzerő alakul ki, amely felfokozza a közösség létszámát, erejét és értékes eredményeket hoz. Beleértve a fejlődő infrastruktúrát és a pályázati sikereket is. A falu közösségi tereinek és bemutató helyszíneinek végigjárása mellett megvillantják többgenerációs kisközösségeik tudását is, kisebb előadások formájában. A látóút programja igazodhat az időszakhoz, időjáráshoz is. A lovas kocsizástól a közös kézműveskedésen át az erdei gomba szedésig sok minden történhet. Kiemelten fontosak az esti, kötetlen hangulatú beszélgetések is.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Minden közösségszervezőnek, civil szervezeti képviselőnek és kistelepülési vezetőnek szeretettel ajánlják.

A címbirtokos szervezet neve:

Farkaslaki Tamási Áron Művelődési Egyesület

Címe:

**Farkaslaka, Kalóz u. 33.,
Hargita m., 537165, Románia**

Szervezet vezetője:

Hadnagy Jolán elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

hadnagyjolan@gmail.com

Facebook:

<https://www.facebook.com/groups/741378422640674>

Farkaslaka falu Romániában,
Hargita megyében fekszik.

A lakosság száma:

közel 4 500 fő

Szervezet tevékenysége:

<https://www.farkaslaka.ro/>

Ajó gyakorlat bemutatása

Farkaslakán, Tamási Áron szülőfalujában az Egyesület célja az író emlékének ápolásán kívül a szellemiségére épülő értékek átadása, mint a néptánc, népdal tanulás, könyvbemutatók, kiállítások, közösségi események megszervezése. A településen nem csak a szülőház irodalomtörténeti értékű, hanem az Ágnes hűg portája is, ahol szállása volt a hazalátogató nagy székelly írónak és neves vendégeinek. Az omladozó házat felújították, példát mutatva az épített örökség megmentéséről. A ház mellé épült a Kultúrcsűr, ahol közösségi programokat tartanak, és amely a csodák teremtésének helyszíne és lehetősége!

Bemutatni kívánt tevékenység:

A Farkaslakára érkező szakembereknek meg tudják mutatni, hogyan mentették meg önerőből, műsoros estek, téglajegyek, adományok segítségével, főleg pedig elhatározással és hittel, épített örökségük egy irodalomtörténeti értékkel is bíró portáját, és hogyan töltik azt meg élettel, kultúrával. A végveszélyben lévő ház megmentése, felújítása, történetek, képek szemléltetése, erősíteni és biztatni tud másokat is az értékmentésre. A ház melletti csűr megépítése, az építészeti hagyományaikhoz való ragaszkodást is példázza, és azt, hogy a változó időkkal bizonyos épületek új funkciót kapnak, jelen esetben kultúra költözött az épületébe, mely egykoron az állatoknak és eledelüknek szolgált. Életigenlés, hit, kultúránk megélésére való biztatás gyöngyszemeit adják itt szeretettel és sok Tamási gondolatral fűszerezve.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Minden korosztály számára, de a magyarul beszélők és főleg érzők számára kiemelten ajánlott!

A címbirtokos szervezet neve:

Fegyverneki Művelődési Központ és Könyvtár

Címe:

**5231 Fegyvernek,
Szent Erzsébet út 184.**

Szervezet vezetője:

Molnár Barna igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

muvhaz@fegyvernek.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/groups/741378422640674>

Fegyvernek város Jász-

Nagykun-Szolnok

vármegyében helyezkedik el.

A lakosság száma:

több mint 6 000 fő

Szervezet tevékenysége:

www.kultura-fegyvernek.hu

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény komplex, közművelődési és közgyűjteményi feladatokat lát el a településen, számos közösséggel büszkélkedhetnek. Jó kapcsolatot ápolnak a helyi civil szervezetekkel, kölcsönösen segítve egymás munkáját, számos rendezvényt szerveznek közösen. Jó gyakorlatuk arra mutat példát, a hagyományok és a legendák hogyan építhetők be egy település imázsába, miként szolgálják a helyi identitás erősítését. Erre jó példa a település híres szülőltéhez kapcsolódó kezdeményezések sora. Galántai Lelovich György, a holland királynő fősolymársa, a Magyar Solymász Szövetség alapítója, ornitológus, a Homoki Nagy István filmek tudományos munkatársa és szereplője tiszteletére számos kezdeményezést indítottak: minden évben szentmisét tartanak, melyen az ország számos pontjáról érkező solymászok madaraikkal vesznek részt. A mise után közösen ellátogatnak sírhelyéhez, de a Helytörténeti kiállítás is rendelkezik Lelovich György hagyatékával, melynek gyarapítása folyamatos.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóúton Lelovich György emlékének ápolása mellett, bemutatják a Kálvária domb rendezvényeit, valamint a gyönyörű természeti környezet, a Holt -Tisza inspirálta irodalmi és képzőművészeti alkotásait, a helyi alkotókat.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakemberek, településvezetők számára.

A címbirtokos szervezet neve:

Fehérliliom Népfőiskola

Címe:

5553 Kondoros, Kossuth tér 5.

Szervezet vezetője:

Vojtkó Ferenc ügyvezető

Kapcsolattartó e-mail címe:

titkarsag@feherliliom

nepfo.hu

Facebook:

[https://www.facebook.com/](https://www.facebook.com/feherliliomnepfoiskola)

feherliliomnepfoiskola

Kondoros város Békés
vármegye Szarvasi járásában
helyezkedik el.

A lakosság száma:

4 500 fő

Szervezet tevékenysége:

<https://www.feherliliom>

nepfo.hu/

A jó gyakorlat bemutatása

A Kárpát-medencei Népfőiskolai Hálózat legfiatalabb tagjaként 2023-ban nyitotta meg a kapuit. Nagy hangsúlyt fektetnek a helyi közösségekkel való együttműködésre, így szoros kapcsolatban állnak a térség szinte valamennyi civil szervezetével. Bemutadják, hogy a helyi és térségi közösségek számára milyen módon teremtenek támogató és inspiráló közeget abból a célból, hogy segítsék az élethosszig tartó tanulást, a kulturális hagyományok megőrzését, valamint hogyan támogatják az összetartó, cselekvő közösségek fejlődését. Kiemelt szerepe van az NMI ASzakkör programjának, módszertani központként minden szakágban indul kézműves foglalkozás.

Programjaik széles közönséget szólítanak meg a fiataloktól az idősekig. Két szabadegyetem, szellemi kollégium mutatja a Népfőiskola fókuszterületeit. Az egyik a Jófűvek Szabadegyetem, amelynek keretében a gyógynövényekben rejlő értékeket ismerhetik meg az érdeklődők. A másik a Mag-térítő, amely a szerves magyar műveltség különleges kincsvilágát ismerteti meg.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Jó gyakorlatuk a Békéscsabai Tankerülettel indított mintaprogram, amelyben az általános iskola felső tagozatos diákjainak és gimnazistáknak tanműhelyi keretek között tartanak hetente tematikus programot a Jófűvek megismerésének céljából.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, közművelődési szakembereknek, civil szervezetek képviselőinek.

A címbirtokos szervezet neve:

Felső-Mátra Oktatásáért Alapítvány

Címe:

3235 Mátraszentimre,
Rákóczi u. 14.

Szervezet vezetője:

Nagyné Csapó Gabriella
elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

ncsapogabi@gmail.com

Mátraszentimre község Heves
vármegyében, a Gyöngyösi
járásban található.

A lakosság száma:

450 fő

Facebook:

[https://www.facebook.com
/profile.php
id=100067103955847](https://www.facebook.com/profile.php?id=100067103955847)

A jó gyakorlat bemutatása

A Felső-Mátrában van egy maroknyi fiatalság, akik itt telepedtek le, és látnak jövőt a környék közösségi fejlődésében. 2017-ben lelkes szülők és pedagógusok hozták létre a Felső-Mátra Oktatásért Alapítványt, mely a közösség rendezvényeinek is központi motorja. A Felső-Mátrai jógyakorlat a helyi közösségi összefogást, az itt élők, a nyaraló tulajdonosok, valamint az ide látogatók szimbiózisát mutatja be. A Felső-Mátra és a szlovák hagyományokat megőrizve, újításokkal színesítik programjaikat, hogy minden korosztály igényét kielégítsék. A szervezésben, lebonyolításban a település lakosai „egymembéért” mozdulnak meg. Példamutató összefogás tapasztalható Mátraszentimre Önkormányzata, a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és az Alapítvány között. Ezt az összefogást, sikereit, kudarcait szeretnék prezentálni a hozzájuk érkező delegációk számára.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A szervezetek együttműködését előadásokon szemléltetik, majd bemutatják a Felső-Mátra természeti szépségeit és adottságait. A látogatók megismerhetik a Mátraszentimrén működő Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatot és tevékenységét. Elkalauzolják az érdeklődőket rendezvényeik közösségépítő, színes világába. Rendhagyó szlovák órán vesznek részt, ahol megismerhetik az alig 50 tanulóból álló Felső-Mátrai Zakupszky László Általános Iskolát. A települési séta során bemutatják a Szlovák Tájházat, illetve egy különleges közösségi helyszínt, a nyáron ingyenesen látogatható színházi előadásoknak otthont adó Kerekdő színházat. Interaktív szlovák gasztroélményt kínálnak, ahol nem csak megkóstolhatók, de el is készíthetők a helyi szlovák ételek. A napot egy fergeteges szlovák táncházzal zárják.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, közművelődési szakembereknek, pedagógusoknak, nemzetiségi önkormányzatoknak

A címbirtokos szervezet neve:

Fertőhomoki Tájház

Címe:

**9492 Fertőhomok,
Akác utca 44.**

Szervezet vezetője:

Horváth Lajos, polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

tajhaz@fertohomok.hu

Fertőhomok község Győr-
Moson-Sopron vármegyében, a
Soproni járásban található

A lakosság száma:

900 fő

A szervezet tevékenysége:

www.fertohomok.hu

A jó gyakorlat bemutatása

Fertőhomok horvát gyökerű település, mely sajátos (kaj) nyelvjárását megtartó, horvát néphagyományokkal rendelkezik. A rendszerváltás után újjáéledt a falu, megújítva horvát nemzetiségi kultúráját. A jó gyakorlat maga aza mód, ahogy a falu átörökíti hagyományait, megőrzi népi, nemzetiségi értékeit és megerősíti a közösséget a közös kulturális élmények segítségével. Mindezt három program szolgálja leginkább: a kézműves tábor, a múzeumpedagógiai program és a Pajtafesztivál.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Az értékörzés és a hagyományok gyakorlatban történő átörökítésének helyszíne a Fertőhomoki Tájház is, amely őrzi a Fertő-táj gazdag népművészeti és kulturális örökségét. A településen élnek még mesteremberek, akik alkalmanként (nyári kézműves tábor során) tartanak bemutatót saját népművészeti tevékenységükről (fazekasság, kosárfonás). A hagyományápolás kiemelkedő képviselője az Arany Páva-díjas Kajkavci tamburazenekar. A horvát népzenei játszó együttes állandó fellépője a kulturális programoknak, mindezeket megtekinthetik a településre látogatók.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

közösségeknek, diákcsoportoknak, nemzetiségi kultúrával foglalkozó szakembereknek, településvezetőknek.

A címbirtokos szervezet neve:

Gáborján Község Önkormányzata

Címe:

4122 Gáborján Fő u. 106.

Szervezet vezetője:

Mező Gyula polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

polgarmester@gaborjan.hu

Gáborján község Hajdú-Bihar vármegyében, a Berettyóújfalui járásban található.

A lakosság száma:

830 fő

Szervezet tevékenysége:

www.gaborjan.hu

A jó gyakorlat bemutatása

A faluban virágzik a hagyományos kézművesség, olyan termékeket állítanak elő, melynek segítségével több ember számára biztosítanak munkát. Például működik szárasztásza üzem, vessző kosárfonó műhely, rongyszőnyeg készítő üzem, fácánokat, gyöngytyúkokat tenyésztenek. Közösségi Színterükben gazdag közösségi élet folyik, számos rendezvényt valósítanak meg. Együttműködésben dolgoznak a Gáborjáni Hagyományőrző és Kulturális Egyesülettel, a helyi Nemzetiségi Roma Önkormányzattal, a Református Egyházzal és a Hetednapi Adventista gyülekezettel is. Mások számára adaptálható jó gyakorlatuk a helyi értékeik bemutatása, a hagyományörzés, -átörökítés, közösségépítés, valamint ezáltal a település hírnevének erősítése.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Szakmai és kulturális értékeket kívánnak bemutatni a településen. Helyben készült kézműves termékek előállítás, szövöde, száraztészta készítés, vessző kosárfonás, fácánnevelde bemutatása, Gáborjáni Református templom fakazettás mennyezete, mely a környéken egyedülálló, 2020-ban bekerült a Hajdú-Bihar Vármegyei Értéktárba.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetők, kulturális és közművelődési szakemberek, civil szervezetek számára.

A címbirtokos szervezet neve:

Goldmark Károly Művelődési Központ és Könyvtár

Címe:

**8360 Keszthely,
Kossuth L. u. 28.**

Szervezet vezetője:

Osvald Bálint, igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

szervezes@

balatonszinhez.hu

Facebook:

https://www.facebook.com/BalatonSzinhez/?locale=hu_HU

Instagram:

<https://www.instagram.com/balatonszinhez/>

A jó gyakorlat bemutatása

Keszthely a vizek városának is mondható a Balaton miatt, melyet évente télen és nyáron sok turista keres fel. E gondolat jegyében a Víz világnapjához kapcsolódóan, március 23-án a Nők a Balatonért Egyesület szervezésében Víz napi Balcsi parti címmel szerveztek olyan rendezvényt, melynek évek óta nagy sikere van, s a környező településeken is megrendezésre kerül. Ennek keretében a kisebbek az egyesület által megalkotott Óriás Balaton társasjátékkal játszhatnak szabadterén, valamint víz kóstolásra és kulturális programra is sor kerül, mely kötődik a Balatonhoz. A program részeként 7 állomásos kincskereső játékra kerül sor, mely során egy Balatonnal kapcsolatos idézet lesz a megfejtés.

Keszthely város a Nyugat-Dunántúlon, Zala vármegye Keszthelyi járásának központja.

A lakosság száma:

több mint 18 000 fő

Szervezet tevékenysége:

<https://goldmarkmk.hu/>

A program leglátványosabb eleme a Balaton megkoszorúzása. Alkalmazott módszerek: interaktív családi foglalkozás, játékos formában tanulás, kulturális programok nyújtása a szabadidő színvonalas eltöltése érdekében.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóút programon az intézmény megismerése és a vezetett városi séta a belvárosban és a kastély parkjában bemutatja a település értékeit és kötődését a Balatonhoz. A jó gyakorlatként szereplő rendezvény együttműködésre és interaktivitásra épül, melyet már adaptáltak a környező települések, ezzel igazolva, hogy máshol is remekül működhet.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Vízzel és vízvédelemmel foglalkozó civil szervezeteknek

A címbirtokos szervezet neve:

Human Reform Alapítvány

Címe:

Székelyudvarhely,
Eötvös József u. 13 sz.,
Hargita megye, Románia

Szervezet vezetője:

Balla Zoltán elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

humanreform2@gmail.com

Székelyudvarhely megyei jogú
város Romániában, Hargita
megyében.

A lakosság száma:

közel 32 000 fő

A szervezet tevékenysége:

huref.ro.

A szervezet tevékenysége:

<https://www.facebook.com/>

humanreformalapitvany

A jó gyakorlat bemutatása

Küldetésük az önmagát megfogalmazó egyén és a közösség fejlesztése, képzése Székelyföldön, Erdélyben. A célok érdekében öt tevékenységi területen vannak jelen: felnőttképzés, közösségfejlesztés, vidékfejlesztés, kisvállalkozás fejlesztés, közművelődés. Több mint 30 éves felnőttképzési tapasztalattal rendelkeznek képzések tervezésében, szervezésében és kivitelezésében. Ezeket szívesen megosztják, illetve ők is szívesen tanulnak másoktól. Az iskolán kívüli képzések hatékonyságát tanulmányozzák és keresik a potenciális, hasonló érdeklődési körben munkálkodó kollegákat, állandó továbbképzési lehetőségeket remélve. Több, mint 15 éve megalakították és színvonalasan működtetik a Szerves Műveltség Kollégiumot.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A hozzájuk érkező szakemberekkel módszertani beszélgetések, műhelymunkák keretében az iskolán kívüli képzések helyzetét, jelenét és jövőjét vitatják meg. A Szerves Műveltség Kollégiumuk kerettantervét, tantervét ajánlják a látogatóik figyelmébe. Bemutatják előadóikat, foglalkozásvezetőiket. A szerves műveltség környékbeli konkrét látnivalóit teszik közkinccsé: a falfreskók olvasatát, üzenetét, a festett kazettás mennyezetek gyönyörű látványát, valamint táj rehabilitációs kísérleteket szemléltetnek. A szerves népi építészet, a szerves gazdálkodás, a népi gyógy módok megjelenésének formái szintén láthatóak lesznek. A szakrális földrajz alapjait, a szent helyek működését ugyancsak ismertetik.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Az általuk kiajánlott Látóutak keretében szeretettel fogadnak minden iskolán kívüli képzés iránt érdeklődő szervezőt, előadót, tréner, pedagógust, menedzsert, szülőt, képzéseken résztvevőt.

A címbirtokos szervezet neve:

Ják Község Önkormányzata Ady Endre Művelődési Ház Közösségi Szintér

Címe:

9798 Ják Szabadság tér 2.

Szervezet vezetője:

Kecskés Andrea

Kapcsolattartó e-mail címe:

kultura@jak.hu

Ják község Vas vármegyében, a
Szombathelyi járásban
található

A lakosság száma:

több mint 2500 fő

A szervezet tevékenysége:

www.jak.hu

Ajó gyakorlat bemutatása

Ják község közművelődési joggyakorlata, amelyet középpontba kívánunk helyezni a Jáki Művésztelep és a körülötte levő programok, szolgáltatások bemutatása. A művésztelep 8. éve része a település életének, minden évben 10 napot alkotótábor formájában itt töltenek az ország különböző pontjairól és a határon túlról is érkező magyar művészek, akik a képző- és iparművészeti alkotásaikkal és a gyermekeknek szóló mesterkurzusokkal színesítik és gazdagítják és mélyítik a településünk vizuális kultúrához való viszonyulását, valamint segítik a generációk közti szakadék áthidalását. A jáki templom bemutatásának kreatív módja a „Megszólít a jáki templom” rendezvénysorozatunk, mely során mini orgonakoncertet hallgathatnak a betérők, miközben elmélyülten megpihenhetnek az ódon falak között.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Átfogó betekintést nyújtunk Ják kulturális, művészeti és természeti értékeibe. A program során lehetőség nyílik megismerni a helyi közösség tagjait, megkóstolni a „Jáki ízek tárháza” különlegességeit, valamint találkozni helyi alkotókkal. Bemutatjuk a Jáki Művésztelep tevékenységét, ahol aktívan az alkotói folyamatokat is meg lehet figyelni, míg máskor kiállításokon keresztül ismerhetjük meg az alkotókat és műveiket. A program részeként megtekinthető a felújított Szent György-templom egy mini hangverseny keretében, és lehetőség nyílik személyes beszélgetésre a helyi vezetőkkel.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Mindazoknak, akik a közösségük életét szeretnék fellendíteni, új ötletekkel, módszerekkel gazdagítani településüket.

A címbirtokos szervezet neve:

Jásd Község Önkormányzata

Címe:

8424 Jásd, Dózsa Gy. u. 1.

Szervezet vezetője:

Győri Tünde polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

polgarmester@jasd.hu

Facebook:

[https://www.facebook.com/](https://www.facebook.com/BodzahazTajhazLatogatoKozpontJasd)

[BodzahazTajhazLatogatoKozpontJasd](https://www.facebook.com/BodzahazTajhazLatogatoKozpontJasd)

<https://www.facebook.com/jasdi.tortenesek/>

Jásd község Veszprém
vármegyében, a Várpalotai
járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:

közel 700 fő

A szervezet tevékenysége:

www.jasd.hu

A jó gyakorlat bemutatása

Jásd összetartó közössége értékeit helyi összefogással őrzi, a település fejlődésének elősegítése érdekében dolgoznak, kiaknáznak minden lehetőséget. Az Önkormányzat szorosan együttműködik a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal, a római katolikus hitközséggel, a civil szervezetekkel. Önálló arculattal jelennek meg a "Jásdiak a Bodzások", valamint a "Jásd a Lélek energiája" címszó alatt az ország turisztikai palettáján. Helyi értéktárat hoztak létre, magyar, szlovák, angol nyelvű kiadványt adtak ki, 3 nyelvű értéktáblák készültek. A Bodzaház és Tájház látogatóközpont a 250 éves Zichy udvarház falai között működik. A bodza tematikára épülő interaktív kiállítótér a Bodzaházban, a minden megfogható,

kipróbálható szemlélet a Tájházban, közelebb hozza a látogatót a járdiak múltjához, jelenéhez, mellyel hozzájárulnak egy egészséges jövőkép kialakításához is. Játékos, interaktív módját választották a múltjuk bemutatásának.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Bemutatják a falu 3 nevezetességét (Szent-kút, templom, Bodzaház és Tájház Látogatóközpont), elmondják azokat a tapasztalatokat, amelyekkel a programjaik megvalósítását elérték (low-budget megoldások), bemutatják a közösségi életüket, interaktív kiállítótereik megoldásait.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Polgármestereknek, közművelődési szakembereknek, önkormányzati képviselőknek, kultúráért tevő kollégáknak.

A címbirtokos szervezet neve:

Jászkerület Kulturális és Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft.

Címe:

5100 Jászberény

Bercsényi út 1/A.

Szervezet vezetője:

Csombor Andrea ügyvezető

Kapcsolattartó e-mail címe:

csombor.andrea@

jaszkerulet.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/jaszberenyiprogramok>

<https://www.facebook.com/roomlipont>

Ajó gyakorlat bemutatása

2021 őszén nyitotta meg kapuit Jászberény új kulturális attrakciója, a RoomLi – a kreatív pont. A Jászsági alkotók boltja és kiállítótereként a RoomLi elsődleges küldetése, hogy biztosítja a városban és a térségében létrehozott minőségi kreatív termékek láthatóságát, segíti a termékek piaci jutását, ezzel is erősítve a kreatív alkotók, vállalkozások lehetőségeit, segíti a jászsági alkotói közösség megerősödését, újabb vonzerőt teremtve ezzel a Jászságban. A RoomLi nem egyszerűen egy kereskedelmi egység, hanem egy multifunkcionális kreatív, kulturális és közösségi tér.

Jászberény város Jász-

Nagykun-Szolnok

vármegyében a Jászberényi
járás központja.

A lakosság száma:

közel 26 000 fő

A szervezet tevékenysége:

<http://jaszkerulet.hu>

Bemutatni kívánt tevékenység:

A Jászberénybe érkező kollégáknak a következő egész napos programot kínálják. A RoomLi – Jászsági alkotók boltja és kiállítótere nem egyszerűen egy kereskedelmi egység, hanem egy multifunkcionális kreatív, kulturális, közösségi pont. Az alkotó, az alkotni vágyó, a néző és a vevő találkozási pontja, ahol jelen van a kreatív élmény és a közösségi lét.

A RoomLi – a kreatív pont helyszíni bemutatása

„Roomli Time” kreatív emléktárgy készítő workshop – ex libris készítése.

Helyi gasztronómia megismerése tájfellegű ebéd elfogyasztása – Pandúrgulyás és vízen kullogó.

Kultúrkorzó: a Hamza Gyűjtemény és Jász Galéria megtekintése, látogatás a Jászsági Népmesepontba, élőszavas mesemondó program. A Jászsági Népmesepont a Jászberényi Városi Könyvtár részeként működő tematikus egység, melynek küldetése a könyvtári szolgáltatások bővítése mellett a hagyományos magyar népmese, a népmesemondás, a mesei gondolkodás és nevelés népszerűsítése, beépítésének elősegítése a kulturális intézmények szolgáltatási kínálatába.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közgyűjteményi és közművelődési szakembereknek, valamint mindazoknak, akik érdeklődnek a helyi örökségen alapuló kulturális programok iránt.

A címbirtokos szervezet neve:

Karcag Városi Önkormányzat

Címe:

5300 Karcag, Kossuth tér 1.

Szervezet vezetője:

Szepesi Tibor polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

phkarcag@ph.karcag.hu

Karcag város Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében található, a karcagi járás központja.

A lakosság száma:

több mint 18 000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.karcag.hu

Ajó gyakorlat bemutatása

Karcag Városi Önkormányzat jelentős összeget fordít a nemzetközi kapcsolatok ápolására, de magánszemélyek, intézmények, vállalkozók is segítik céljainkat. Karcag 1990 óta nyolc testvérvárosi kapcsolatot alakított ki. Ez a kapcsolat mind a nyolc testvérvárossal (Szepesi, Székelykeresztúr, Bácskossuthfalva, Kunszentmiklós, Schwarzhilde, Krosno Odrzanskíe, Longueau, Mérke) jól működik. Az együttműködés fő vázát minden esetben a településfejlesztés, az oktatás, szakképzés, átképzés, a kultúra és a sport, az idegenforgalom, a gazdaság képezi.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A Karcagra látogatóknak szeretnénk bemutatni, hogy a testvérvárosi jó kapcsolat a gyakorlatban hogyan valósul meg. A testvértelepülések delegációi mindig a meghívó település egy-egy jeles eseményéhez, évfordulójához kapcsolt rendezvényen vesznek részt. A látóúton a résztvevőknek lehetősége nyílik a szervezőkkel, fiatalokkal, idősebbekkel, helyi lakosokkal és a meghívott delegációkkal való közös eszmecsere. Betekintést nyerhetnek a programok megszervezésére irányuló cselekvési tervbe, majd annak a megvalósításába. Kitűzött cél a helyi hagyományok, közösségi értékek megőrzésének erősítése, átörökítése, a néptánc, népzene, kunhímzés, helyi gasztronómiai kultúrán keresztül. Mivel a kezdetektől dokumentálják az eseményeket, könnyen adaptálható a jó gyakorlat más települések számára.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Látópontunk speciális témára, a testvérvárosi kapcsolatokra fókuszál. Elsősorban azoknak a településvezetőknek, intézményvezetőknek, kulturális és turisztikai szakembereknek ajánljuk, akik már rendelkeznek testvértelepülési kapcsolatokkal vagy tervezik a jövőbeni kapcsolatfelvételt.

A címbirtokos szervezet neve:

Karcsa Község Önkormányzata

Címe:

**3963 Karcsa,
Petőfi Sándor utca 11.**

Szervezet vezetője:

Dakos Csaba polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

bip.karcsa@gmail.com

Karcsa község Borsod-Abaúj-
Zemplén vármegye Cigándi
járásában található.

A lakosság száma:

közel 1 600 fő

A szervezet tevékenysége:

www.karcsa.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/kozseg.karcsa.7/>

A jó gyakorlat bemutatása

Az Önkormányzat nagy elhivatottságot érez a hagyományok feltárása, ápolása, életben tartása iránt. A közművelődés terén is igyekszik változatos programokat kínálni a lakosság számára. Programjuk a helyi civil szervezetek és hagyományőrző csoportok összefogása és koordinálása által a hagyományőrzésre, a helyi értékekre épülő turizmus kialakítására, fellendítésére fókuszál. A hagyományok feltárása, megőrzése, életben tartása érdekében a települési értéktár megalakítása nagy szerepet játszott. Az értéktár bizottság gyűjtőmunkája során, a generációkon átívelő hagyományok felkutatása, ápolása a helyi közösség összetartozását erősítette.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Az ide érkező szakembereknek bemutatják a település épített értékeit. Árpád-kori műemlék templomuk 2018-ban Megyei Értékdíjat kapott, a tájházban és a Nagy Géza Művelődési Központban kiállításokat láthatnak. Ugyanitt egy előadás keretében bemutatásra kerül az önkormányzat közművelődés terén végzett munkája, valamint a helyi civil szervezetek és a települési értéktár által folytatott hagyományőrző tevékenység. Képek és videók segítségével mutatják be hagyományőrző, kulturális rendezvényeiket.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakembereknek, civil szervezetek vezetőinek, polgármestereknek.

A címbirtokos szervezet neve:

Kengyeli József Attila Művelődési Ház és Könyvtár

Címe:

5083 Kengyel, Kossuth út 98.

Szervezet vezetője:

Németh Lajos igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

kengyelikonyvtar@gmail.com

Kengyel község Jász-Nagykun-
Szolnok vármegye
Törökszentmiklósi járásában
fekszik.

A lakosság száma:

3 200 fő

A szervezet tevékenysége:

www.kengyel.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/groups/2855759951103547>

A jó gyakorlat bemutatása

A kengyeli intézményben működik egy öntevékeny közösség, a Harmónia Klub. Szerteágazó tevékenységüket rendszeresen bővítik, így folyamatosan nő az érdeklődők száma. A test, a lélek, a szellem egységében hetente kétszer tornáznak, van kézműves foglalkozás. Külön alkalom a csigasodrás jóízű beszélgetéssel tűzdelve. Mára már régen kiléptek a művelődési ház falain kívülre is. Sétákat szerveznek a településen belül, beszélgetnek a lakosokkal a környezetük szépítéséről. Lelkes környezetvédők is. Aktív szereplői a közösségi médiának. Példájuk hatással van a többi csoportra is.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóúton résztvevőknek a kulturális közösségépítés alulról szerveződő szép példáját szeretnék bemutatni. Fórumot szerveznek a Harmónia Klub tagjaival a közösségfejlesztés náluk bevált eljárásairól. Kézműves foglalkozásokat (népi hímzés, szalaghímzés, nemezelés, harisnyavirág készítése, kötés-horgolás, makramé, gyertyaöntés) szerveznek. Ízes beszélgetés mellett a látogatókat beavatják a csigasodrás rejtelseibe. Emellett megtekintik a felújított szélmalom épületét és a mellette lévő megújult kúriát is.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakembereknek, közösségek vezetőinek és tagjainak, akik szeretik mások pozitív közösségépítő tapasztalatait megismerni, hasznosítani.

A címbirtokos szervezet neve:

Kemenesszentpéter Község Önkormányzata

Címe:

**8518 Kemenesszentpéter,
Jókai u. 2.**

Szervezet vezetője:

Tőrekiné Takács Beáta
polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

**onkormanyzat@
kemenesszentpeter.hu**

A jó gyakorlat bemutatása

Kemenesszentpéter község
Veszprém vármegyében, a
Pápai járásban található.

A lakosság száma:

több mint 600 fő

A szervezet tevékenysége:

**[https://www.kemenesszent
peter.hu](https://www.kemenesszentpeter.hu)**

Az Önkormányzat szoros együttműködésben dolgozik a helyi civil szervezetekkel, hisz rájuk támaszkodva tudja a közösségi programokat eredményesen megvalósítani. A lakosság is úgy érzi, hogy a táji, természeti épített értékeik gondozása, gyarapítása és továbbadása elválaszthatatlan életüktől és kultúrájuktól. A 2021-ben megalakult Értéktárunkba is az a 6 érték került be, melyek a legfontosabbak számukra: a Szent Vendel kápolna, a Rába part természeti értékei, Szent Péter és Pál apostol templom, a helyi Bíborvirág Néptáncsoport, a Szentpéteri búcsú és a Horváth emlékház. Közös összefogással szervezik a programokat, gazdagítják értékeiket, és tesznek azért, hogy élhetőbbé váljon a település.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóúton azt mutatják be a vendégeknek, hogyan tud egy kis falu jól gazdálkodni hagyományaival, értékeivel, és boldogulni az összefogás erejével. Bemutatják a Települési Értéktár munkáját, körbesétálnak az értékek mentén, közvetítve, melyik miért fontos számukra. A Rába partján közös palackpostát bocsátanak vízre, majd apró kavicsokat gyűjtenek a kavicsfestéshez. Kemenesszentpéter puzzle, interaktív játékok várják a vendégeket, melyek kérdései a bemutatott értékekhez kapcsolódnak. Fellép a Bíborvirág Táncscsoport, a vendégek is bekapcsolódhatnak a táncba, de egy helyi vállalkozó Strucc farmjára is ellátogatnak.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakemberek, településvezetők számára.

A címbirtokos szervezet neve:

Kékcse Község Önkormányzata

Címe:

4494 Kékcse, Fő utca 116-118.

Szervezet vezetője:

Szekeres Katalin

polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

szekeres.katalin@kekcse.hu

Kékcse község Szabolcs-
Szatmár-Bereg vármegyében,
a Kisvárdai járásban található.

A lakosság száma:

közel 1 500 fő

A szervezet tevékenysége:

www.kekcse.hu

A jó gyakorlat bemutatása

Az Önkormányzat kiemelkedő célja, hogy a településen élők, az itt működő civil szervezetek olyan közösségeket alkossanak, akik szeretik a lakóhelyüket és arra törekszenek, hogy gyermekeikben is kialakuljon a település szeretete. A színjátszás, tánc, kézművesség, gasztronómia területén elért jó gyakorlataikat szeretnék átadni. A helyi értékeik népszerűsítése mellett ifjúsági közösségépítő tevékenységet is végeznek, amely tapasztalatait közkinccsé teszik a vármegye több településén is. Gondoskodnak a folyamatok fenntartásáról, ifjúsági csoportokat vonna be annak érdekében, hogy az identitástudat erősödjön bennük. A Látópont Cím elnyerése arra ad lehetőséget, hogy jó gyakorlataikat népszerűsítsék országos szinten is.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Pajtaszínházi napok, Gasztronómiai napok, Tájházi programok keretében a helyi értékek, ízek, népi mestersegek bemutatását tervezzük, a Kékcsei séta keretében pedig az épített örökségeinket szemléltetjük. Beszélünk arról, hogy egy kisebb település hogyan kerülhet be egy országos szakmai folyamat vérkeringésébe, valamint milyen teendői vannak a helyi közösség megerősítésében.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakemberek, településvezetők, civil szervezetek vezetői, döntéshozók részvételére számítunk.

A címbirtokos szervezet neve:

Konecsni György Művelődési Központ, Tájház és Városi Könyvtár

Címe:

**6120 Kiskunmajsza,
Hősök tere 6.**

Szervezet vezetője:

Vadkerti Rita igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

senko.csaba@konecsni.hu

Kiskunmajsza város Bács-
Kiskun vármegyében, a
Kiskunmajsai járás székhelye

A lakosság száma:

11 100 fő

A szervezet tevékenysége:

www.konecsni.hu

A szervezet tevékenysége:

[https://www.facebook.com/](https://www.facebook.com/Kkmajsza.Konecsni)

[Kkmajsza.Konecsni](https://www.facebook.com/Kkmajsza.Konecsni)

A jó gyakorlat bemutatása

Látópont címmel a Tájház rendelkezik, Hagyományörző napok a kiskunmajsai tájházban programmal. Jógyakorlatuk célja, hogy a kézműves foglalkozások és a népi játékok segítségével bemutassák, nagyszüleink, dédszüleink miképpen voltak gyerekek, miként szórakoztak saját maguk által készített eszközökkel. Ezenkívül a gyakorlatban is elsajátíthatják a kenyérsütés folyamatát a dagasztástól kezdve a sütésig, majd az elkészült kenyér ízével és illatával ismerkedhetnek meg. Programjuk a „hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése” alapszolgáltatáshoz kapcsolódik. Emellett azt is bemutatják, hogyan lehet alternatív forrásokat bevonni a közművelődésbe, és hogyan szolgálja tevékenységük a kulturális turizmust a településen.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A hozzájuk látogató szakembereknek bemutatják Kiskunmajsa kulturális értékeit, nyertes pályázataikat, amelyek jógyakorlatként működnek, a Hungarikum sétányt, a Művész padokat. A Tájházban bemutatásra kerül a helyi értékeket bemutató tárlat is. A csoportokat kemencében sült kenyér, tárlatvezetés és kézműves foglalkozások, élményfestés várják. A tájházban a tárlatvezetést szakmai végzettséggel rendelkező kolléga végzi, a kenyérsütésben, a kézműves foglalkozásokban, valamint a népi játékok vezetésében szervezők, technikai dolgozók, önkéntesek és közösségi szolgálatos diákok lelkes munkája köszön vissza.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődésben dolgozóknak, civil szervezetek tagjainak, település vezetőknek, települési közösségi embereknek.

A címbirtokos szervezet neve:

Kossuth Művelődési Központ és Halász Boldizsár Városi Könyvtár

Címe:

2370 Dabas, Szent István út 58.

Szervezet vezetője:

Tapodi Katalin igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

igazgato@kmkdabas.hu;

szervezes@kmkdabas.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/kmkdabas>

A jó gyakorlat bemutatása

Dabas város Pest vármegyében található, a Dabasi járás székhelye

A lakosság száma:

közel 18 000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.kmkdabas.hu

"Dabas, a kúriák városa" elnevezést a település a reformkori kúriák, nemesi lakóházak nagyszámú együttes előfordulása miatt kapta. 1997-ben készült el a "Dabas építészeti értékei" című kiállítás, ezt a tudanyagot az intézmény digitalizálta, így a település építészeti-, történelmi-, és kulturális értékei még szélesebb kör számára váltak elérhetővé. 2023. augusztus 1-én indították útjára a dabasi kulturális turizmus fejlesztésének első helytörténeti sétáját. A Kulturális negyed helytörténeti séta jelenleg 10 állomást foglal magában. Minden helyszín jelentős építészeti, történelmi, helyi kulturális értéket mutat be. A séta turisztikai céllal indult el, magában foglalva a későbbi bővítés lehetőségét a többi városrészre. Az egyes állomáshelyeket bemutató szöveg elérhető telefonos applikáció segítségével, valamint a Kossuth Ház Galériában kölcsönözhető hanghordozó eszközön is. A látogatót az egyes állomások közötti eligazodásban kiadvány, digitális formában pedig Papp János színművész segíti. A narrációk felvételében a helyi rádió volt az intézmény segítségére.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A séta kiinduló helyszíne a Kossuth Ház Galéria és Kerekes László Alkotóház, ahol az intézmény munkatársa fogadja – előzetes bejelentkezést követően – a csoportokat. Az indulást követően a séta egyéni tempóban bejárható, tervezett ideje kb. 90 perc. A jelzett állomásokon lehetőség van az épületbe való bemenetelre, a belső terek megtekintésére (pl. a református templomban őrzött Kossuth-koszorú megtekintése). A jó gyakorlat adaptációja sok település számára kínál lehetőséget a kulturális turizmus terén.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési és turisztikai szakembereknek, település-vezetőknek, az építészet, az épített örökség, a történelem és a kultúra iránt érdeklődőknek.

A címbirtokos szervezet neve:

Közösségi Szintér Noszvaj

Címe:

3325 Noszvaj,

Kossuth Lajos út 1.

Szervezet vezetője:

Szabó Péter polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

iksztgnoszvaj@gmail.com

Noszvaj község Heves
vármegye Egri járásában
található.

A lakosság száma:

közel 2 000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.noszvaj.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/noszvajamifalunk>

A jó gyakorlat bemutatása

A település arra törekszik, hogy az utánuk következő generációknak egy értékeiből élő, hagyományait őrző, virágzó települést adhassanak tovább. Noszvajon - köszönhetően a falu lelkes, elkötelezett, aktív lakóinak, közösségeinek - több jó gyakorlat is működik, a legmarkánsabbak a kulturális alapú gazdaságfejlesztés terén. Mindig a noszvajból merítenek, az érdekesből, a helyiből, a számukra nagy értékből. Közösségi civil innováció keretében valósult meg például a Meseút-projekt, amelynek létrehozásában sok önkéntes, egyesület, vállalkozás és az önkormányzat is részt vett. Helyi termékfejlesztésre példa a „noszvaji szilvalekvár diadalútja”. A többéves céltudatos munka eredményeként már több vállalkozás, 3 lekvárüzlet üzemel, újraültették a szilvasokat, a Szilvanapra pedig ezernél is több ember kíváncsi. Ötleteikhez sokszor van szükség a helyi erőforrások kihasználására, összefogásra.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Bemutatják az éves tevékenységüket, majd a kulturális alapú gazdaságfejlesztő tevékenységet ismerhetik meg az érdeklődők különböző helyszíneken, az együttműködőkkel együtt. Bemutatják az általuk használt módszereket, tapasztalatokat. Szeretnék népszerűsíteni a település fejlesztésének ezt a nehéznek tűnő, de eredményes módját: helyi értékekre és erőforrásokra alapozva, együttműködve.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, közművelődésben dolgozó kollégáknak, tájházat működtető szervezeteknek, szakembereknek, kulturális turizmus iránt érdeklődőknek.

A címbirtokos szervezet neve:

Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért

Címe:

**8295 Taliándörögd,
Kossuth u. 39.**

Szervezet vezetője:

Hoffner Tibor elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

hoffner@dorogd.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/koszi.org>

Taliándörögd község Veszprém vármegyében, a Tapolcai járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:

közel 700 fő

A szervezet tevékenysége:

www.koszi.org

Ajó gyakorlat bemutatása

A KÖSZI 1998-ban alakult több Balaton-felvidéki ifjúsági szervezet együttműködésének eredményeként. Céljuk a fiatalok megtartása és letelepedésük segítése. Olyan programokat vállaltak fel, melyek a térség fiataljai számára fontosak, hasznosak, vagy egyszerűen örömet szereznek, lendületet adnak. Mindezek alapját a gondosan megtervezett és tudatosan megvalósított ifjúsági stratégiájuk adja. Látópontként a fiatalok megtartása és letelepedésük segítése érdekében végzett több évtizedes munkát és annak eredményeit mutatják be a hozzájuk látogatóknak. A látóút során több innovatív, a gyakorlatban már kipróbált és bevált módszert ismerhetnek meg az érdeklődők.

Bemutatni kívánt tevékenység:

1, Megtudhatjátok, hogyan is készül egy ízig-vérig közösségi alapú ifjúsági stratégia, ami aztán beépülve a Helyi Vidékfejlesztési Programba komoly pénzügyi háttérrel is jelenthet a fiatalok megtartásához. Ennek kapcsán bepillantást nyerhettek az Ifjúsági Kulcsfigura, illetve az Ifjúsági Inkubátor programunkba.

2, KORLENYOMAT mintaprogramunkkal bemutatjuk nektek, hogyan tudunk fiataljainkkal megmozdítani, aztán öt éven keresztül közösségi aktivitásra serkenteni egy egész települést. A közösségfejlesztés módszereinek alkalmazásával, a lakosság aktív bevonásával „korlenyomat” készült a településről, annak értékeiről, lakóiról és azok helyi tudásairól. Mindez kiindulópontként szolgált egy közösségi tervezési folyamat lebonyolításához, és újszerű utakat nyitott a kulturális turizmus fejlesztéséhez is. Ha nem hiszitek, gyertek és járjatok utána!

3, Nem mehettek úgy haza, hogy meg ne ismernék a több mint 10 éves Pannon Ifjúsági Értékkör Hálózat tevékenységét és eredményeit. „Fiatalok és lelkesek. Helybeliek és nagyon elszántak. Szinte mindent tudnak, és szeretnének itt maradni. Pontosabban ott maradni, ahol születtek és fiatal felnőtté váltak. De nem csak beszélnek erről, hanem immár a tettek mezejére léptek. Kik ők? Hát az értékkörök...” Ma már több mint ezer fiatal értékkörünk tevékenykedik szerte a Kárpát-medencében.

4, Ahogy közeledtek hozzánk, rögtön látni fogjátok, hogy otthonunk Taliándörögd, a Dörögd-medence, és a Művészetek Völgye szemet gyönyörködtető, csodás táji környezetben helyezkedik el. Amit viszont messziről nem láthattok, azt a számtalan kis „rejtett” csodát, mi szívesen bemutatjuk Nektek egy falusétán.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Jógyakorlatukat szívesen ajánlják ifjúsági és közművelődési szakembereknek, önkormányzati vezetőknek, civil szervezetek vezetőinek, aktív tagjainak egyaránt.

A címbirtokos szervezet neve:

Lesenceistvándi Művelődési Ház és Közétkeztetési Intézmény

Címe:

8319 Lesenceistvánd
Kossuth u. 91.

Szervezet vezetője:

Zámbó Mária

intézményvezető

Kapcsolattartó e-mail címe:

[muvelodesihaz@](mailto:muvelodesihaz@lesenceistvand.hu)

lesenceistvand.hu

Facebook:

[https://www.facebook.com/p/Kult%C3%BAr-](https://www.facebook.com/p/Kult%C3%BAr-T%C3%A1rh%C3%A1z-Lesenceistv%C3%A1nd-100064713604967/?locale=te_IN&_rdr)

[T%C3%A1rh%C3%A1z-Lesenceistv%C3%A1nd-100064713604967/?](https://www.facebook.com/p/Kult%C3%BAr-T%C3%A1rh%C3%A1z-Lesenceistv%C3%A1nd-100064713604967/?locale=te_IN&_rdr)
[locale=te IN&_rdr](https://www.facebook.com/p/Kult%C3%BAr-T%C3%A1rh%C3%A1z-Lesenceistv%C3%A1nd-100064713604967/?locale=te_IN&_rdr)

Lesenceistvánd község
Veszprém vármegyében, a
Tapolcai járásban helyezkedik
el.

A lakosság száma:

940 fő

A szervezet tevékenysége:

[https://www.lesence](https://www.lesenceistvand.hu)
[istvand.hu](https://www.lesenceistvand.hu)

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény számára fontos a helyi értékek felkutatása és továbbörökítése, megismertetése, és a közösség bevonása. A Helyi Értékek Háza 2024-ben került átadásra, ahol azokat a felkutatott helyi értékeket mutatják be, melyeket a falu lakosai gyűjtöttek össze. Hungarikum, Helyi Érték és Családi nap néven két napos programot szerveztek, ahol a település lakóit bevonva kiállítással, vetélkedővel, kulturális hagyományőrző műsorral és gasztronómiai élményekkel gazdagodtak.

Elfeledett ételeink, Lesencei Ízörzök néven szervezik azokat a sütő, főző programokat, ahol megtanulhatjuk a régi ételek készítését, ízesítését. A Helyi Értékek Háza bemutatótér, a Lesencei Ízörzök program, a vallás és kultúra kapcsolódása olyan lehetőséget teremt, ahol a látogatók megismerhetik múltjukat, azokat az értékeket, amelyeket továbbadhatnak a jövő nemzedékének. Jó gyakorlatunk keretében az értékmentés és értékfeltárás témakörében szeretnénk bemutatni azt a munkát, amit elértünk, gondozunk és továbbadunk.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A helyi értékek háza adott helyet a településen összegyűjtött régi használati eszközöknek, bútoroknak, mezőgazdasági szerszámoknak. Három kiállítótérben láthatóak azokat az értékek, melyek bemutatják a környezetet, az itt élők számára munkát, megélhetést biztosítottak és a mindennapi élet elengedhetetlen része volt. Ezek a Kő a Víz és a Fa témakörében tekinthetők meg. Elfeledett ételeink, Lesencei Ízörzök gasztronómiai programjuk is nagyon sikeres. Szakemberek számára bemutatják azokat a folyamatokat, amelyek lehetővé tették eddigi eredményeiket. Bemutatják közösségépítő programjaikat, klubjaik munkáját. Szakrális sétát tesznek a Helyi Értékek Házától induló keresztúton, amely 1.8 km hosszú és a településtől a Mária kápolnáig vezet.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakemberek, településvezetők, közösségek vezetői és tagjai számára.

A címbirtokos szervezet neve:

Magyaregregy Község Önkormányzat

Címe:

**7332 Magyarereggy
Kossuth L.u 73.**

Szervezet vezetője:

Koch Dávid polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

egregyihivatal@gmail.com

Magyaregregy község Baranya
vármegyében, a Komlói
járásban található.

A lakosság száma:

750 fő

A szervezet tevékenysége:

www.magyaregregy.hu

Facebook:

**[facebook.com/
magyaregregy](https://www.facebook.com/magyaregregy)**

A jó gyakorlat bemutatása

A település történelme során jól megfértek egymás mellett az ott élő nemzetiségek (németek, romák, szerbek és magyarok), gazdag múltjuk adja a jelen hagyományörzésnek alapjait. A településen 7 bejegyzett egyesület és két civil szerveződés van jelen, továbbá két nemzetiségi önkormányzat is segíti a kulturális életet, az értékmegőrző munkát. A település sikere a múlt őrzése a közösségek bevonásával, amely élővé teszi a falu életét. A Mára vár repít vissza a török hódoltság idejébe, ahol drámatáborokon, csatajelenetekkel mutatják be a látogatóknak a régi kor értékeit. A rendezvényeik alkalmával olyan közösségi összefogásra tettek szert, mely a helyi identitást erősíti, a társadalmi alkalmazkodást segíti és a közösség megtartó erejét növeli.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Jó gyakorlatuk prezentálása egy történelmi múltidézéssel indul a Mára-várban, ahol a helyi ifjászok tartanak bemutatót. Az Arnold közösségi színtérben viselet- és táncbemutató színesíti a programot. Megismerkedhetnek az élő hagyományörzéssel, a hagyományörző egyesületek munkájával. A nap során a résztvevők megtapasztalhatják, hogyan próbálja meg egy település, egy közösség megőrizni az identitását és egrögyi mivoltát, és hogy tud egy önkormányzat jól együttműködve a civilekkel kevés forrásból nagy dolgokat létrehozni, megszervezni. Csak tenni akarás és kreativitás kell hozzá. Tevékenységüket azon szervezetek számára szeretnék bemutatni, ahol a közösségépítés még gyerekcipőben jár, de értékeik és hagyományaik alapot adhatnak az aktív közösségi élet létrejöttéhez. Az általuk bemutatott jó gyakorlat adaptálható. Demonstrálják a közösség folyamatos fenntartásának, segítségének általuk alkalmazott módszereit, a generációról generációra történő értékmegőrző szemlélet átadásának lehetőségét.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, közművelődési szakembereknek, civil szervezeteknek.

A címbirtokos szervezet neve:

Magyarországi Alkotóművészek Közép- és Nyugat-dunántúli Regionális Társasága

Címe:

2485 Gárdony-Dinnyés,

Gárdonyi Géza u. 25

Szervezet vezetője:

Sevella Zsuzsanna

Kapcsolattartó e-mail címe:

magyarart@gmail.com

Facebook:

<https://www.facebook.com/MARTegyesulet>

Gárdony- Dinnyés Fejér
vármegyében, a Gárdonyi
járásban, a Velencei-tó
délnyugati partján fekvő
település.

A lakosság száma:

közel 14 000 fő

A jó gyakorlat bemutatása

A M-ART 2007-től működik, s tevékenysége egyre szélesebb népművészeti, művészeti palettát, egyre nagyobb érdeklődői kört érint. Támogatják a gyermek- ifjúsági és felnőtt korosztály körében a népművészeti, képző és iparművészeti értékek megismerését, megőrzését, továbbadását. Egyik legsikeresebb a Mintakincstár program, melynek célja az elődeink által használt mintakincs megismerése, megőrzése. Kiemelt elemei az „Add tovább!” és a MintaKINCStár tematikus napok. Az általuk kínált népművészeti motívumokat feldolgozó játékok, alkotó tevékenységek az ismeretszerzés mellett élményt nyújtanak. Kiadványaik és a módszer 2017 óta a Fejér Megyei Értéktár része.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Jó gyakorlatukat, a mintakincstár programot egy képes prezentáción keresztül, annak adaptálhatóságával együtt ismerhetik meg látogatók. Megmutatják, hogy milyen eszközökkel, módszerekkel dolgozzák fel a különféle népművészeti motívumokat, illetve hogyan vonják be a fiatalokat. Ismertetik, miként lett a barkóknak, a jászoknak, a matyóknak saját játékkészletük. Lehetőség lesz megismerni a kész játékoktól az alkotó folyamatokig egy-egy adott motívumkincs feldolgozását. Tervezzük meg együtt!- kiscsoportos foglalkozás keretében megtapasztalhatják, hogy is működik mintaKINCStár módszer a gyakorlatban. Egy prezentáció keretében megismerhetik a Települési kincsestár foglalkoztató füzetet, annak adaptálhatóságát. Csoportmunkában kipróbálhatják, hogy a települések értékei miként dolgozhatók fel a gamifikáció eszközeivel. A Játékszigeten, interaktív módon a különféle játéktípusok által, a különféle motívumkincsekkel készült játékokkal szerezhetnek tudást a résztvevők.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

kultúrával foglalkozó szervezetek, szakemberek számára

A címbirtokos szervezet neve:

Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság

Címe:

2890 Tata, Tanoda tér 5/a

Szervezet vezetője:

Borsó Tibor elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

info@mznt.hu

A szervezet tevékenysége:

www.mznt.hu

Tata város Komárom-
Esztergom vármegyében a
Tatai járás központja.

A lakosság száma:

közel 24 000 fő

Facebook:

**[https://www.facebook.com/
mznttata](https://www.facebook.com/mznttata)**

A jó gyakorlat bemutatása

A Népfőiskolai Társaság 1995-ben alakult, fő tevékenysége az élethosszig tartó tanulás segítése, felnőttképzéssel, közművelődési feladatok ellátásával. Számos jó gyakorlattal büszkélkedhet az ifjúság, önkéntesség, generációk közötti együttműködések területén. Programjuk az együttműködések jelentőségét kívánja bemutatni, a civilek és a különböző területek szereplőinek innovatív összehangolását egy cél, a helyi értékekre alapozott kulturális tevékenységek, a közművelődés érdekében. Civil együttműködések ifjúság, önkéntesség, közművelődés, helyi civil élet területén, intézményi együttműködések általános iskolától az egyetemig, lakosság szintjén kisközösségek a játékoktól a kézművességen át a fenntarthatóságig.

Bemutatni kívánt tevékenység:

IKSZ Börze és Műhely szervezése az iskolai közösségi szolgálat segítségével, összehangolva a diákok, az iskolák és a fogadószervezetek kapacitásait; Tatai Civil Társulás tagjaként aktív részvétel a város civil életében; Térségi közösségi hírportál működtetése. Kisközségek támogatása: Népfőiskola klub, Kézműves-, Csipke-, Makramé Műhely, A Szakkör csoportok (5-5 csoport/évad), kiállítás, nyílt napok, családi napok. Ifjúság területén támogató szervezatként aktív részvétel a helyi diákönkormányzat tevékenységében; ifjúsági önkéntes mentorprogram diákok támogatására, közösségépítés vetélkedőkkel, játékos versenyekkel. 18 éves kor felett az NKA Magyar Zoltán Szakkollégiumával és a Károli Gáspár Egyetem Benda Kálmán Szakkollégiumával közös megemlékezések, konferenciák. Történeti Kertek Vándorkollégium a megyei Kuny Domokos Múzeum, az NMI Vármegyei Igazgatósága, az Ormos Imre Alapítvány együttműködésével.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakembereknek, civil szereplőknek, pedagógusoknak, de településvezetők számára is hasznos lehet a társadalmiasítás lehetőségei tekintetében.

MAGYAR ZOLTÁN NÉPFŐISKOLAI TÁRSASÁG
—1995—

VII. IKSZ Börze
Iskolai Közösségi Szolgálat

• 50 óra

• HA KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT, AKOR ITT A HELYED!

• MÉRLEKESLÉNY? MIT SZÜKSÉGE VANNAK VELEM?
• CIVIL SZERVEZETEK, ÖNKÉNTESEK, FOGADÓ ALKALOM
• MIFÉLEKÉNT KAPCSOLATTARTÁS VANNAK VELEM?
• MEGMÉRLEM, MIKÉNT MŰVISEM ÉS MIREK MŰVISEM? :)

MI BEMUTATKODUNK, TE VÁLASZTASZ!

Dátum: 2024. október 17.,
csütörtök, 9-13 h között

VÁLASZS TE!

Itt részes leszel:

- életszerű helyzetekben, szimulációs és interaktív feladatokban, és bemutatkozó anyagainkat is magaddal viheted.

Látogass el programunkra!

HELYSZÍN:
Tata Kökút Köz | Városi Sportcsarnok |
Güntner Aréna
Várunk a részvételre ingyenes.

KAPCSOLAT/INFÓ:
info@mznt.hu
www.mznt.hu
facebook.com/mznttata
tel. 06.30.290.2062

LAKITELEK NÉPFŐISKOLA
KISKÖZSÉGEKÉRT ALAPÍTVÁNY
BUDAPESTI TUDOMÁNYOS EGYETEM

A címbirtokos szervezet neve:

Martfű Városi Művelődési Központ és Könyvtár

Címe:

5435 Martfű, Mártírok út 1.

Szervezet vezetője:

Székácsné Tólas Gabriella
igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

muvk@martfu.hu

Martfű város Jász-Nagykun-
Szolnok vármegye Szolnoki
járásában helyezkedik el.

A lakosság száma:

közel 5 600 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://martfumuvhaz.hu/>

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény komplex programok sorozatával vonja be közösségeit, a város lakóit és vezetőit, hogy akár rendhagyó módon is részt vállaljanak e rövid múltú kisváros gazdag kulturális örökségének megőrzésében. Jó gyakorlatuk: Közösségek a fenntartható kulturális örökségért. Hogyan válhat a nyomozós játék a kulturális örökség éltetésének egyik fontos elemévé? Ötletet adnak mások számára is, hogyan építsék be mindennapjaikba, hogyan adják át értékeiket a következő generációknak.

Facebook:

[https://www.facebook.com/](https://www.facebook.com/martfu.varosimuvelodesi_kozpont)
[martfu.varosimuvelodesi](https://www.facebook.com/martfu.varosimuvelodesi_kozpont)
[kozpont](https://www.facebook.com/martfu.varosimuvelodesi_kozpont)

Bemutatni kívánt tevékenység:

Többfunkciós intézményként a különböző területeken dolgozók együttgondolkodása, a közös munka és a különböző szakterületek módszertanának egyesítése jó gyakorlatok sorozatát eredményezte. Különböző programtípusokon keresztül megmutatják, hogyan is működik ez a gyakorlatban, pl. közösségi videók, épületbejárás, nyomozós játék, időutazás, geocaching, egyedi foglalkoztatóeszközök használata, papírszínház saját mesékkel, retro bolhapiacok példaként az újrahasznosításra, a régi értékek beillesztésére mindennapjaikba, helyi kézművesek felkarolása, kismesterségek népszerűsítése. A látóút helyszínei: Tisza Cipőgyár légoptalmi pincéje és berendezett tárlatai, Kézművesház, Pécskői Kerámiagyűjtemény, Város születik kiállítás, Városi Könyvtár, színház- és mozi terem. Példákat mutatnak a közösségek bevonásának módjára, megújult látogatótereik hasznosítására.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési, kulturális szakembereknek tapasztalatcsere, gondolatébresztés céljából, településvezetőknek, turisztikai szakembereknek, civil szervezetek képviselőinek, hogy megmutassák, hogyan építik be a lakosság mindennapjaiba kulturális örökségüket.

A címbirtokos szervezet neve:

Minden, ami Szatmár-Bereg Egyesület

Címe:

**4755 Ökörítőfülpös,
Árpád utca 6.**

Szervezet vezetője:

Gaálné Pótor Melinda elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

**mindenamiszatmarbereg
@gmail.com**

Mátészalka város Szabolcs-
Szatmár-Bereg vármegyében,
a Mátészalkai járás székhelye.

A lakosság száma:

15 000 fő

A jó gyakorlat bemutatása

A Minden, ami Szatmár-Bereg Egyesület 2023-ban alakult, közel 80 helyi termelőt, kézművest fog össze. Az Egyesület mellett üzlet, iroda is nyílt, ahol a helyi termékeket, alkotásokat népszerűsítik, értékesítik, és egyszerre mutatják meg a vármegye kulturális, illetve tárgyalgó kultúráját. Ez nem egy szokványos kézműves üzlet, ahol csak a polcra kerül a termék, hanem olyan közösséget fognak össze, ahol a termelők, alkotók együtt gondolkodnak. Új termékek, alkotások is születnek. Ahol innováció, fejlesztés is történik termelők között. Ahol az érkező vendégeknek bemutatják a vidék nevezetességeit, megköstoltatják Szatmár gazdag ízeit. Az üzletben óvodásoknak, kisiskolásoknak, turistáknak tartanak helyi termék, kézműves bemutatókat, kóstolókat, hogy ezen keresztül a vidék értékeit, nevezetességeit, ízeit is megismerjék.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Mátészalka Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye második legnagyobb városa. A Fény városa, elsőként itt indult el a közvilágítás hazánkban. Mátészalka legrégebbi utcája a Kossuth utca. Azért fűzték fel a Minden, ami Szatmár-Bereg programját erre a kortörténeti sétára, mert kulturális értékét, a város nevezetességeit, a múlt történelmiségét, a zsidóság, a kereskedelem kapcsolatát, a kézműves közösség értékét gyönyörűen tudják szemléltetni. A séta végén pedig a helyi termelők, alkotói közösség valóban láttatja egy helyen a vármegye kincseit. Nagy öröm számukra az is, hogy Panyolával közösen népszerűsíthetik a régió értékeit. Egy kis falu közösségi munkája és a második legnagyobb város értéktartó kezdeményezései egyszerre tudják bemutatni a közösség erejét, a kreatív ötleteket, az innováció lényegét. A két program egymást erősítve adja Szatmár-Bereg kulturális, közművelődési lehetőségeit, a közös együttműködést és a közös építkezést.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakembereknek, polgármestereknek. Diákoknak, olyan programszervezőknek, akik a vidékük kulturális életében nagy szerepet játszanak. Olyan döntéshozóknak, akiknek tudniuk kell, hogy a vidék hogyan építkezik és hogyan használja fel az épített és természeti lehetőségeit.

A címbirtokos szervezet neve:

Mikszáth Kálmán Művelődési Központ

Címe:

**2660 Balassagyarmat,
Rákóczi fejedelem út 50.**

Szervezet vezetője:

Golyán Krisztina, igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

info@mkmk.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/mkmbgy>

Instagram:

<https://www.tiktok.com/@mikszathkalmammuvkozpont>;

<https://www.instagram.com/mkmb.balassagyarmat/>

A jó gyakorlat bemutatása

„Palócország fővárosában” az intézmény a klasszikus közművelődési feladatokon túl szorgalmazza a palóc kultúra szélesebb körben való megismertetését is. Évente több alkalommal szerveznek helytörténeti sétákat, zenei programmal egybekötött borkóstolókat, gasztronómiai rendezvényeket. A program során a résztvevők helytörténész által vezetett séta keretein belül ismerhetik meg a települést és annak legalább öt rejtélyes kulturális helyszínét. Minden helyszínhez egy-egy helyi bortétel, borkorcsolya és meglepetés házigazda vagy produkció kapcsolódik. Mindennek köszönhetően a turisták és a városlakók igazán exkluzív és új szemszögből ismerhetik meg a várost.

Balassagyarmat város, Nógrád
vármegyében a

Balassagyarmati járás

székhelye

A lakosság száma:

közel 14 000 fő

Bemutatni kívánt tevékenység:

Vendégeikkel Balassagyarmat történelmi és kulturális szempontból izgalmas helyszíneit járják végig. A résztvevők számára a séta útvonala meglepetés, érzéskor még nem sejtik, milyen rejtett helyszínekre kalauzolják el őket. Korábbi borséták alkalmával az érdeklődők ellátogathattak többek között a város szívében található, görög-keleti vallás emlékét őrző Szerb Templom harangtornyába, a város alatt húzódó légópincébe vagy a hajdani Vármegyeháza épületébe, ahol Mikszáth Kálmán és Madách Imre is dolgozott. A megállók során egy-egy pohár bor és a helyi termelők szorgos munkájának köszönhető vendégváró falatok társaságában, helytörténész vezetésével ismerkedhetnek meg a város kultikus helyszíneivel, történelmével.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Borséta programunkat azoknak a szakembereknek ajánlják, akik rendelkeznek hasonló adottságokkal, és alkalmazni tudják az általuk kidolgozott módszereket.

A címbirtokos szervezet neve:

Móra Ferenc Művelődési Központ

Címe:

**6100 Kiskunfélegyháza
Petőfi tér 1.**

Szervezet vezetője:

Kovács-Csonka Szilvia
igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

info.mfmk@gmail.com

Kiskunfélegyháza város Bács-
Kiskun vármegyében fekszik, a
Kiskunfélegyházi járás
központja.

A lakosság száma:

közel 30 000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.mfmk.hu

Facebook:

**[https://www.facebook.com/
moramuvkozpont](https://www.facebook.com/moramuvkozpont)**

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény fontos küldetésének tartja, hogy olyan tevékenységeket dolgozzon ki, mely mérsékli fiatalok elvándorlását. Olyan rendezvények, programok és kimondottan fiataloknak szóló szabadidős tevékenységeket valósítanak meg, mellyel otthon maradásukat vagy odavándorlásukat elősegíthetik. Másik céljuk, hogy a fiatalok helyi identitástudatát növeljék, városukhoz való kötődésüket erősítsék. Jó példa erre a bemutatni és népszerűsíteni kívánt jó gyakorlat, a Középiskolás kvíz program. A középiskolás korosztálynak szóló rendezvényük a QUIZ Night - Kocsmakvíz felnőtteknek szóló program tovább gondolása. A játék, mint a neve is mutatja, alapvetően egy kvízzjáték, ahol csapatok versenyeznek egymással. A kérdéssorok a kultúra számos területéről tevődnek össze, és a fiatalok az offline térben mérettetnek meg műveltségüket, tudásukat játékos és szórakoztató formában. A kezdeményezés rendkívül népszerű.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Szívesen mutatják be intézményüket a padlástól a pincéig minden látogatónak. Nemcsak a Középiskolás kvíz programot ismerhetik meg az érdeklődők, de a pincerendszerükben működik a "Valaki lakik a város alatt" című szabadulószoza is, ahol két tematikus helyiségben hívják fel a figyelmet az internetes zaklatás és a drog veszélyeire. A programot a Nemzeti Bünnmegelőzési Tanács támogatásával valósították meg, ingyenesen látogatható. Jó gyakorlataik adaptációja segítheti a fiatalok elérését más településeken is.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Minden közművelődési és közgyűjteményi szakembernek, közösségeknek, fiataloknak.

A címbirtokos szervezet neve:

Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely

Barcs Város Képviselő-testülete Oktatási, Művelődési, Sport Bizottsága
és a lebonyolításban közreműködő:
Barcsi Városi Könyvtár valamint a Móricz Zsigmond Művelődési Központ

**Online Vers és prózamondó versenyt hirdet Március 15-e,
az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére**

Kategóriák:
Alsó tagozat (1-4. osztály)
felső tagozat (5-6. és 7-8. osztály)
Középiskola (9-10. és 11-13. osztály)

Címe:

7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 9.

Szervezet vezetője:

Veszner Ádámné igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

mzsmkbarcs@gmail.com

Barcs város Somogy
vármegyében, a Barcsi járás
székhelye.

A lakosság száma:

közel 10 000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.muvmhazbarcs.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/muvkozpontnagyk>

Facebook:

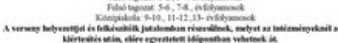
<https://www.instagram.com/mzsmkbarcs/>

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény művelődési központ, faluház, turisztikai tér és közgyűjteményi telephelyekkel rendelkezik, sokrétű feladatellátás jellemzi. Nemcsak a helyi közművelődéssel, de határmenti kapcsolatok ápolásával is foglalkoznak. Ezt a komplex tevékenységet szeretnék bemutatni az érdeklődő kollégáknak, kiemelve belőle néhány példaértékű kezdeményezést, mint az online versmondó verseny. Több mint egy évtizede szerveznek diákok számára versmondó versenyt, azonban nagyon lecsökkent a jelentkezések száma. Ezért döntöttek úgy, hogy a versenyt kiviszik az online térbe, a nevezőknek videóra rögzített szavazatukat kell beküldeni az intézmény email címre. A verseny kinőtte a város kereteit, az ország több településéből érkeztek nevezések.

Bemutatni kívánt tevékenység: A látóút során részletesen bemutatják az online versmondó versenyükhöz használt dokumentációt, technikát és a lebonyolításhoz szükséges pénzügyi hátteret, mindezek ismeretében a jó gyakorlat könnyen adaptálható. Emellett a "Házhoz jön a kultúra", az "Ablak kiállítás", KulTerasz, "Dezső" programjaikat is szívesen bemutatják a vendégeknek.

közművelődési szakemberek számára

A címbirtokos szervezet neve:

Nagy Gáspár Alapítvány

Címe:

2092 Budakeszi, Felkeszi u.17.

Szervezet vezetője:

Pelyach István

Kapcsolattartó e-mail címe:

Gergye Rezső:

regergye@gmail.com

A szervezet tevékenysége:

<http://nagygaspar.hu/alapitvany/>

A szervezet tevékenysége:

<https://www.facebook.com/p/Nagy-G%C3%A1sp%C3%A1r-Alap%C3%ADtv%C3%A1ny-100067927032827/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61561253817585>

A látóút programban a szervezet Bérbaltabáron végzi tevékenységét.

Bérbaltavár község Vas vármegyében, a Vasvári járásban található

A lakosság száma:

közel 500 fő

A jó gyakorlat bemutatása

Az Alapítvány a Nagy Gáspár szülőházzal emléket kíván állítani a költő, író, a magyarság hagyományaihoz, a kereszténység örök értékeihez szorosan kötődő életművének, annak érdekében, hogy az életmű a nemzeti kultúra szerves részévé, annak eleven hagyományává váljék. Elősegíti a magyar irodalom és a hozzá kapcsolódó társzművészetek értékeinek bemutatását, népszerűsítését, Fenti célkitűzéseket rendezvények szervezésével, támogatásával, könyvek, adathordozók megjelentetésével, pályázatok meghirdetésével, támogatásával, fontosabb évfordulókról való megemlékezéssel segíti elő.

A jógyakorlat azokat a kapcsolódási pontokat mutatja be, amivel a szűken értelmezett irodalmi kitekintésen túl is éltetik a költő emlékét. Fókuszálnak azokra az értékekre, amelyeket a helyi közösségek a költőre való emlékezés kapcsán teremtettek meg, részei az ott élők mindennapjainak, ünnepi és jeles eseményeinek. Közös versmondásokkal közösségi aktivitásokat generálnak, helybeliek, hivatásos irodalmárok, előadóművészek, amatőr alkotók közösen terveznek és valósítanak meg programokat.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Nagy Gáspár költő szülőházában fogadják az érkezőket, akik Koncz Zsuzsa énekét hallva már az utcáról belépve az udvarra, találkoznak a költő versével. (Félelmen túli...). Az emlékházban a verskockákkal való játék után közösen mondanak verset, majd a kultúrpajtában az aktuális kiállítást mutatják meg. Megkóstolják a helyiek által készített aludttejes búzaprósztát, ami a költő egyik kedves étele volt. Az udvaron pár éve elültetett Petőfi körtefájánál a "Segesvári nyár" c. versét szavalja egy helyi fiatal. Megtekintésre kerül az egyedülálló őslénytani múzeum, a helyi templom, amelynek a padjában a költő ült. Bérbaltavár és Nagytillaj között félúton (itt adták át a szülők a kis Gáspárt a keresztmamának) a Versfáknál leveleket helyeznek el a vendégek, és közösen mondanak költeményeket. A Nagytillaji temetőben néma főhajtással tisztelegnek. A hegyi kápolnánál egy Nagy Gáspárról szóló történetet hallanak a helyiektől, majd egy pincében fogyasztanak helyi ételt és italt. A közösségi helyeken (bolt, kocsmá, közösségi színtér) a betérő látogató számára verselelet adnak át és elmondják az azzal kapcsolatos teendőt. A látogatás minden helyszínét közvetve vagy közvetlenül áthatják a versekkel kapcsolatos aktivitások és adnak útravalót.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

A közművelődési szakembereknek és településvezetőknek, mint olyan irodalmi emlékhelyet, amely közösségi aktivitásokat generál, és az egész település életére hatással van. Várják a versmondó, színjátszó, néphagyományokkal és képzőművészettel foglalkozó művészeti csoportok vezetőit, akik számára szakmai tábori helyként is működhet az emlékház.

A címbirtokos szervezet neve:

Művelődési Ház és Könyvtár Vonyarcvashegy

Címe:

Vonyarcvashegy, Fő u. 64.

Szervezet vezetője:

Osvald Bálint vezető

Kapcsolattartó e-mail címe:

programok@vonyarcvashegy.hu

A szervezet tevékenysége:

www.vonyarcvashegy.hu

Vonyarcvashegy nagyközség
Zala vármegyében, a Keszthelyi
járásban található.

A lakosság száma:

közel 2 500 fő

A szervezet tevékenysége:

**[https://www.facebook.com/
muvelodesihazvonyarcvashegy](https://www.facebook.com/muvelodesihazvonyarcvashegy)**

A jó gyakorlat bemutatása

Intézményünk nem csak a vonyarcvashegyi kulturális élet legfontosabb bázisa, de szerteágazó tevékenysége révén a térség művészeti és kulturális életében is meghatározó szerepet tölt be. Vonyarcvashegy 2024 tavaszán hagyományteremtő szándékkal rendezte meg az első Régió Fesztivál – KultúrÉtlap rendezvényt. A hiánypótló közösségépítő és térségfejlesztő programon a résztvevő 25 Zala vármegyei település delegációja változatos színpadi produkciókkal, igényesen berendezett települési standokkal, valamint a hagyományos zalai gasztronómia jellegzetességeivel várta a vendégeket. A nagysikerű, példaértékű rendezvény komoly összefogás eredménye, a rendezvényen résztvevő települések megismerhették egymás múltját, értékeit és kulturális sajátosságait.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóút során a résztvevők számára bemutatásra kerül a település címerében is szereplő Szent Mihály-domb és a rajta elhelyezkedő egyedülálló halászkápolna. A Régió Fesztivál – KultúrÉtlap egy különleges közösség- és térségfejlesztő rendezvény, megszervezésének terveit, fortélyait és tapasztalatait szeretnék megosztani a hozzájuk látogató szakemberekkel.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, közművelődési szakembereknek és civil szervezetek vezetőinek ajánljuk a programunkat.

A címbirtokos szervezet neve:

Nagykátai Városi Könyvtár és Művelődési Központ

Címe:

**2760 Nagykáta,
Dózsa György út 15/a.**

Szervezet vezetője:

Bori Ágnes igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

**boriagi@gmail.com
[muvkozpontnagykata@
gmail.com](mailto:muvkozpontnagykata@gmail.com)**

Nagykáta város Pest
vármegyében, a Nagykátai
járásban helyezkedik el, járási
központ.

A lakosság száma:

közel 12 000 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://nagykatamuvkozpont.hu/>

Facebook:

<https://www.facebook.com/muvkozpontnagykata>

A jó gyakorlat bemutatása

Nagykátán helyi identitásuk mellett, Tápiómenti identitásuk erősítését is zászlójukra tűzték, ezért is indultak el másik három településsel közösen (Tápióbicske, Tápiószele és Süllysap), a Tápiómente 1000 arcának megismertetésére. A Tápiómenti települések vezetői és közművelődési szakemberi számára régóta közös cél volt, hogy nagyobb plénum előtt megmutassák helyi értékeiket. Meglévő közös programjaik: Tápiófeszt, hagyományörző gasztrokulturális fesztivál Nagykátán, ahol a 'települések utcájában' bemutatkozhatnak a Tápiómenti települések. Tápió mentéért díj azon személyek elismerésére, akik munkájukkal sokat tettek a Tápió mentéért. Tápióbicske és Nagykáta minden évben közösen szervezi a Tavaszi Emlékhadjárat meghatározó állomását, a Tápióbicskei csatát.

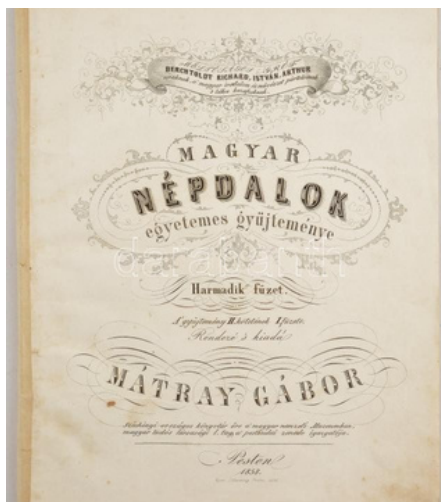
Bemutatni kívánt tevékenység:

TÁPIÓ-MENTI LÁTÓPÖTTYÖK BEMUTATKOZÁSA, avagy A TÁPIÓ-MENTE 1000 ARCA programsorozat, ahol Súlysáp, Nagykáta, Tápióbicske, valamint Tápiószele kulturális és közösségi értékeivel is megismerkedhetnek meg a vendégek. A települések közötti jó kapcsolat, együttműködés és összefogás kialakítása, fenntartása, eredményei az igazi jó gyakorlat, mely követendő példát adhat.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Olyan településvezetők, kulturális szakemberek, civil szervezetek képviselői számára, akiknek fontos a települések közötti együttműködés

A címbirtokos szervezet neve:

Nagykőrösi Arany János Kulturális Nonprofit Kft.

Címe:

**2750 Nagykőrös,
Szabadság tér 7.**

Szervezet vezetője:

Juhász Nándor ügyvezető

Kapcsolattartó e-mail címe:

muviroda@korosikultura.hu

Nagykőrös város Pest
vármegyében, a Nagykőrösi
járásban található

A lakosság száma:

23 000 fő

A szervezet tevékenysége:

**<https://nagykata>
muvkozpont.hu/**

Facebook:

**[https://www.facebook.com/aranyjanos.kulturaliskozpont?](https://www.facebook.com/aranyjanos.kulturaliskozpont?locale=hu_HU)
[locale=hu_HU](https://www.facebook.com/aranyjanos.kulturaliskozpont?locale=hu_HU)**

A jó gyakorlat bemutatása

Az integrált szervezet – mely magában foglalja a kulturális központot, a felnőtt- és gyermek könyvtárat, a muzeális gyűjteményt, a civilek házát és a mozit – kiemelt figyelmet fordít a különböző korosztályok aktív bevonására. A Covid válság ideje alatt, amikor a múzeum nem fogadhatott látogatókat, született meg a gondolat, hogyan hasznosítsák a múzeum udvarát. Ennek eredményeképpen készült el egy népi játékelemekre épülő, legnagyobb részét természetes anyagokból kialakított *Hagyományörző Játékbírodalom*. A tervezésben, kivitelezésben a Múzeum és a Kulturális Központ munkatársai vettek részt. A Hagyományörző Játékbírodalom nem csak a hétköznapi játék és a kultúra között képez hídát, de a korok és generációk között is.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóutak során bemutatják, hogyan működik együtt a Hagyományörző Játékbirodalom és a kulturális szervezet, miként válik a játékbirodalom a kulturális programok szerves részévé. A játékelemek mellett kézműves foglalkozások, bábelőadások, népi játékok és játékos ismeretterjesztés teszik élménydússá az ott töltött időt – nemcsak a gyerekek, hanem a kísérő felnőttek számára is. A programok hozzájárulnak a hagyományörzéshez, a közösségépítéshez és új látogatók eléréséhez. Emellett a város óvodáival és iskoláival való együttműködésben is új lehetőségeket teremtenek. Nemcsak sikereikről és élményeikről számolnak be, hanem a megvalósítás és működtetés során felmerülő kihívásokról is, hiszen ezek is fontos tapasztalatok a fejlődéshez, az adaptációhoz.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, közművelődési, kulturális és turisztikai szakembereknek, civil szervezetek vezetőinek.

A címbirtokos szervezet neve:

Nemes János Művelődési Központ

Címe:

7694 Hosszúhetény, Fő u. 154.

Szervezet vezetője:

Poór Gabriella igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

muvhaz@hosszuheteny.hu

Hosszúhetény község Baranya vármegyében, a Pécsi járásban található.

A lakosság száma:

3 500 fő

A szervezet tevékenysége:

www.hosszuheteny.hu

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény aktív közművelődési munkát végez, együttműködésben a művészeti csoportokkal, a településen működő több mint 20 civil szervezettel, az oktatási intézményekkel. Kiemelten fontosnak tartják a helyi népi hagyományok és értékek ápolását, gyermekek számára történő továbbadását. Több - a helyi tantervben is szereplő - programot dolgoztak ki, melyeket évi rendszerességgel szerveznek meg, nemcsak a helyi köznevelési intézmények számára, hanem a környező falvak és városok gyermekeinek is. Jelentős szakmai siker, hogy 2014-ben elnyerték az „Év tájháza” kitüntetést. A Hosszúhetényi Tájház olyan újszerű, komplex programot kínál, amely elsősorban a kézművesség és az alkotás felől közelíti meg az ismeretszerzést. A fiatalok számára kidolgozott múzeumpedagógiai órásorozat az élménypedagógia módszereit felhasználva mutatja be a népi építészet és a hagyományos népi kultúra elemeit. A múzeumi térben a gyerekek megismerkedhetnek a település kulturális értékeivel, helytörténeti motívumaival.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Az érdeklődők megismerhetik az intézmény jó gyakorlatait, emellett a tájában hetényi motívumok festésével, körmönfonással és a lepénysütés fortélyaiával ismerkedhetnek meg. A közösen elkészített ebéd (kemencében sült lepény) elfogyasztása és a helyi borok kóstolása után lehetőség nyílik az Üvegkiállítás és a Borbélműhely megtekintésére is.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, közművelődési szakembereknek, civil szervezetek képviselőinek.

A címbirtokos szervezet neve:

Nemesvámos Község Önkormányzata

Címe:

**8248 Nemesvámos,
Fészek utca 7.**

Szervezet vezetője:

**Sövényházi Balázs
polgármester**

Kapcsolattartó e-mail címe:

**[polgarmester@
nemesvamos.hu](mailto:polgarmester@nemesvamos.hu)**

Nemesvámos község Veszprém
vármegyében, a Veszprémi
járásban található.

A lakosság száma:

3000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.nemesvamos.hu,
**[https://www.facebook.com/
Nemesvamos](https://www.facebook.com/Nemesvamos)**

A jó gyakorlat bemutatása

A több mint 800 éves községünk ápolja népi hagyományait, de mindeközben nagy hangsúlyt fektet a folyamatos fejlődésre is. Cél a kulturális élet sokszínűbbé tétele, a civil és oktatási-nevelési élet összefogása, támogatása és az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek megteremtése. A korábban külföldi minta alapján elkészített Nemesvámosi Foglalkoztató Füzet több pedagógus és szakember együttes munkájának eredményeként jött létre, amely mind az iskolások mind az óvodások számára olyan feladatokat kínál, amelyek a településen megtalálható természeti, kulturális és eszmei értékekhez kapcsolódnak. A másik jó gyakorlat a frissen megvalósult kincskereső Túraútvonal, amely szintén a kulturális értékeket mutatja be érdekes, fondorlatos feladatok tükrében, amelyet, ha valaki végig csinál, rengeteg információval gazdagodik a településről. A túra útvonal végén egy fotó fal várja a célba érőket, ahol a településre jellemző betyárvilágba repülhetnek vissza. Ez a két jó gyakorlat bármely településre adaptálható.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A Nemesvámosi Foglalkoztató Füzet elkészítésének folyamatait, valamint a Kincskereső Túraútvonal elemeit, módszertanát mutatjuk be. Mind a két projekt megvalósításánál neves szakemberek kerültek bevonásra, többek között a helyi intézményvezetők, az értéktár bizottság elnöke, tagjai, a KÖSZI, valamint közművelődési szakemberek.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

civil szervezeteknek, közművelődési szakembereknek.

A címbirtokos szervezet neve:

Pantó Antal Hagyományőrző Egyesület

Címe:

5451 Öcsöd,

Petőfi Sándor út 44.

Szervezet vezetője:

Pasztelyák Iván Mihályné

Kapcsolattartó e-mail címe:

paheocsod@gmail.com

A szervezet tevékenysége:

www.pantoegeyesulet.hu

**Öcsöd nagyközség Jász-
Nagykun-Szolnok
vármegyében, a
Kunszentmártoni járásban
található.**

A lakosság száma:

3000 fő

Facebook:

**[https://www.facebook.com
/groups/476323599977139](https://www.facebook.com/groups/476323599977139)**

A jó gyakorlat bemutatása

Az Egyesület célja a kulturális és természeti örökség megóvása, a térség népi hagyományainak, népművészetének, építészeti értékeinek megőrzése, átörökítése. Rendezvényeik jó alapot teremtenek, hogy bevonják a családokat, a helyi iskolát, óvodát. Létrehozták a Körös Tájházat, ahol a kiállítások mellett hagyományőrző kézműves foglalkozásokat tartanak, kiegészítve gasztro-programokkal. Nyári táboruk a MÉSZ keretében működő Nagypám háza projekttel valósul meg. A programok célja a hagyományos építési kultúra fenntartása, a mesterségek továbbélésének segítése. A táborban a résztvevők a gyakorlatban sajátíthatják el a mesterektől a hagyományos házak felújításának fogásait. A régi építési módok innovatív felelevenítésével ez más településeken is adaptálható gyakorlat lehet.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látogatóknak bemutatják a helyi védettségű, népi építészeti értékű épület sajátosságait és a Körös Tájházat. Az Egyesület tárgyalókói szalma- és csuhéfonásban, papírfonásban, mézeskalács-készítésben és hímzésben tevékenykednek. A „gasztronómiai” hagyományörző foglalkozásokon, ősödi ételeket készítenek és tanítják ezek elkészítését. Megtanulhatják a csigatészta pödrését, a lakodalmas perec, a csöröge sütését.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési, kulturális és turisztikai szakembereknek civil szervezetek vezetőinek, Várják a speciális kézműves tudás (csuhé-, szalma-, gyékényfonás, házi szappanfőzés) iránt érdeklődőket is.

A címbirtokos szervezet neve:

Panyola Község Önkormányzata

Címe:

**4913 Panyola,
Szombathelyi u. 12.**

Szervezet vezetője:

Muhari Zoltán polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

panyolapalyazat@gmail.com

Panyola község Szabolcs-
Szatmár-Bereg vármegyében,
a Fehérgyarmati járásban
található.

A lakosság száma:

közel 500 fő

A szervezet tevékenysége:

www.panyola.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/panyolafesztival>

A jó gyakorlat bemutatása

Panyola a keleti régióban kiemelkedő jelentőségű település az egyedi látásmód és a sajátos rendezvénystruktúra miatt. Az Önkormányzat a Helyipiac.hu Egyesülettel karöltve több mint 10 éve kiemelt feladatának érzi a szatmári hagyományőrzést, az identitás erősítését és a szatmári kultúra megbecsülését. A két szervezet célja azonos: nemcsak a helyi lakosoknak kínál kulturális programokat, hanem turistáikailag is értelmezhető események szervezésével öregbíti Panyola nevét, segíti a turizmus fejlődését. A PanyolaFeszt és a Hagyományőrző Farsang nemcsak a helyiek számára fontos, de turistáikai szempontból is. A kezdetektől alapvető cél, hogy az itt élő embereknek magas színvonalú kulturális előadásokat hozzanak, a távolról érkezőknek pedig a helyi identitást erősítő szatmári néphagyományokat és helyi gasztronómiát mutassák meg.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A gyümölcsök feldolgozásának módjait két panyolai vállalkozás segítségével mutatják be. A Panyolai Szilvórium Zrt. a gyümölcs beérkezésétől a palackozásig ismerteti a pálinkafőzés lépéseit, a Panyolium manufaktúrában pedig a lekvárfőzés és az aszalás munkafolyamatait láthatják a látogatók. A Széles Gyula Kiállító és Kézműves Ház minden szobájában állandó tárlatot láthatnak a vendégek, melyek közül a legérdekesebb az életnagyságú bábokon megelevenedő szamosháti állatalakoskodó farsangi maskarák. A községben fellelhető hagyományokat, a vidék erősségeit Panyola leginkább rendezvényeivel tudja erősíteni. A Hagyományörző Farsang a múlt századi szamosháti farsangi eseményeket éleszti újra, melynek jellegzetessége az állatalakoskodás, a népi maskarák felöltése, majd a maskarás felvonulás a falu utcáin. Az augusztusi PanyolaFeszt pedig a térség kiemelkedő fontosságú összművészeti turisztikai eseménye népzenei, néptáncos, világzenei, színházi produkciókkal és népi iparművészeti bemutatókkal.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

közművelődési szakembereknek, polgármestereknek, rendezvényszervezőknek

A címbirtokos szervezet neve:

Pápateszér Község Önkormányzata

Címe:

8556 Pápateszér, Petőfi u. 17.

Szervezet vezetője:

Völfinger Béla polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

[papateszer.onkormanyzat](mailto:papateszer.onkormanyzat@gmail.com)

[@gmail.com](mailto:papateszer.onkormanyzat@gmail.com)

A szervezet tevékenysége:

www.papateszer.hu

Pápateszér község Veszprém vármegyében, a Pápai járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:

1250 fő

Facebook:

<https://www.facebook.com/>

[/profile.php?](https://www.facebook.com/profile.php?id=100069131634404)

[id=100069131634404](https://www.facebook.com/profile.php?id=100069131634404)

A jó gyakorlat bemutatása

A faluban a közösségsszervező munkában az önkormányzat dolgozói, a kulturális szakemberek, a képviselő testület tagjai is részt vesznek. Évek alatt több mint 70 főt, köztük elszármazottakat sikerült megszólítaniuk, akik lelkes közreműködői, segítői rendezvényeiknek. Több, mint 30 rendezvényük van évente, a legrégebbiek a 15. Pápateszéri Élő Betlehemes játék, a VIII. Patakmalom Fesztivál, a VII. Esterházy nap. Pápateszér község jó gyakorlataként azt mutatják be, hogyan lehet a helyi értékekre, hagyományokra épülő településfejlesztésbe bevonni az ott élőket, hogy a falu fejlesztése ne egyszerűen sikeres projektek sora legyen, hanem a helyiekkel közösen végzett, tudatos fejlesztő folyamat. A településfejlesztés hatására felértékelődik a falu, jelentős turisztikai magánberuházások indultak el. A folyamat során minden közreműködő abban vesz részt, amit szívesen csinál, a siker pedig mindenkit örömmel tölt el.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Malomtúra Pápateszéren. Pápateszér egyedülálló sajátossága, hogy a településen egykor 27 vízimalom működött, melyeket elkezdtek rendbehozni, az ezzel kapcsolatos hagyományokat feléleszteni. A látóúton a rövid településbemutató után az értékekre alapozott település- és közösségfejlesztés eredményeit és azok gazdasági hatásait mutatják be. Az épített örökségek közül bemutatják az Esterházyak által emelt épületeket a hozzájuk kötődő történetekkel, valamint az egykori 27 vízimalom közül az egyiket tekintik meg. Mindegyik helyszínen önkéntesek vezetik az érdeklődőket.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetők, közművelődési, kulturális és turisztikai szakemberek, civil- és diákszervezetek vezetői és tagjai számára, valamint mindenkinek, aki szereti a természetet.

A címbirtokos szervezet neve:

Petőfi Sándor Művelődési Ház

Címe:

2141 Csömör Vörösmarty u. 1.

Szervezet vezetője:

Szeltner László igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

info@muvhazcsomor.hu

A szervezet tevékenysége:

www.muvhazcsomor.hu

Instagram:

<https://www.instagram.com/csomormuvhaz/>

Csömör nagyközség Pest vármegyében, a Gödöllői járásban található.

A lakosság száma:

több mint 10 000 fő

Facebook:

<https://www.facebook.com/csomormuvhaz>

Ajó gyakorlat bemutatása

Az intézmény egyik kiemelkedő célja a közösségek támogatása és fejlesztése, valamint a hagyományos kulturális közösségi értékek megóvása és átörökítése. Évente két nagy hagyományörző rendezvényt szerveznek, tavasszal a Hagyományok Napját, ősszel a Szüreti Mulatságot, mely idén lesz 30 éves. A látóút célja, hogy az ide érkező szakemberek megismerjék, milyen technikákkal és gyakorlatokkal érik el a kollégák, hogy a hagyományörzés nagy népszerűségnek örvendjen a művelődési ház látogatói között. A Hagyományok Napja délelőttjén számos régi mesterséget tudnak bemutatni és kipróbáltatni a látogatókkal, délután pedig a néptáncosok adják elő műsoraikat. Számos csoporttal és egyesülettel működnek együtt, többek között a Csicsörke Néptánc Egyesülettel, a Szakicska-házzal, valamint a Szlovák- és német önkormányzatokkal, akik saját népszokásaikkal és hagyományaikkal egészítik ki rendezvényeiket.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Bemutatják hagyományőrző rendezvényeik felépítését, a játékos és látványos elemeket, amelyek segítik, hogy a legkisebbektől az idősebbekig mindenki úgy vehessen részt a kulturális értékek megővésében, hogy az ne érződjön túl formálisnak. Legyen az egy Hagyományok Napja rendezvény, ahol az egész tematika a régi magyar értékek köré épül, vagy éppen egy Falunap vagy Tófesztivál, melyeket szintén színesítenek hagyományőrző programokkal, fellépésekkel, népi játszótérrel.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Mindenkinek, akinek fontos a hagyományok őrzése és kulturális értékeink védelme. Azoknak, akik már foglalkoznak ezzel a témával, és esetleg új ötleteket keresnek, vagy éppen azoknak, akik szeretnének ilyen jellegű programokkal foglalkozni, de nem tudják, hogyan kezdjenek hozzá.

A címbirtokos szervezet neve:

Pro Cultura Subcarpathica

Címe:

**90 200, Beregszász,
Kossuth tér 6.**

Szervezet vezetője:

Pallagi Marianna

Kapcsolattartó e-mail címe:

**[proculturasubcarpathika
@gmail.com](mailto:proculturasubcarpathika@gmail.com)**

Facebook:

**[https://www.facebook.com/
nagyberegitaljhaz](https://www.facebook.com/nagyberegitaljhaz)**

Beregszász város Ukrajnában,
Kárpátalján, a Beregszászi
járásban található. Nagyberég
Beregszásztól 10 kilométerre
elhelyezkedő község.

A lakosság száma:

23.000 fő (2022-es adat)

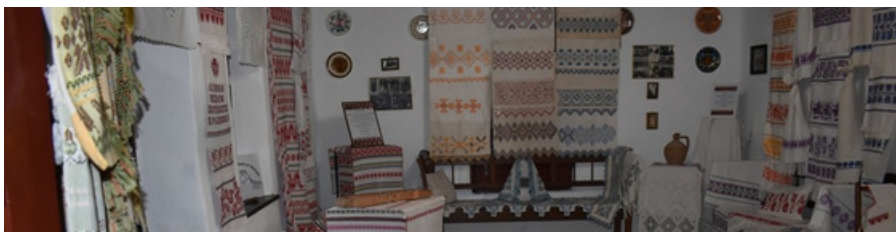
A szervezet tevékenysége:

<https://karpatalja.ma/>

Ajó gyakorlat bemutatása

A PRO CULTURA SUBCARPATHICA civil szervezet célja, hogy a kultúra által továbbépitse, erősítse, fejlessze a kárpátaljai magyar közösséget. Ennek a munkának egyik kiemelt helyszíne a Nagyberegi Tájház, mint élő tájház, ahol több mint tíz éve szerveznek múzeumpedagógiai foglalkozásokat gyermekek és felnőttek részére. Ezt a fajta tevékenységet elsőként valósította meg a szervezet Kárpátalján. Az épület belső terei úgy lettek kialakítva, hogy egy részük muzeális jelleggel bír, más része pedig foglalkoztató teremként funkcionál. Az ide érkező csoportok számára maga a hagyományörző foglalkozás is felkelti az érdeklődést, ám mindennek a súlyát az eredeti környezetben való foglalkoztatás adja meg. A foglalkozások között kiemelt szerepet kap a beregi szőttes készítése, felelevenítve a

környék gazdag szövőkultúráját. A szokásvilág bemutatása által a néprajzban, múzeumpedagógiában jártas szakembereknek is tudnak információval szolgálni saját gyakorlatukon keresztül.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Az ide látogatóknak a helyi értékek, szokások bemutatása mellett szemléltetni tudjuk, hogyan valósítható meg a paraszti hagyományok továbbadása, milyen módszerek segítségével tudunk gyermek- vagy akár felnőtt csoportokkal foglalkozni. Hogyan tudjuk a kézműves foglalkozásainkat az adott korosztályhoz igazítva játékosan, mégis komoly tanulási háttérrel megvalósítani. Tesszük mindezt magyar és ukrán anyanyelvűek esetében, bemutatva az itt élő népek szokásvilágának sokszínűségét.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

kultúrával foglalkozó szervezetek, szakemberek számára

A címbirtokos szervezet neve:

Rezi Várbarátok Köre Egyesület

Címe:

8373 Rezi, Arany János u. 1.

Szervezet vezetője:

Tafota Istvánné elnök

Kapcsolattartó e-mail címe:

cserepg@gmail.com

Facebook:

Laky Demeter Turistaház

Rezi község Zala vármegyében, a Keszthelyi járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:

közel 1400 fő

A szervezet tevékenysége:

www.rezi.hu

A jó gyakorlat bemutatása

az Egyesület sikerei ahhoz kapcsolódnak, hogyan tudják hagyományokat és a múlt ízeit megőrizni, egymás ételkészítési szokásait és az azokhoz kapcsolódó hagyományokat megismerni, és mindezzel a helyi társadalom közösségi életét aktivizálni, térségi kapcsolatait kialakítani, fenntartani.

Értékeik, mint a Rezi vár, a hozzá kapcsolódó természeti környezet népszerűsítésére innovatív vetélkedőt szerveznek évek óta.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A program során az Egyesület törekvései és eredményei egy-egy eseményen keresztül mutathatóak be. Ilyen például a Hagyományörző farsangi disznótoros vagy a hagyományos Rezi Vártúra vidám túravetélkedő, amelynek célja a természet, a sport és a Rezi vár népszerűsítése. A falu főbb turisztikai látványosságai: Rezi vár, római katolikus templom, Laky Demeter Turistaház, Pajtamúzeum, a szőlőhegyen lévő Szőlészeti-borászati hagyományok háza, Kádár múzeum tevékenységeit bemutatják a látóúton, megjelenítve, hogyan épülnek be a szervezet és a település közösségének kulturális életébe.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Vidékfejlesztésben érdekelt, hagyományokat tisztelő érdeklődőknek.

A címbirtokos szervezet neve:

Sopronkövesd Községi Önkormányzat

Címe:

9483 Sopronkövesd
Kossuth Lajos utca 77.

Szervezet vezetője:

Fülöp Zoltán polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

[polgarmester@](mailto:polgarmester@supronkovesd.t-online.hu)

supronkovesd.t-online.hu

Sopronkövesd község Győr-
Moson-Sopron vármegyében, a
Soproni járásban helyezkedik el.

A lakosság száma:

közel 1500 fő

A szervezet tevékenysége:

www.sopronkovesd.hu

A jó gyakorlat bemutatása:

Sopronkövesd község Önkormányzata büszkén mutatja be eddigi sikereiket, jó gyakorlataikat. Hogyan szervezik a kulturális programjaikat, milyen ötleteik, praktikáik vannak, valamint milyen eredményeik vannak a közösségszervezés, az önkéntesség kapcsán, és mindezt hogyan sikerült elérniük. Bemutatják továbbá a Zöldszívű falu szlogenre épült projektet, amely identitáserősítő és egyben a környezetvédelmet is segítő kezdeményezés.

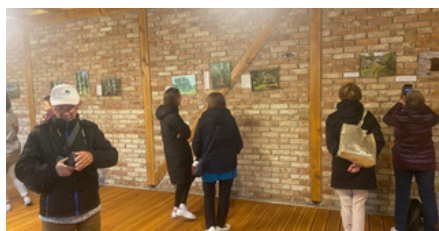
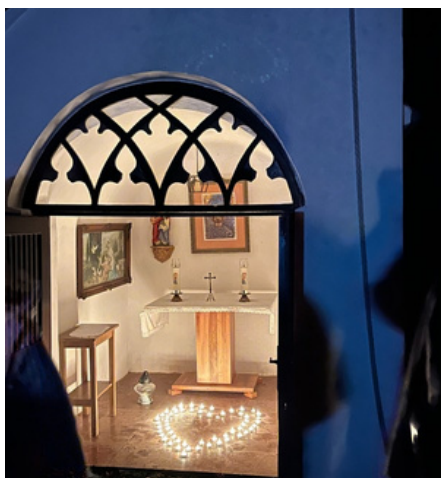
Bemutatni kívánt tevékenység:

A program során önkénteseket, helyi termelőket, piac- és tájház háziasszonyt, amatőr gyűjteményeket mutatnak be. A falusétán érintik a főbb rendezvényhelyszíneket és a térségben egyedi, faragott szobrokkal, információs táblákkal kialakított Meseösvényt. A nap összegzése a turisztikai látogatóközpontukban vagy valamelyik önkéntes vendéglátó családnál történik a helyi dudás zenéjével fűszerezve.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Minden településvezető, közművelődési szakember és fiatal számára, aki meg akarja tapasztalni egy 1500 lelkes, fejlődő település jó gyakorlatait, közösségi erejét és kulturális értékeit.

A címbirtokos szervezet neve:

Szászvár Nagyközség Önkormányzat

Címe:

7349 Szászvár, Május 1. tér 1.

Szervezet vezetője:

Vidák Krisztina polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

szaszvarivar@gmail.com

Szászvár nagyközség Baranya vármegyében, a Komlói járásban található

A lakosság száma:

közel 2 200 fő

A szervezet tevékenysége:

[https://szaszvar10.](https://szaszvar10.webnode.hu/)

[webnode.hu/](https://szaszvar10.webnode.hu/)

A szervezet tevékenysége:

[https://www.facebook.com/profile.php?](https://www.facebook.com/profile.php?id=100064563977634)

[id=100064563977634](https://www.facebook.com/profile.php?id=100064563977634)

A jó gyakorlat bemutatása:

A település legfőbb erőssége a sokszínűség, az összefogás és a saját erőforrások kiaknázása. Ezeket kihasználva valódi együttgondolkodás jött létre az önkormányzat és a lakosság között, amely folyamatos fejlődést eredményez. Programjuk neve: Mesélő Szászvár. Császár Levente mesemíves két helyi mesekönyve, Az időmester és a Varázspatkó, amelyek mentén létrehoztak egy egész napos falusétát. A látnivalók, nevezetességek egy-egy meseszereplőhöz, vagy azok otthonához kötődnek.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Mesélő Szászvár program első helyszíne a Szent István Községi Ház, ahol helyben készült finomságokkal fogadják vendégeiket, majd bemutatják a települést és azt a munkát, mellyel a lakosságot összetartják és aktivizálják, kiaknázva saját erőforrásaikat. A program helyszíneinek bemutatása, bejárása a Bányászati és Helytörténeti Kiállítástól, a „Földalatti szeretek” otthonától indul, a Tájház vagyis „Vajkos Mária” házának megtekintésével folytatódik, majd a Szászvári Várkastélyt, „Krisztina kisasszony otthonát” nézhetik meg a látogatók, vezetéssel. A várban ízletes ebédet készít a Szászvári Nőegylet vagy helyben működő vállalkozás, jórészt helyi alapanyagokból. A séta következő helyszíne a Borház, avagy „Rikájó tanyája”, ahol a szőlőtermesztés és a borkészítés eszközeit mutatja be az állandó kiállítás, majd borkóstolást tart a Szászvári Borbaráti Kör Egyesület. Több alternatív programelem közül választhatnak még a vendégek, például családi gazdaságok megtekintése, civil szervezetek és magánemberek által üzemeltetett létesítmények látogatása.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Közművelődési szakembereknek, településvezetőknek, civil szervezetek vezetőinek.

A címbirtokos szervezet neve:

Szerencsi Művelődési Központ és Könyvtár

Címe:

**3900 Szerencs,
Huszárvár utca 11.**

Szervezet vezetője:

Király Judit igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

szerencs.muvhaz@gmail.com

Facebook:

<https://www.facebook.com/szerencsimuvelodesikozpont/>

Szerencs kisváros Borsod-
Abaúj-Zemplén vármegyében,
a Szerencsi járás székhelye.

A lakosság száma:

közel 8 500 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://szmkk.hu/>

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény a felújított Rákóczi-várban található, amely amellett, hogy egy turisztikai látnivaló, egyedi környezetet biztosít a helyi közösségeknek, rendezvényeknek. Jó gyakorlatuk „A tehetség előtör” címet viseli, ami valójában nem is egy projekt, hanem maga az intézmény hitvallása. Hísznek abban, hogy minden ember tehetséges valamiben, amelyet vagy felfedeznek és fejlesztenek, vagy nem kap elég figyelmet, és évekig csak lappang, vagy egyszerűen csak más irányba sodorja az élet, és elvész. Napi szinten keresik a tehetségeket minden területen: irodalom, versmondás, ének, zene, képzőművészet, tánc, kézművesség stb. A felfedezett tehetségeknek igyekeznek olyan közösséget találni, vagy újat létrehozni, ahol hasonló társakra lelnek, és örömmel bontakoztatják ki képességüket. Arra biztatják őket, hogy ne féljenek megmutatkozni a nyilvánosság előtt, élőben vagy on-line.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Népszerűsítik intézményük általános működésének feltételeit, ami speciális abból a szempontból, hogy egy turisztikai célpontnak számító történelmi műemlék falai között található, annak minden előnyével és hátrányával. Ezt követően szemléltetik művelődő közösségeik tevékenységét, különös tekintettel a minden életkort átfogó tehetségkutatásra, tehetségfejlesztésre.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Főleg kistelepülési művelődési házak, központok szakembereinek, akik hasonló léptékű intézményben dolgoznak.

A címbirtokos szervezet neve:

Székesfehérvári Közösségi és Kulturális Központ

Címe:

**8000 Székesfehérvár,
Fürdő sor 3.**

Szervezet vezetője:

Juhász Zsófia igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

titkarsag@

fehervariprogram.hu

Facebook:

<https://www.facebook.com/fehervariprogram>

Instagram:

<https://www.instagram.com/fehervariprogram>

Tik-tok:

<https://www.tiktok.com/@fehervariprogram>

A jó gyakorlat bemutatása

A Látópont pályázatra két témában nevezett az intézmény. Egyik sikeres területük az önkéntesség, a közösségi szolgálat támogatása. Önkéntes programjukban közel 1000 főre számíthatnak, a középiskolásoktól kezdve a nyugdíjasokig mindenkit elérnek. Közösségi szolgálatos diákjaik új közösségbe tartozhatnak és életre szóló élményekkel gazdagodnak.

Székesfehérvár megyei jogú
város Fejér vármegyében

A lakosság száma:

több mint 96 000 fő

A szervezet tevékenysége:

www.fehervariprogram.hu

Másik Látópont-nyertes programjuk a Fehérvár Hero városi applikációs játék. A játék célja, hogy 60 napon keresztül napi kihívásokat teljesítsenek az azzal játszóknak a pandémia során kialakult kényszerhelyzetben.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A látóút során bemutatják az egész várost behálózó intézményüket, a települést, a közösségi jó gyakorlataikat – elsősorban a pályázatnyertes önkéntes programjukat, amely ma már elengedhetetlen ahhoz, hogy Székesfehérvár nagyrendezvényeit megvalósítsák. A látóút során lehetőség van a kollégákkal személyes beszélgetésekre, inspiráló szakmai párbeszédre, ezekbe néhány diák- és nyugdíjas önkéntesüket is bevonják, hogy személyes tapasztalatokat, élményeket osszanak meg a résztvevőkkel.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Településvezetőknek, közművelődési, kulturális és turisztikai szakembereknek, civil- és diákszervezetek vezetőinek és tagjainak, fiataloknak és időseknek egyaránt.

A címbirtokos szervezet neve:

Tiszakürt Község Önkormányzat

Címe:

5471 Tiszakürt, Hősök tere 1.

Szervezet vezetője:

Horváth László polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

tizsakurtmuvhaz@gmail.com

onkormanyzat@tizsakurt.hu

Tiszakürt község az Észak-
Alföldi régióban, Jász-Nagykun-
Szolnok vármegye
Kunszentmártoni járásában
található.

A lakosság száma:

több mint 1 200 fő

A szervezet tevékenysége:

www.tizsakurt.hu

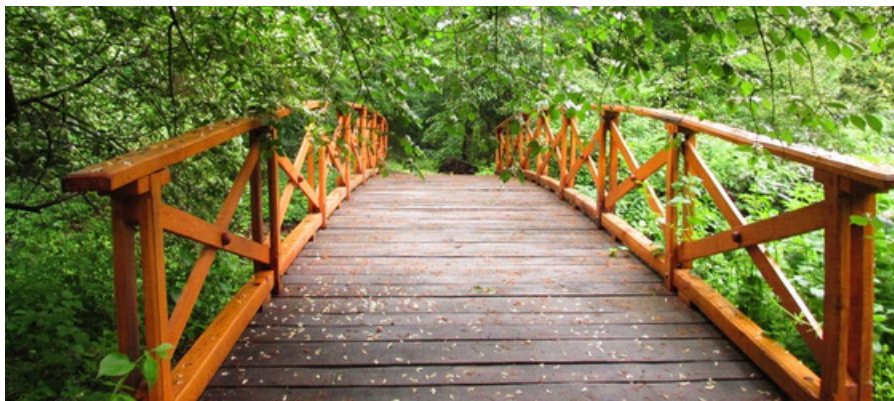
Ajó gyakorlat bemutatása

Az Arborétum, amelyre büszkék, 2013 óta a Közép-Tisza-Jászság Természetvédelmi Tájegységhez tartozik. Közkedvelt kirándulólé hely, családi rendezvények helyszíne. Gerincprogramjuk is erre fókuszál, szakvezetéssel madárgyűzésre, rovarmegfigyelésre, a különböző védett növények megfigyelésére kerül sor interaktív játékos formában. Helytörténeti gyűjteményükben tárlatvezetésre, az udvaron található kemencében látványsütésre (kenyér lángos, kenyerek stb.) lesz lehetőség, valamint bemutatják erősségüket, azt, hogy lehet a civilekkel szoros kapcsolatot, gyümölcsöző együttműködést generálni.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Tiszaújváros Község Önkormányzata szorosan együttműködik a településen működő szervezetekkel. Közösen szervezik a rendezvényeket, aktívan élük közösségi életüket. Bemutatják, hogyan ápolják testvérvárosi kapcsolataikat, milyen közös programokat terveznek a környező településekkel.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Olyan szakemberek, közösségek vezetői számára, akiknek fontos a természettel való harmónia.

A címbirtokos szervezet neve:

Váci Mihály Kulturális Központ

Címe:

**4400 Nyíregyháza,
Szabadság tér 9.**

Szervezet vezetője:

Mészáros Szilárd igazgató

Kapcsolattartó e-mail címe:

titkarsag@vmkk.hu

Nyíregyháza megyei jogú város,
Szabolcs-Szatmár-Bereg
vármegye és a Nyíregyházi járás
székhelye,

A lakosság száma:

közel 115 000 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://vmkk.hu/>

Facebook:

<https://www.facebook.com/VaciMihalyKulturalisKozpont>

A jó gyakorlat bemutatása

Az intézmény egy nyitott, értékközpontú kulturális bázisként működik. Rendezvényei a hagyomány és a megújulás jegyében szerveződnek, Célkitűzésük, hogy a minőségi kultúrafogyasztást célirányos közösségépítéssel, a közösségfejlesztés innovatív eszközeivel ösztönözzék. Erre jó példa a Katalin napi kifsarsang programja. A parasztság körében elterjedt népszokásra, e hagyomány köré építették fel a rendezvényt, Elemei: hagyományőrző kézműves foglalkozás, gyerektáncház, tematikus táncbemutató tánctanulással egybekötve, ismeretterjesztő előadás, gasztronómia: hagyományos ételek kóstolása, élőzenés táncház. Kiváló bemutatkozási lehetőséget nyújt a rendezvény különböző civil szervezeteknek, kézműves kiállítóknak, hagyományőrző csoportoknak és művelődő közösségeknek, erősíti a településen élők identitását.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Éljük meg hagyományainkat! Katalin napi kifsarsang

A jógyakorlat bemutatásának legszemléletesebb módja, ha a rendezvény napján látogatnak el az érdeklődők, és élőben tudnak bekapcsolódni a folyamatokba. Amennyiben ez nem lehetséges, prezentáció keretében, de interaktív módon mutatják be a rendezvény felépítését, programelemeit, a szervezés és lebonyolítás nehézségeit, sikereit, eredményeit. A Katalin napi kifsarsang egy olyan komplex rendezvény, amely sokszínűségével vonzó program lehet mind a szórakozni vágyók látogatók, mind a szakmai érdeklődők számára. A látóút programban főleg a kulturális központok szakembereinek szeretnék prezentálni azt, hogy egy nagyméretű város lakossága számára hogyan tudják feleleveníteni a hagyományos népszokásokat, hogyan tudják megmozgatni az érdeklődőket, milyen néprajzi ismereteket tudnak átadni nekik.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

főként nagyvárosok közművelődési szakemberei számára

A címbirtokos szervezet neve:

„Van közünk egymáshoz” Alapítvány

Címe:

7478 Bárdudvarnok,
Bárd Ltp. 84.

Szervezet vezetője:

dr. Bánkuti Ilona Gyöngyi
elnök

A lakosság száma:

több mint 1100 fő

A szervezet tevékenysége:

<https://vankozunk.blogspot.com>,

<https://www.youtube.com/results?>

Bárdudvarnok község Somogy
vármegyében, a Kaposvári
járásban található

Kapcsolattartó e-mail címe:

vankozunk@gmail.com,

agisziklail967@gmail.com

A jó gyakorlat bemutatása

Az Alapítvány integrátor szervezet, mely közművelődési megállapodás keretében működteti közösségi színterüket, ellátja a közművelődési feladatokat ebben a 16 szórványból álló unikális faluban. A közösség erejét felhasználva mintát ad a hagyományos értékrend pozitív megélése, a valóságos kapcsolatokról álló, élő szociális háló kialakítása terén. Feltérképezik a saját humán erőforrásait, programjait rájuk alapozzák: minden művelődő közösségük alapja helyi tudás, vezetőik önkéntes munkában

dolgoznak. Sokan zenélnek különböző hangszereken a településen, így felhívást intéztek a faluhoz, hogy aki szeretné, vegyen részt az Adventi koncerten. A jelentkezőkből kis kórust szerveztek, amihez bárki csatlakozhatott. Többszölamú kórusműveket tanultak meg, amelyet hangszeres kísérettel egészítettek ki. Mindig nagyon színvonalas a koncert, de ennél is fontosabb maga a folyamat. A kóruspróbák során a közös zenélés hatására egymásra figyelő szeretetközösség válnak, valóságosan megélve a Karácsonyt.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Azt szeretnék bemutatni, hogy a saját természeti, kulturális, épített, szellemi és humán értékeik felhasználásával hogyan építenek közösséget, hogyan érik el, hogy az ott élők úgy érezzék, összetartoznak, hogy jó ott élni. Hogyan tudják a helyiek tehetségét, tudását az egész közösség javára fordítani. Alapelvük, hogy a programjaik ne frontális szórakoztatást jelentsenek, hanem a résztvevők aktív alakítói, alkotói, megélői legyenek a törtézésnek, miközben valóságos kapcsolatok alakulnak ki.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

Hasonló kislelvek vezetői, közművelődési szakemberei, civil szervezetek vezetői számára, akik új energiát, ötletet szeretnének meríteni a saját közösségük aktivizálásához.

A címbirtokos szervezet neve:

Zalavár Község Önkormányzata / Zalavár Minősített Közösségi Színtér

Címe:

8392. Zalavár,

Dózsa György utca 1.

Szervezet vezetője:

Lucz József polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

**[zalavarkonyvszinter@
gmail.com](mailto:zalavarkonyvszinter@gmail.com)**

Zalavár község Zala
vármegyében, a Keszthelyi
járásban található

A lakosság száma:

több mint 900 fő

A szervezet tevékenysége:

www.zalavar.hu

A jó gyakorlat bemutatása

A természeti és kulturális értékekben gazdag település két eseménye jó példája annak, hogyan lehet a helyi hagyományokra és a közösség összefogására építve létrehozni sikeres, fenntartható, nagy érdeklődést kiváltó rendezvényeket. Lucz József polgármester az egyik alapító tagja a Zalavári Betlehem létrehozásának. A mindösszesen 50 négyzetméteres építményt egy összeszokott csapat építi fel minden évben az adventi, karácsonyi időszakra. Mohácsiné Haraszi Ilona (Míru) volt a megálmodója a Zalavári Népviselet napjának. Magyarországon 2015 óta, Zalaváron 2022 óta tartják, azóta folyamatosan növekszik az érdeklődés, cél a hagyományok megőrzése, átörökítése.

Bemutatni kívánt tevékenység:

A természeti értékek és az épített örökség megtekintése mellett megismerkedhetnek az érdeklődők a Zalavári Betlehem megalkotásával, építésével, a csoport tagjaival, motivációikkal. A Zalavári Népviselő napja esemény vetített formában, képekkel, videóval történő bemutatására is sor kerül. Itt az érdeklődők betekintést nyerhetnek Zalavár múltjába, abba, hogyan őrzik a helyiek hagyományait, és hogyan örökölték át a következő nemzedék számára.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

településvezetők, közművelődési szakemberek, fiatalok számára

A címbirtokos szervezet neve:

Zengővárkony Községi Önkormányzat

Címe:

**7720 Zengővárkony,
Ady Endre utca 2.**

Szervezet vezetője:

Fülöp Csaba polgármester

Kapcsolattartó e-mail címe:

fulopszilvia86@gmail.com

Facebook:

facebook.com/zengovarkony

Zengővárkony község Baranya vármegyében, a Pécsváradi járásban található.

A lakosság száma:

400 fő

A szervezet tevékenysége:

www.zengovarkony.hu

A jó gyakorlat bemutatása

Adaptálható jógyakorlatként a nyitott közösségi színteret és a Faluszépítő Egyesület – Önkormányzat – közművelődési szakember hármas szimbiózisát mutatják be, mely remek keret a hatékony munkához. Ennek a hármas együttműködésnek a gyümölcse a Zengővárkonyi Fényfeszta rendezvény, mely évente kerül megrendezésre. Önkéntesekre hagyatkozva, saját ötleteiket minél kisebb költséggel megvalósítva áll össze ez az egy estés program, mely több száz látogatót vonz. A falu központja fényfestésben pompázik, évente más-más, a fényhez kapcsolódó tematikát kap a rendezvény. Volt már divatbemutató, rajzpályázat, fényfelvonulás, lehetőségeiknek csak kreativitásuk szab határt.

Bemutatni kívánt tevékenység:

Bemutatásra szánt jó gyakorlatuk a Császár János Községi Ház „nyitott működése”, a település közművelődésében nagy szerepet játszó Zengővárkonyi Faluszépítő Egyesület munkája és a Fényfieszta. A szervezés folyamatát, illetve magát a rendezvényt mutatják meg képekkel, videókkal, bemutatják a helyszíneket is. Kiemelt téma az is, miként lehet minimális költséggel, maximális kreativitással megszervezni egy rendezvényt, ebben nagy a gyakorlatuk, szívesen átadják tapasztalataikat.

KIKNEK AJÁNLJÁK A PROGRAMOT:

közművelődési szakembereknek, akik szeretnének inspirálódni, ötleteket és energiát gyűjteni munkájukhoz.

IV. MELLÉKLETEK

1 számú melléklet:

Pályázati felhívás Látópont Cím elnyerésére a közösségi művelődésben 2024.

Pályázati cél:

- **Látópontok létrehozása, stabilizálása a közösségi művelődésben**, amelyek képesek és felkészültek arra, hogy a helyi jó gyakorlataikat, közösségi kezdeményezéseiket rendszeresen megismertessék Látóutak formájában az érdeklődőkkel. Az általuk a közösségi művelődés terén végzett jó gyakorlatok adaptálását segítik azzal, hogy bemutatják társadalom- és gazdaságfejlesztő tevékenységük eredményeit is.
- A Látópont a jó gyakorlatok megismertetésén keresztül új ismereteket, tapasztalatokat ad át, kapcsolatokat épít, segíti a **cselekvésen alapuló tudás- és tapasztalatszerzést**.
- A **Látópont Cím** elnyerése rangot jelent. A helyi jó gyakorlatok, tapasztalatok átadása tudatosságot, átgondoltságot és felelős gondolkodást feltételez. Felkészültséget jelent csoportok fogadására, igény szerinti – az átadást segítő – programok szervezésére.
- A Látópont Címet elnyert szervezetek alkotják a **Látópontok Hálózatát**, amelynek bővítését évről-évre rendszeresen kiírásra kerülő pályázati lehetőséggel biztosítjuk.
- A Hálózat tagjai, a Cím-birtokos szervezetek, települések rövid szakmai ismertetővel, fotóval az **Egyesület honlapján (<https://kozosertek.hu/latopontok>)** elérhetők.
- A Látópontok Hálózatának tagjai „Látóutak” formájában fogadhatnak delegációkat a Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesület és a Nemzeti Művelődési Intézet együttműködése keretében, meghatározott feltételek alapján.

Pályázók köre:

- az 1997. évi CLX. tv. 77. § (5), valamint 78/H. § (1) hatálya alá eső közösségi színterek, közművelődési intézmények, szervezetek vagy fenntartójuk
- közművelődési tevékenységet végző civil szervezetek,
- egyéb, a fentiekbe nem tartozó szervezetek, amelyek közművelődési tevékenységet végeznek,
- külföldi magyar szervezetek, intézmények.

Pályázati feltételek:

- Pályázati adatlap kitöltése és a bemutatni kívánt, a közösségi művelődés terén végzett jó gyakorlatok részletes ismertetése a szakmai kritériumok alapján a következő linken: Látópont Cím pályázat 2024
- Kötelező mellékletek csatolása a felületre:
- fotók (max. 5 db),
- OSAP közművelődési statisztika benyújtásának igazolása (külföldi és egyéb kategóriába tartozó szervezetek esetében nem releváns),
- A szervezet vezetője által aláírt nyilatkozat,
- Egyéb kategóriába tartozó szervezetek esetében a Nemzeti Művelődési Intézet illetékes vármegyei igazgatósága által kiállított ajánlás, mely igazolja, hogy az adott szervezet közművelődési tevékenységet is végez. (Elérhetőségek: <https://www.nmi.hu/kapcsolat>)

-
- További feltétel, hogy pályázó szervezet legalább egy képviselője legyen tagja a Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesületnek.
 - **A pályázati beadási időszak: 2024. december 03 - 2025. január 15.**
 - **Pályázat benyújtása:** Látópont Cím pályázat 2024
 - **Támogatott pályázatok száma:** nem meghatározott, azok a szervezetek, amelyek megfelelnek a szakmai kritériumoknak, megkaphatják a Látópont Címet.

Elbírálás szempontjai:

- pályázó megfelel a pályázati célban megfogalmazott kritériumoknak,
- új ismereteket, adaptálható tapasztalatokat oszt meg a közösségi művelődés terén,
- a jó gyakorlat közművelődési alapszolgáltatáshoz kapcsolódik,
- rendelkezésre állnak a feltételek ahhoz, hogy a pályázó rendszeresen fogadjon Látóutakat.

A pályázatokat 5 tagú Bíráló Bizottság értékeli, a döntés után minden pályázót értesítünk az eredményről. A Bíráló Bizottság döntés előtt kikérheti a közművelődési szakmai szervezetek véleményét is. A Bizottság háromféle döntést hozhat: Látópont Cím odaítélése, további információk bekérése a pályázótól, a pályázat elutasítása.

A döntés várható határideje: 2025. január 30., ezt követően minden pályázót értesítünk az eredményről.

**Tájékoztatjuk a pályázókat, hogy a Látópont Cím elnyerése 3 évre szól!
2025. február 1 – 2027. december 31.**

Az időszak lejártát követően a Címet meg kell újítani.

További információ: www.kozosertek.hu; kozosertek2019@gmail.com.

Kérdések esetén kereshető a Látópont munkacsoport elnöke, Jantyik Zsolt (ecseg64@gmail.com), és társelnöke, Fróna Katalin (frona.kata@ankk.hu).

ADATLAP Látópont Cím-pályázathoz
Pályázó neve:
Pályázó székhelye:
Intézmény/szervezet besorolása az 1997. évi CXL tv. szerint:
Pályázó adószáma:
Pályázó számlaszáma:
Pályázó hivatalos képviselője:
Email címe:
Telefonszáma:
Kapcsolattartó neve:
Kapcsolattartó email címe:
Kapcsolattartó telefonszáma:
Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesületének a pályázó szervezetben dolgozó tagja megnevezése:
Projekt címe/megnevezése:
Pályázó intézmény/szervezet tevékenységének rövid bemutatása (max. 1 oldal), fotómelléklettel (max. 5 fotó)

2. számú melléklet

A jó gyakorlat bemutatása a következő kritériumok szerint: (max. 1 oldal)

- A jó gyakorlat mely közművelődési alapszolgáltatás(ok)hoz kapcsolódik?
- Milyen szakmai, kulturális értéket kíván bemutatni?
- Milyen innovációt tartalmaz?
- Hogyan adaptálható mások számára a jó gyakorlat?
- Milyen infrastrukturális és humán erőforrás feltételek állnak rendelkezésre a jó gyakorlat bemutatásához?
- Hogyan biztosítják a jó gyakorlat fenntarthatóságát?
- A szervezet képviselőjében részt vett-e már látóúton? Ha igen, mikor és hol?

Pályázó intézmény/szervezet jó gyakorlatának bemutatása max 1.000 karakterben, mely változtatás nélkül kerül fel a Látópontok bemutatására létrehozott INFORMÁCIÓS TÉRKÉPRE

A pályázott program megvalósításába bevonandó közreműködők listája, illetve az általuk megvalósítandó tevékenységek felsorolása (amennyiben releváns):

Kötelező melléklet: OSAP közművelődési statisztika benyújtásának igazolása
(határon túli szervezetek esetében nem releváns). P.H.

Pályázó (cégszerű) aláírása

3. számú melléklet

Látópont Címirtokos szervezetek listája

MEGYE	TELEPÜLÉS	SZERVEZET
Bács-Kiskun vármegye	Kecskemét	Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.
	Kiskunfélegyháza	Móra Ferenc Művelődési Központ
	Kiskunmajsa	Konecsni György Művelődési Központ
	Soltvadkert	Gyöngyház Kulturális Központ és Könyvtár
	Tiszakécske	Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtár
Baranya vármegye	Alsómocsolád	"Szín-Tér" Művelődési Ház
	Hosszúhetény	Nemes János Művelődési Központ
	Komló	Komlói Kaptár Művelődési Központ
	Magyaregregy	Magyaregregy Község Önkormányzat
	Szászvár	Szászvár Nagyközség Önkormányzata
	Zengővárkony	Zengővárkony Községi Önkormányzat közösségi színtere, Császár János Közösségi Ház
Békés vármegye	Dévaványa	Dévaványai Általános Művelődési Központ
	Doboz	Dobozi Közösségi Ház és Könyvtár
	Gyula	Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeum Nonprofit Kft.
	Kondoros	Fehérliliom Népőiskola
Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye	Cigánd	Cigánd Városi Művelődési Központ
	Karcsa	Karcsa Község Önkormányzata
	Mezőkövesd	Mezőkövesdi KÖZKINCS-TÁR Kulturális, Könyvtári, Turisztikai és Múzeumi Nonprofit Kft.
	Miskolc	Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft.
	Miskolc	Komlóstetői Kerékpáros Sport Klub
	Szerencs	Szerencsi Művelődési Központ és Könyvtár

Budapest	Budapest	Csokonai Kulturális Központ
Fejér vármegye	Kápolnásnyék	Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola
	Perkáta	Perkáta Általános Művelődési Központ
	Gárdonyi/Dinnyés	Magyarországi Alkotóművészek Közép- és Nyugat-Dunántúli Regionális Társasága
	Székesfehérvár	Székesfehérvári Községi és Kulturális Központ
Győr-Moson-Sopron vármegye	Écs	Cifra Műhely Közhasznú Kulturális Egyesület
	Fertőd	Fertődi Művelődési Ház és Szabadidőközpont
	Fertőhomok	Fertőhomok Község Önkormányzata/ Fertőhomok Horvát Tájház
	Jánossomorja	Balassi Bálint Művelődési Ház és Könyvtár
	Sopronkövesd	Sopronkövesd Község Önkormányzata
Hajdú-Bihar vármegye	Debrecen	Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Művelődéstudományi és Humán Tanulmányok Tanszék
	Debrecen	Debreceni Művelődési Központ és Ifjúsági Ház - Tímárház - Kézművesek Háza
	Debrecen	Cívisporta Egyesület
	Derecske	Kék-Kálló Menti Népfőiskolai Társaság
	Gáborján	Gáborján Község Önkormányzata
	Hajdúnánás	Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft.
	Hajdúszoboszló	Bocskai István Múzeum
	Nádudvar	Ady Endre Művelődési Központ és Városi Könyvtár
	Nagyrábé	"Szorgalmatos mezei gazda" Alapítvány
Heves vármegye	Mátraszentimre	Felső-Mátra Oktatásáért Alapítvány
	Noszvaj	Noszvaj Községi Önkormányzat IKSZT
	Tiszanána	Fekete István Könyvtár és Művelődési Ház
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	Cserkeszlő	Cserkeszlő Községi Önkormányzat

	Fegyvernek	Fegyverneki Művelődési Központ és Könyvtár
	Jászberény	Jászkerület Kulturális és Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft.
	Jászdózsa	Községi Könyvtár és Petőfi Sándor Közösségi Szintér
	Jászfényszaru	Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár Jászfényszaru
	Jászkáhalma	Jákóhalma Községi Önkormányzat (Könyvtár, Információs és Közösségi Hely)
	Karcag	Karcag Városi Önkormányzat
	Kengyel	Kengyeli József Attila Művelődési Ház és Könyvtár
	Kőtelek	Kőtelek Község Önkormányzata
	Martfű	Martfű Város Művelődési Központ és Könyvtár
	Öcsöd	Pantó Antal Hagyományörző Egyesület
	Szajol	Szajoli Községi Ház és Könyvtár
	Szolnok	Aba-Novák Agóra Kulturális Központ Nonprofit és Közhasznú Kft.
	Tiszafüred	Kovács Pál Művelődési Központ
	Tiszaúrt	Tiszaúrt Község Önkormányzat
	Tiszasüly	Tiszasüly Község Önkormányzata
	Törökszentmiklós	Apáról Fiúra Népművészeti és Kézműves Egyesület
	Törökszentmiklós	Ipolyi Arnold Művelődési Központ, Könyvtár és Butyka Béla Helytörténeti Gyűjtemény
Komárom-Esztergom vármegye	Esztergom	A Művelődés Háza Esztergom Nonprofit Kft.
	Tata	Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság
	Tata	Tata és Térsége Kézműves Egyesület
	Tatabánya	Agora Nonprofit Kft. - A Vértes Agórája
Nógrád vármegye	Balassagyarmat	Mikszáth Kálmán Művelődési Központ
	Buják	Buják Község Önkormányzata

Pest vármegye	Abony	Abonyi Lajos Művelődési Ház, Könyvtár és Múzeumi Kiállítóhely
	Biatorbágy	Biatorbágyi Juhász Ferenc Művelődési Központ
	Cegléd	Kossuth Művelődési Központ Nonprofit Kft.
	Csőmör	Petőfi Sándor Művelődési Ház
	Dabas	Kossuth Művelődési Központ és Halász Boldizsár Városi Könyvtár
	Monor	Vigadó Kulturális és Civil Központ Nonprofit Kft.
	Nagykátá	Nagykátai Városi Könyvtár és Művelődési Központ
	Nagykőrös	Nagykőrösi Arany János Kulturális Központ
	Százhalombatta	Magyarok Öröksége Alapítvány
Somogy vármegye	Barcs	Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely
	Bárdudvarnok	Van Közünk Egyúthoz Alapítvány
	Siófok	Kálmán Imre Művelődési Központ
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye	Csenger	Petőfi Sándor Könyvtári Közművelődési és Intézményfenntartó Központ
	Kékcse	Kékcse Község Önkormányzata
	Mándok	Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár Mándok
	Mátészalka	Minden, ami Szatmár - Bereg Egyesület
	Nyíregyháza	Váci Mihály Kulturális Központ
	Panyola	Panyola Község Önkormányzata
	Záhony	Záhonyi Városi Szabadidőközpont Nonprofit Kft.
Tolna vármegye	Bölcske	Bölcske Község Önkormányzat
	Kajdacs	Kajdacs Gyerekekért és Ifjúságért Alapítvány
Vas vármegye	Bérbaltavár	Nagy Gáspár Alapítvány
	Ják	Ják Község Önkormányzata, Ady Endre Művelődési Ház Közösségi Színtér

	Szombathely	H+ Média és Kulturális Egyesület
	Szombathely	Herényi Kulturális és Sportegyesület
	Szombathely	AGORA Savaria Kulturális és Médiaközpont Nonprofit Kft.
	Vasvár	Nagy Gáspár Művelődési Központ/Vasvári Dr. Bendefy László Városi Könyvtár és Nagy Gáspár Művelődési Központ
Veszprém vármegye	Békás	Békás Község Önkormányzata
	Jásd	Jásd Község Önkormányzata
	Kemenesszentpéter	Kemenesszentpéter Község Önkormányzata
	Kiscsősz	Élő Forrás Hagyományörző Egyesület
	Lesenceistvánd	Lesenceistvándi Művelődési Ház és Közéletkeztesi Intézmény
	Lovászpátona	Lovászpátona Község Önkormányzata
	Nemesvámos	Nemesvámos Község Önkormányzata
	Nyárád	Nyárád Község Önkormányzata
	Nyírád	Nyírád Község Önkormányzata
	Pápateszér	Pápateszér Község Önkormányzata
	Sümeg	Kisfaludy Sándor Művelődési Ház, Könyvtár és Emlékház
	Taliándörög	Közép-Dunántúli Szövetség az Ifjúságért
	Tótvázsony	Tótvázsonyi Ifjúsági Egyesület
	Veszprém	Agóra Veszprém Kulturális Központ
Zala vármegye	Kehidakustány	Kehidakustány Község Önkormányzata
	Keszthely	Goldmark Károly Művelődési Központ
	Rezi	Rezi Várbarátok Köre Egyesület
	Vonyarcvashegy	Művelődési Ház és Könyvtár Vonyarcvashegy
	Zalavár	Zalavár Község Önkormányzata
Erdély	Csíkzentdomokos	Csíkzentdomokosi Községi Könyvtár
	Farkaslaka	Farkaslaki Tamási Áron Művelődési Egyesület

	Kolozsvár	Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Országos Elnökség
	Sepsiszentgyörgy	Háromszéki Községi Alapítvány
	Szamosújvár	Téka Művelődési Alapítvány
	Székelyudvarhely	Human Reform Alapítvány
	Szilágysomlyó	Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Szilágysomlyó és Környéke fiókszervezet
	Szödemezer	Kölcsey Ferenc Egyházi és Kulturális Központ
Vajdaság	Bácskossuthfalva	Ady Endre Művelődési Központ
	Ludas	Ludas Közösségfejlesztő Egyesület
	Törökkanizsa	Törökkanizsáért Egyesület
Kárpátalja	Beregszász	Pro Cultura Subcarpathica

4. számú melléklet

5. számú melléklet

Egy lehetséges MINTA” FORGATÓKÖNYV egy napos program esetén

10:00 Vendégek fogadása, rövid bemutatkozás (semleges hely, még nem tűnik elő a fő attrakció)

10:30 A „gerincprogram”: saját tevékenység bemutatása

Egy lehetséges módszer: interaktív társalgás kialakítása, ki, hogyan kapcsolódik hozzánk, miért ide jött, és a válaszokra reagálva mutatjuk be tevékenységeinket, jó gyakorlatunkat, magunkat.

Vagy: egyes tevékenységeket megélt személyek mesélnek saját élményeikről, ... stb.

12:00 Ebéd

13:00 A mi tudásunkat Te is próbáld ki! (interaktív bevonás, élményteremtés)

15:00 „Séta” a településen/bemutatás (amit mi be akarunk mutatni!)

16:30 Értékelés – mit viszel haza?

16:50 Uzsonna

17:00 Búcsú, apró elköszönő ajándék átadása

Ajánlott programterv, szempontok 2 napos látóutak esetén

1.nap

9:00 Regisztráció, vendégek fogadása

Szükséges: kávé, tea vagy víz, pogácsa, ajándékcsomag, ha van rá keret.

Ajánlott bevonni azokat a lelkes helyieket, akik szívesen ajánlanak fel csemegéket, süteményeket, gyümölcsöket, helyi gasztronómiai különlegességeket, egyéb tárgyakat, melyekre büszkék.

Cél, hogy az ott lakó közösség tagjai is értsék, miért érkeznek az ország különbözőn részeiről településvezetők, szakemberek, mi az a jó példa, mely érdekes számukra és egyelőre csak itt működnek. Önkéntes munkával, vendégszeretettel, hogyan tudnak hozzájárulni ahhoz, hogy a vendégek flow-élményekkel távozzanak, vigyék messzire a település hírét.

Módszerek: *helyiek bevonása, célok tisztázása a programmal kapcsolatosan, egyéni és csoportos megbeszélés a bevont önkéntesekkel, közösségekkel.*

10:00 Köszöntő

- Polgármester, vagy elfoglaltsága esetén helyi vezető köszöntse a vendégeket. Fontos a delegáció összetételére figyelni, amennyiben településvezetők érkeznek, legyen a fogadó szervezet részéről is megfelelő a képviselő. A beszéd ne legyen hosszú, csak gesztusértékű.

10:20 Ismerkedés

- A vendégek bemutatkozása: minden résztvevő mondja el, milyen munkaterületről, honnan érkezett, de röviden, csak a lényeg, a bővebb kifejtés az esti beszélgetésre maradhat.
- A vendéglátó szervezet bemutatkozása: tevékenység, programok összefoglalása max. 30 percben.

12:00 Ebéd

13:00 A Látópont jó gyakorlatának bemutatása

Javaslatok:

- A konkrét program bemutatása:
- gyakorlatban, személyes átélés lehetősége által
- prezentáció, film, vagy más, egyéb formában történő bemutatása az adott tevékenységnek
- Konzultáció: mit, miért, hogyan, kikkel, miből lehetett megvalósítani, milyen sikerek, kudarcok voltak és milyen társadalmi hatást érték el a megvalósítás során? Legyen lehetőség a tapasztalatok átadására, a problémák kibeszélésére.

Fontos, hogy ez a folyamat élményt adjon, feleddesse a résztvevőkkel azt, hogy mennyi munkát hagytak otthon, mennyi feladatot kell pótolni a két munkából kivett nap miatt!!!

Jó gyakorlat módszertana: innováció, újszerűség, fejlesztési lehetőség, közösségi tervezés, együttműködési lehetőségek adaptáció stb.

18:00 Vacsora vagy utazás a látópont másik helyszíné(i)re (a helyszínnek függvényében)

Vacsora után a program egyik legfontosabb eleme az esti beszélgetés, amely lehetőséget ad az egymás megismerésére, kapcsolatépítésre, kikapcsolódásra. Itt nagyon fontos a moderátor szerepe.

Javaslat: a fogadó szervezetek házigazdái együtt vegyenek részt az esti programon, hiszen fontos, hogy mit érzékeltek, mi történt az első napon, milyen a résztvevők összetétele, hangulata, szükséges- e korrekció a másnapkal kapcsolatosan!

2. nap

7:00 Reggeli, szállás elhagyása

9:00 A következő Látópont programjai (1. nap alapján)

15:30 A rendezvény értékelése, zárása

Fontos, hogy minden résztvevőnek legyen lehetősége elmondani egy mondatban, mit visz haza, milyen élményekkel távozik, mennyire hasznosulhatnak a két nap eseményei az otthoni munkájában.

Kérés:

Készítsenek fotókat, valamint jelezni kell számukra, hogy mindenki töltse ki az email címére érkező online elégedettségi kérdőívet!

6. számú melléklet

A látóutakról készült filmek a következő linken érhetőek el:

Látóút Szajol

Látóút Jásd

Látóút Kiskunmajsa

Látóút Noszvaj

Látóút Panyola

Látóút Taliándörögd

Összefoglaló

Szerzők:
Baloghné Uracs Marianna
Fróna Katalin
Jantyik Zsolt

Felelős kiadó: Baloghné Uracs Marianna
Szerkesztő: Szerdahelyiné Lőrincz Nóra, Göntér Eszter

ISBN 978-615-02-4654-3

Köszönjük a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Nemzeti Kulturális Alap támogatását!
Veszprém
2025.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Nemzeti
Kulturális
Alap